

4

העולם הזה

סוד העליונות

פתרון תעלומת
עמנואל פינס -
השחיין שהדהים
את העולם
בליבצע מסתורי

העורך הראשי: אורי אבנרי

ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה: רוב איתו

עורך כיתוב: עורך תבנית: סילבי קשת אהרון צור

כתב בכור: צלם המערכת: אלי תבור אהרון קרו

חברי המערכת:

מנשה ברריון, שושן נזר, יולי גליץ, דונד הורוביץ, רותי ורד, אברהם חרסון, אוסטר סאבר, אלם סמס, עובד סס, עמוס קינן, שלמה קור.

העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 8, תל אביב, טל 26785, ת.ד. 136, טען למברקים: 970199, מסויא לאורי: העולם הזה בע"מ, דפוס ששן שהם בע"מ, ת.א. 52, 62239, בניגוד דוד טופל ובניו תל אביב, המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

ג'י' ג'י'

בפעם האחרונה קיבלתי ממנו גלויה לפני כחצי שנה. היא הייתה מכוסה בכתב-היד המסולסל האופייני לו, שכבר היה מוכר לי היטב, וחתומה באותיות ר' ב. הלכתי לבקרו במועד ובכתובת שקבע לי, אצל משפחה רמת-גנית. זה עתה קם ממחלה ממושכת, והוא נראה שביד אף למעלה מן הרגיל. זה עתה מלאו לו 77. בניגוד לפגישות קודמות, בהן דיברנו תמיד על הבעיה הערבית וחניון צה"ל, רצה הפעם להפנות את תשומת-לבי לצורך החיוני להקים אוניברסיטה בתל-אביב. לפתע אמר, כבדרך אגב, שהוא עומד למות לפני יום-הולדתו הבא.

ניסיתי לחייך, כאילו היתה זאת הלצה מוצלחת מצדו. אולם הוא הסביר לי בכל הרצינות כי שוכנת בלבו הרגשה בטוחה לגמרי כי חייו יסתיימו בשנה זו. הוא פשוט ידע זאת, וגם השלים עם הדבר.

קראתי על מותו של ר' בנימין בלונדון. שעה קלה לפני כן פגשתי ידד שבא באותו יום מישראל, ושהביא עמו את הלגיון האחרון של העולם הזה. עלעלתי בו בהיסח הדעת, תוך התבוננות בדמויות הברישיות שמילאו את המסעדה מסביבי, כשלפתע נתקל מבטי בקעס במדור הסט, שהודיע על פטירת יהושע התלמי, הוא ר' בנימין. שכחתי את סביבתי וחזרתי לאותה שיחה. היה משהו שלא מן העולם הזה באותה שיחה. ר' בנימין סיפר לי כיצד כתב את אחת מיצירותיו, על הערבים. הוא הלך בשרה, כאשר פתאום הרגיש שרוח השכינה יורדת עליו. הוא מיהר הביתה, נטל גליון נייר והחל כותב. במשך כל הזמן הרגיש שלא הוא הכותב, אלא מישהו גדול ממנו, המכתוב בו את דבריו. הוא גם לא העז להכניס ביצירה כל תיקונים שהם. כי, הן אמר, הוא ידע שלא שלו היא, ואין לו הזכות לשנותה.

מפי כל אדם אחר, היה זה תיאור מגוחך. כשבא איתי ר' בנימין, זה גראה כמעט טבעי. כי היה בו משהו מרוח הנביאים של ימי התנ"ך. כמוהם, היה בחיים הצירי בוריים איש יריב ומדון, רבים חשבוהו לכוזר. הוא לא היסס לכתוב ולפרסם דברים ש' בגללם נזרקו בהיסטוריה שלנו אנשים לבור' השט. כששלח ברכה למסתנים הערביים החודרים למיזרח, נראה בעיני ההמון כנותן ידו למחריבי ישראל. אפשר היה לתאר את דויד בן-גוריון מקדם את פניו בשאלה: "האתה זה, עובר ישראל?"

כאישימוסר, שהבין כי אין עתיד למדינה הבנויה על שוד הרכוש הנטוש ועל גירוש המוני פלאחים, היה גדיר בדורו. אולם כלום אמין היה נדיר עוד יותר. הוא היה חופשי לא רק מן הפחד הגופני, אלא גם מן הפחד המוסכיני יותר: הפחד הרוחני של סובלים אינטלקטואלים, המוכנים לכל מלחמה כל עוד הם נשארים מכובדים ומקובלים בחברה ההגונה, אך סולדים מן המאבק ה' מחייבים לעבור את בור-השופכין של הש' מצות היריב. ר' בנימין, לא פחד גם מזה.

יחסי האישים עם ר' בנימין היו מוזרים במדי. הייתי נער ואיש אצ"ל כאשר יום ר' בנימין, או אחד הפובליציסטים והסופרים הנודעים ביותר בארץ, את הכרוז המפורסם "לא תרצחו" חונקתי לראות בו בוגד. הברלימוצא אלה נשארו בולטים עד

ר' בנימין

הבין כי בטאון הפונה להמונים הרחבים, חייב להיות בעל פניה רחבה. ובניגוד לכמה סנובים חלולים, לא עיקם את האף למראה שחקנית הוליוודית. הוא לא התעניין בה. כתב ר' בנימין, במשאל על העולם הזה לפני ארבע שנים: "גוטה אני לחשוב את העתון הזה לאחד הרצוניים ביותר במדינת ישראל" (העולם הזה 820).

לגבי החלק הפוליטי של העתון, היה בעל גישה ביקורתית מפותחת. לא פעם קיבלתי את אחת הגלויות שלו, שביקשוני לבקרו בדירתו בבית-המעלות בירושלים. לפעמים רק רצה לשמוע אינפורמציה — מה מתרחש בצמרת צה"ל, איך נולדה פעולת קיביא, מה תוכניותיו של ביג"ל, אולם לא פעם ביקש לשכנע אותנו כי קו מסוים של העתון אינו נכון או צודק, או להמריץ אותנו להיות קיצוניים יותר בשחיה נגד הזרם.

כשאני כותב עתה מלים אלה, מתנגבת מחשבה פסימית מאד אלבי. הגה הם הולכים בצד הכניע עליידי החיילים של רב רבן עובד אלניצא. המצרים נמלטו מן המקום, בהשאירם אחריהם כמה הרוגים. איה יורשיהם?

כוררי חדש

אינני סבור, כרעת העורך במאמרו הראשי (העולם הזה 1061), כי איחוד מצרים וסוריה הוא אולי למהפכה מדינית ברחבי הים-השומרון התעמולה של מצרים וסוריה אמנם מרעיעים בקול על מעשה זה, אולם מדינה מאוחדת כזו או איו לה זכותיות לזמן ארוך מדינה שתציה האחד רחוק מהחצי השני מרחק כה רב, שישני עמיה שונים זה מזה בכל כך הרבה פרטים, וישאפילו במקרים רבים מתקשים להבין איש את שפת דעה, היא אקציה בלבד. יכולים הסורים והמצרים לצרוח ולהרעיד עד מהל לנו אין להם לחשוש להיפוך, תוד זמן קצר יוכחו שני הצדדים שהתנוה לא היתה כראית ויפרדו זה מזה בנס רועש. אם ישראל תוכל לכוון את השעה למועד ההתמוצות, היא עשויה להרויח מכל העניין.

ישראל קרני, ירושלים

האם חושב העורך שליהודי ישראל אית מסוג ברוסובליטת השמית המאוחדת? אית אית עשיר להבין את ההסמך הואת להקמת מדינה כלל מרחבית. האם חושב העורך שיש איהו שהוא פיוס להורים או לאוסה ה' ישראלית בהתבוללות עם תושבי המרחב? נכון שהקמת האיחוד המצרי-סורי הוא מפנה בהיסטוריה של המרחב, אבל הצעדים הערב. שלא לזכר על הכתבה על שחרור עשירי דורון, הרי ניתוח המסקנות והבאת מסקניהו במישטפ ה'רותי ראויים לשה.

היתה מתרת ואיננה עוד... האסון הוא שהכורדים נמצאים במדינת ישראל ולא בסוריה או במצרים. חיים ריידימן, תל-אביב

האם חושב העורך שליהודי ישראל אית מסוג ברוסובליטת השמית המאוחדת? אית אית עשיר להבין את ההסמך הואת להקמת מדינה כלל מרחבית. האם חושב העורך שיש איהו שהוא פיוס להורים או לאוסה ה' ישראלית בהתבוללות עם תושבי המרחב? נכון שהקמת האיחוד המצרי-סורי הוא מפנה בהיסטוריה של המרחב, אבל הצעדים הערב. שלא לזכר על הכתבה על שחרור עשירי דורון, הרי ניתוח המסקנות והבאת מסקניהו במישטפ ה'רותי ראויים לשה.

היה זה המחזבל... ספלת השב. והחביבה הללית במסמיו של עורך-היוני ירוחתי חייבת הערתם לריו של יוזפי שמשם זה. אם אייטו להגיש נדרם במשט על הפצת ידיעה העשויה לנרם בהלה בצבור, שכתבתם דבר אמת, הרי מה צריך לעשות ליוזפי שמשם זה? הרי שם עשו היתב לכהלה נדולה ביותר בעבור. לא פניסו לעיור בעיני העבור רשות מפלעית של מהרות שאינה פיימת ואת אינה בעירחל ומת עוד כשכתיבתם משט מצא שלא היה טעם של יסוד לעיור המפלעת. יואל ג., תל-אביב

האיש והמחזבל... הסודיות סביב השבועון המסוים, עליו מורב במחזה מסוים, הסוגט בתואסרן מ' סוים, מעלה בי את הקוהו שמתכוונים לחסל את שבועוני הרשט של המסטר. ואינני מבין מדוע אתם תמהים להנאת שים עתו: לוקחים פועלים, משלמים להם כס' כנראה שהפעם נוכח שנים מוחה ומחואי יכולים להיות בעלי תכונות דומות. אלק מג, חיפה

מיום רבים לא יוכלו לכתוב את האהבה ונהרות לא יספיקו. זאת אהבתם של קוראי העולם הזה לעתים השופרים בליכם מניפה את נר האמת, יעמוד בה הכוח לעמוד לעירכם במחשכי ימים אלו.

יצחק בריכובא, ירושלים

התפלאתי כשפצאתי בעתונכם תנובה כל-שהיא על אותו מחובל המונע כתיאתרונ המסיר להיות לאופי. היה זה למטה מסבוכם להוכיח את המחזה וכתבו אפילו ככלה אמת. המחזה הואיש שכאילו כתב אותו הכשראה אפלסונית, אומרים הכל על עצמם בעצם קיומם.

ב. גרוס, תל-אביב

בשורות פלשת... אי תמה שאתם, המתנגדים בשמחים ה' אחרים לכל השקרים המוסכמים, נגדדים אחרים אגדות יפות כשהמחזבל בעה-5' אני מתכוון לרשימהכם על חיים לסקוב וצבי צור (העולם הזה 1061).

איש טוב... אנהו החותמים משה, עדים על כר למען הצדק והאמת, כי היהודי העיראלי בעל השם עזרא אליהו מרדכי, עליו כתבתם את הכתבה "קנו את ילדו" (העולם הזה 1061).

היה בעיר מולדתו בגדאד עם אביו בעל חנות גדולה לירקות ופירות בשכונת קהות. אררי מותו של אביו נשאר עזרא אליהו באותה עבודה כירקן, עד עלותו ארצה, והיה בגדאד בעל שם טוב כאביו ומשפחתו ואף פעם לא היה שתיון של כל מיני משקאות. בכל ימיו ועד חיום הזה הוא היה רונמא לנבר ממש, ואף פעם לא הואים בשם רע בכלל. הוא לא היה בוסנו כי הקלפים כמו שמאיימים אותו, והוא רונמא טובה לכלל טוב ואב הרואג למשפחתו בה 11 הנשיות מה שמפיעים נגדו הוא שקר נדול אשר אין לו שום כמים. לפי אבי החתום על הצהרה זו בהסכמתו המלאה, ולמען הצדק והיושר ולהוקעת השקר.

מעטוק שאול, שירי סלים, נפתלי עזרא, ועוד מאתים החימות של תושבי כפר-ענא

מם חבר... נהניתי למקרא הרשימה על הופעתו של רמ"ל יעקב נאסי באסיפתם ברחובות (העולם הזה 1061). הרשימה כיוסא בריוק את הלק החותם של תושבי רחובות, שהאיונו לי הוצאתו של קצין העתונות, חבל רק שלא עיינתם בהתבה כי היה בכל האולם אדם אחד שמחה כל בהתלהבות לכל דבריו של נאש. הוא היה כה משהלח, עד שכאשר מנה נאש את מספר הרוני תאונות הררכים, פחה האיש גם כן כפיים, אם לא היה ידוע לכתבכם מיהו זה היה יצחק נולררי. עובר ליטבת המס ברחובות.

ניוירוק וכל השאר... אני פורא קבוע של העולם הזה, וברצוני לשאלו למה שפם באמריקה אי אפשר לפנות את עתונכם ביוסקים שמוכרים עתונות עברית טוב שיש לי חבר טוב כנהיה. עשויה לי את עתונכם במקצועות, כי הוא עובר המציאות כאן מאוד. העתון שאני מקבל יוקר פה מיד ליד בין הרבה ישראלים שנמצאים פה באמריקה.

אברהם ריכרד, ניוירוק

העולם הזה נמצא במכירה גם בניו יורק, אולם הוא אוזל שעות מספר אחרי הניעו למוכרי העתונים.

יהודים ששם שמיין... כמכתבו לקורא (העולם הזה 1061) מצטט העורך המסירי שהוא לדעתו חסר כל תוכן במסורו. הליריקס האנגלי אותו תירגם העורך, כל שורה מפורוית מכוונת לעבודה ידועה ומסילא אינה חסרת תוכן:

There's a wonderful family called Stein — There's Gert, and there's Epp, and there's Ein, Gert's poems are bunk, Epp's statues are punk, And no one can understand Ein.

גרט היא נוסד שמיין, סופרת ומסוררת אמריקאית נודעת, אף היא אקסטרואי אננטית מעט. ואילו אף הוא יעקב אפטיין, הסלף היהודי הכריטי הנדל, מן הראוי שעבודות אלה לא יהיו נעלמות מטיני העיר. רבים יהודים ששם שמיין, גם גרסרוד, גם אפי וגם איינ, אן מר ברני ומר אקי (הן על כך אין פקט) כאן בארץ בולטים הם לעין.

ציינתם בצדק שהייתם הראשונים לפיתוח השניעו והליוני ששמו המסירי. אמנם מדי פעם אתם מפרסמים חשיריים במסורה של ילדי ניליו, אולם אין זה מספיק כדי לפתח צורת חירונו ו בקרב הסלף. פעם כפרומי ערכתם תחרות חשיריים בין קוראיכם, לא בהוספת שורה אלא כחיבור חשיריים על נושאים סטויים. כראי היה שתחרונו טוב על מבעד זה, שיש בו גם ששעונו וגם חריפות.

צפרורה דגני, חיפה

אכיר הדרכים... נודה לכס מאוד אם תפרסמו את תורתנו למנהל החברה הערבית לטפס וסניירות כנצרות, והמפעיה שהיה כר חיה: אירעה לנו תאונה כבכיש אררי ערה. לפתע עצר האיש את מכוניתו לירנו ושאל במה יוכל לעזור לנו. למרות שלא עזרנו אותו כלל, הוא השאר לנו סינורית וביקש שנפנה אליו במקרה שנודע לעדת, אנו מבעים לו תורתנו על התנהותו לעדת, יוסף דוד, צה"ל

מבצע ספרים... בירענו כי עניו ההכנה בינינו לבין הערבים קרוב ללכנס. אנו מונים אליכם כי בקשה וזו לשוננו ביהתספר התיכון בכפר יסיף בגליל המערבי מקים עתה ספריה לבית-הספר. ביהתספר זה עזיר לימים ו' ספריהו דלה ויעלובה. אין הוא מספקת את הצרכים והאמות הדעת של בני 25 כמרי המיושמים בגליל המערבי.

בית-הספר התיכון שמש בניתיים כמסר תרבותי מספיק יחיד בסנרת החברה הערבית הכפרית. כמריה נדולה שתשרת דוד מ' ליים עזיר זה, ההולך וצומח ככפרים, תהיה להם לברכה רבה. הננו מונים לקוראי עתונכם שימשיאו חסן לעזור לנו. נשמח לקבל ספרים בעברית, ערבית ואנגלית, ספרי עיון, כפרי קריאה וגם ירחונים ושבועונים. עזי ליה, מהל

שושנה לפידות, מורה לעברית בית-הספר התיכון, כפר יסיף

מדני-בוים

ה ברחות הימאים הפכו לתופעת קבע בנוף המדינה, כמו בנייה טובים ועדת גובי הגיפים. שופטים ושוטרים, עסקנים ועמונים כבר קמו להוקיע ולהתריע. וככל זאת לא שאל איש שאלה כה פשוטה: כיצד זה קרה כי ציבור זה, שעלו היתה תפארת המדינה בימי הבראשית, חלוצי היום וכובשי נתיבותיו, הצמיח מתוכו פירות-כאזשים אלה? ולא בשולי השרה, אלא במרכזו, באדי מה שהצמיחה בשעתה את מיטב היכול האנושי?

הנה הבחינו שנונים ודברירי, במשך שנים ארוכות. הנה ערקו בהמוניהם, בחוסי כל הבשות, והפכו חלוצי תנועת הירידה. הנה גם הקימו להם, כך סופר לי באירופה, ארגון מסועף של קליטת-ירידה בניו-יורק, הואג לבאים, מסדרם בעבודה ומקל עליהם את חבלי המיוג בגלויות.

★ ★ ★

כ יצד זה קרה? דומני כי אין תופעה שלילית אחת כמדניה שיש בכוחה להשיב עליה בכטחון כזה, מתוך נסיון אישי כה מוצק. לפני שש שנים היינו עדים כיצד הורקף ציבור זה עצמו, באחד מגילויי הגאחה היספים ביותר בתולדות המדינה. שבת-הימאים ה' גדולה היתה התפרצות ספונטאנית של עדת בני-חורין, אשר סברה כי נעשה לה עול, ואשר קמה ללחום את מחמתה בקומה זקופה ובראש מור.

יתכן כי לא כל תביעות הימאים היו או שקולות ומוצדקות. יתכן כי מפלגות שונות ניסו לדוג את דגיתן במים אלה. יתכן כי מנהיגי השביתה היו נלהבים יותר משהיו בעלי דיעה צלולה. אולם ביטודו של דבר היה זה מרד של אנשים חופשיים נגד מנגנון דורסני וחסר-נשמה, גילוי יפה-תואר של עוזרות אנושי. הוא משך אליו את אהדת כל הטוב, היפה והנאצל במדינה. השביתה נשכרה. בפעם הראי שונה בתולדות המדינה נתגלו מעי מקי השפלות לתוכם מסוגל לצדול מנגנון מוכה תאוות-ההשגות.

פלוגות-שוטרים (שכמה ממפקדיהן ה' פרסמו מאז בפרשנות השתחרות השונות) נשלחו להכניע את זקופיה-קומה באוניות, בעזרת אלות וגאו מרמעי. מפירי-שביתה זרים, חלאת המין האנושי, גויסו בגמלי תבל כדי לתפוס את מקומם של חלוצי הים הישראליים. מערכת-הבטחון הופעלה כדי לגייס את מנהיגי המרד לצבא. ומערכה מאורגנת של עלילות שפלות השתדלה ל' שכנע את הציבור כי המורדים לא היו צעירים חמומי-מוח וישרי-לב, אלא סוכנים זרים, שליחי הקומינפורם ומחבלים בכטחון. אז התרגלנו לשיטות אלה. עד כדי כך — שכבר איננו מסוגלים לחוש את כל עומק ההתנונות המוסרית המתגלם בהן. אולם אז היו עדיין טריות וחדשות. הן באו כאפתעה, והן הצליחו.

שיטות אלה לא שברו רק את השביתה. הן שברו גם את הי שובתים. המנגנון לא הסתפק בי כניעה-שליכבוד. הוא עמד על כך כי המנוצחים יחזרו לאוניות בן זחילה, מושפלים ושבורי-רצון.

הוא שבר את עמודי-השרדה של ציבור הימאים, ושל כל ימאי יחיד. הוא עשה את הכל כדי ליטול מהם את זכות-הכבוד, של אדם שנברא בצלם: את הגאחה הפנימית, את כבודו העצמי של בן-החורין. הימאות הישראלית לא החלימה מעולם ממכה זאת. מה תימה כי כמה ממיטב בניה נמצאים בין המבריחים והעריקים? אדם שכבודו העצמי ניטל ממנו, מדוע לא יברית, יגנוב ויערוק? היבואו עתה אותם ששפכו את הדם הזה וישפכו דמעות-תנין על ירידת המוסר?

★ ★ ★

א ותו צעיר עברי מנצרת, אשר הפך קדוש בעיני מיליונים בלתי-ספורים מסביב לכדור-הארץ, אמר בשעתו כמה משפטים הרויים חוכמת-הדורות של בני הארץ הזאת: "הישמרו לכם מנביאי-השקר, הבאים אליכם בלבוש כבשים, ובקרנם זאבים המה. הכר תכירו אותם בפריים. הייאספו ענבים מן הקוצים, או תאנים מן הברקנים? כן כל עין טובה עושה פרי טוב, הנביטה בלבם את פרי רע. עץ טוב לא יוכל לעשות פרי רע,

ועץ נשחת לא יעשה פרי טוב. לכן בפריים תכירו אותם." ישנן דרכים רבות לעמוד על טיבה של צמרת חברתית ופוליטית. מארכס הצביע על תהליכי-הייצור. קלאוזוביץ שקל את רמת הטכניקה הצבאית. אחרים בחנו את טיב האמונות, הספרות או המחשבה הפילוסופית.

אולם אפשר להציב גם קנהי מידה הרבה יותר פשוט ומהותי לכחינת כל משטר חברתי: מה טיבו של האדם שהוא מגבש? האם מעלה המשטר את הטוב והיפה אשר נוב כל בדיאנוש — או שהוא מטפח בו את הצדדים השליליים?

ימי הנוהר של מדינה זו — השנים שקדמו להקמתה הרשמית, והחודשים הי

גבעתי. התקופה שלקחה כשרונות קטנים, ועשתה אותם לדוברי אמת גדולה. שהפכה את נתן אלתרמן למשורר, ואת יגאל אלון למנהיג. עד שחלפה הסכנה החיצונית, והמנגנון הישן התאושש וחזר לאיתנו. תוך שנים מעטות העכיר מנגנון זה את אחרית הקסם, כוסף את דמות האדם והפך את גיבורי תש"ח למוצגי המוזיאון של שנת-העשור. מפירוק רוח הפלמ"ח והמתחרת, דרך שבירת מרד הימאים, ועד לקציר בנייה-טובים ומבי ריחיים.

★ ★ ★

ב פירותיהם נכיר אותם. מה עשה המנגנון לאדם הישראלי? את מי הוא העלה? אילו טיפוסים גיבש?

לגדולה עלו בחברה זו האנשים שמעולם לא היו זקופי-גוף, שכוחם היה מאז שחר נעוריהם כאמירת-הן ובהתרפסות בפני בעלי-

"הזרע רוח רעה..."

השררה. הנציג המובהק ביותר של טיפוס זה הוא טדי קולק, יצירת כפיו של ראש-הממשלה בכבודו ובעצמו, אלוף השנור ואלוף מנגנון-החושך, אדם שמעולם לא נודע בשל רעיון מקורי כל שהוא, אך המצטיין בכשרון מיוחד לריצת-שליחיות.

ירידת הרמה האנושית בכריטיטיה מצאה את ביטוייה בתופעה שי זכתה לכינוי "מדריבוים". בדרך ההשאלה מותר לנו לקרוא ל' יצירי-כפיו של המשטר הקיים בישראל, על שם נציגים המובהק ביותר, באלותו שם. מדריבוים שלנו.

אלה האנשים הממלאים את כל המנגנונים — נכנעים כלפי מעלה, עריצים כלפי מטה. חסרי צבע, חסרי גוון, חסרי ברק — עבדים המושלים בכוח היותם משובצים במסגרת גדולה וחסרת-נשמה.

אפשר לראות פירות אלה בפרשות הי שחיתות, שנסתיימו כולן בעלית המושחתים בדורגה. ציגניות גלויה ורשמית. אפשר לראות פירות אלה בבית-הקברות התרבותי — המזוררים-לשעבר המגישים

לארוניהם על מגשי-הכסף מאמרים גרויעם בחרוזים; המחוזאים שניסו פעם ללכת בדרך גבר וכותבים עתה כתיבי-פלטתר בהזמנה; השחקנים הגדולים שנורקו לכלבים — כולם בשרירום שדמם התיבש ובשרם שמן.

אפשר לראות אותם בשטח הערבי — הקוזילינגים הבוויים ביותר שעלו לגדולה, בעוד שמיטב הצעירים, חניכי בית-הספר הישראלי, עוברים את הגבול באישון-לילה והופכים קציני-מוזיעין בצבאות האויב.

ואפשר לראות אותם, באור הברור ביותר, דחאק באפילת מנגנון-החושך — המכונה שהפכה את שבירת-האדם לאומנות. היא נוטלת לידה אדם שסטה במעט מדרך הישר, שוברת את גאוותו בהדרגה ובשיי תטיות, ומוציאה בסוף התהליך את המוצר המוגמר — מלשין, פרובוקטור, עדי-שקר, יצור בווי בעיני אלוהים ואדם.

בפירותיהם נכירם. הנה הפרג.

★ ★ ★

ה תופעה זו של מנגנון המכוסף את דמות האדם, אינה יחידה במינה, ובי חדאי לא ראשונה בהיסטוריה. זוהי תופעה כמעט קבועה בשלב מסוים של התפתחות. היא מסמלת את שקיעתה של צמרת חברתית, חיוון שהוא תמיד מעצב ומדכא. כל משטר עולה, הנותן פתרונות של ממש לבעיות החברה, בצורה של אידיאלים פוליטיים וסוציאליים אמיתיים, זורע בלב האדם חדות-יצירה וגאחה פנימית. בשברו דפוסיים ישנים ומעובשים, הוא שולח בחברה את רוח החופש. אפשר לומר: הוא מעלה את האדם מעל לעצמו. בהתמסר האדם לאידיאל גדול, רעון, חיובי, הוא קורא דרור לכוחות הגלומים בו.

כזאת היתה הריניסאנס — תקופה המ' רוממת עד היום את רוח האדם החווה באוצרותיה ברומא. כזאת היתה המהפכה הבורגנית, ששברה את כבלי הפיאודליזם ושיחררה כוחות אדירים. כזאת היתה הי ציונות, בימי העליה השניה והשלישית, ימי הבראשית של הקיבוץ ותחיית השפה, עת נוצר המשטר הגוסס כיום לעינינו.

וכאשר מתנוונת הצמרת, כאשר האידיאלים שלה מעלים עובש, כאשר אין בה הכוח לתת פתי רונות של ממש יבעיות המציאות, כאשר היא מאבדת את הכטחון העצמי, כאשר תחושת-היעוד שלה הופכת לתאוות-שדטון — שוב אין בכוחה להלהיב, לרומם, להעלות. היא יכולה רק לכופף וזההשמיל, לגדל כנכנאים וחנפנים.

★ ★ ★

י תוח פשטני זה, יש בו זרע של אופטימיות רבה. הוא מוביל למסקנה כי ירידה זו של ערך האדם, המוכאה כיום את רוחנו, אינה אלא זמנית וחולפת, כאשר היא תוצאת האחירה החברתית, לא תוצאה של ירידה מהותית.

אותם האנשים עצמם, המתגלים עתה לעינינו כשהם נטולים חרות-יצירה ועוזרות, צללים חיוורים של עצמם, יכולים מחר להיות אחרים — אם ינבוס באדמת הארץ יכול חדש של אידיאלים, משטר חדש בעל כיוון ויעוד.

בציטטה מדברי בן-הנגר מנצרת, החסרתי קודם פסוק אחד: "וכל עץ אשר לא יעשה פרי טוב, ייכרת ויושלך לאש. לכן בפריים תכירו אותם." זוהי ארץ דינאמית. אנו עם צעיר. מציאות המגדלת טדי-בוים, לא תחזיק מעמד זמן רב על אדמה זו. ההיסטוריה תעבור על פניה ותשליך אותה לאש הנשירה.

כוחות-יצירה אדירים גלומים בעם זה, כוחות של בנין ומחשב ומעש. לא לעולם יישארו כבולים, כפופים. הם יבקשו להם את הדרך אל ההתבטאות, אל ההתפרצות, אל החיוב העצמי. ואז נראה כיצד דור של טדי-בוים הופך לדור של בני-חורין, כיצד בנייה-טובים יהיו טובים בעצמם. **כי גם הריניסאנס, לה מושתוקק לבנו — בפירותיה האנושיים נכירם.**

מוקד הפעילות הריסולומטית במרחב בשבועות הקרובים:
ממלכת הירדן. מצד אחד תנסה הרפובליקה הערבית המאוחדת לחשלים את מרותה על ממלכת חוסיין, ואולי להניעו לקשירת קשרים פורמליים הדוקים. מצד המערב יישבו כל המאמצים למנוע לכידת חירדן ברשת גמאל עבד אל-נאצר, אם כי ארצות-הברית תזהר מלהציע הצטרפות לברית בגדאד, פן ימוטט הדבר את שלטון המלך חוסיין.

אחד מאמצעי הלחץ של קהיר ודמשק על חוסיין: האיום שיכריזו על הצטרפות החלק הפלסטיני של הממלכה ההאשמית לרפובליקה הערבית המאוחדת. במקרה זה, יוכרו המופתי של ירושלים לשעבר, חגי אמין אלי-חוסייני, כראשו הרשמי או הבלתי-רשמי של האזור הפלסטיני בריפובליקה.

ישראל תבטע מארצות-הברית שלא לספק נשק אטומי או טילים לעיראק. למרות שעד כה לא הצליחה ישראל לשכנע את המערב שלא לספק נשק לשותפה העיראקית של ברית בגדאד, בטענה כי הוא עלול להיות מופעל נגד ישראל, משלים את עצמם חוגים מדיניים בישראל כי תביעה זו עשויה לזכות לאוזן קשבת בנושגנטון. עד כה לא החליטה ארצות-הברית אם לספק נשק חדיש זה לעיראק, אף כי אין בעסדה זאת כל התחשבות בפניות ישראל.

השיחות הבריטיות-מצריות בדבר הפרת התביעות הכספיות ההרדיות יפתימו בקרוב תוך הכפם. החסדר, שימבע תשלום פיצויים עבור החברות הבריטיות ממוחרסות, יהיה, בקווי הכלליים, נוח יותר למצרים מאשר לאנגלים.

יעבור זמן עד אשר יתחיל כמף המילוח האמריקאי לזרום לישראל. אחרי שהסתיים דיפרטמנט סאן לאשר את חילונה מכספי הבנק לייצוא וייבוא, הפעילו אהדי ישראל לחץ כבד מאחורי הקלעים. על שר החוץ האמריקאי, אשר כתוצאה ממנו מתמנת פשרה: כדי לא לעורר הרגשת הפליה במדינות ברית בגדאד, יאשר חסטייס דיפרטמנט עקרונית את מתן חילונה,

אך ביצועו יידחה למועד נוח יותר למדיניות החוץ האמריקאית.

הממשלה תיאילן לפרסם, כנראה, הכחשה לשמועות כי שרת החוץ תחלף. גלולה סארי השמייה גאזני ביגיי טענה כי הפרסומים בעתונות הישראלית והעולמית, כאילו יתמנה במקומה משה דיין או שמעון פרס, ששניים להכביד עליה במילוי תפקידה. אולם גם אחרי פירסום הכחשה זו, אין פירוש הדבר שלא יחול שינוי בראשות משרד החוץ.

שר הפנים יעלה בממשלה תביעה לסיוקו של המפקח הכללי של משטרת ישראל. בין תוכניותיה של אחרות העבודה לקראת הבחירות הבאות עומד מסע לעמולה

נגד גילויי השחיתות, ויחזקאל סהר נראה לה כנושא מרכזי במסע זה. אשר מוטב לסלקו בהקדם.

צפויה התקפה חדשה על היועץ המשפטי חיים כהן. הפעם תבוא ההתקפה מצד של פקיד מדינה אשר הועמנו לדין באשמת שוונות וזוכו מאשמה, אולם גם לאחר מכן יעץ חיים כהן למסונים עליהם שלא לחזירם לעבודתם.

אין סיכויים כי תוקם ועדת חקירה ציבורית בפרשת קסטנר ופעילות הסוכנות היהודית בי ימי השואה בהונגריה. המלצות השופטים העליונים בכיוון זה לא יתקבלו על-ידי השלטון, החושש מפני הגילויים העלולים להתגלות לציבור בחקירה כזו.

ייתכן כי דויד בן-גוריון יגנוז לעת עתה את חקיקת חוק העתונות החדש, עליו הוסכם בשיחות שקדמו להקמת הממשלה המחודשת. במקרה זה, עשוי ראש הממשלה להסתפק בניסוח תקנון פנימי של הממשלה, אשר יסדיר את נוהל הפירסום ושמירת הסודיות של דיוני הממשלה.

חברת "מקורות" תקבל עזרה בעקמיין. לפי רמז מגבוה יטילו הרשויות המקומיות השמאליות מים על בארות-מים פרטיות, כדי להשוות את מחיר מימיהן למחיר מקורות. כן יטילו רשויות אלה מס'עסקים על מטעים הנמצאים בתחומיהן.

צפויה סכנה לייצוא האשלגן והפוספאטים למזרח הרחוק. השר ספיר יסע למזרח כדי לנסות להבטיח שחקים אלה, אשר הנוש המזרחי מציע להם את אותם החומרים. כתמורה יציע ספיר לחזמי אוניות חדשות מיפאן.

הממשלה תחדש את ייבוא הבשר בקנה-מידה גדול. אחרי שנתברר כי תחשיב הבקר המקומי עולה על 8 ל"י לדולאר.

מועלי המתכת עלולים למרוד בהקפאת-השכר, לפי ההסכמים הדו-שנתיים שנחתמו בין ההסתדרות ובעלי-התעשייה. יינתן להם פיצוייה על-ידי העברות מדרגה לדרגה.

פירות הקיץ יגיעו לשולחנך מוקדם יותר, הודות לשיטה חדשה של כיסוי המקטאות במעטה פלאסטי, הגורם להבכרת הפרי חודש עד חודש וחצי בסרם זמנו.

העם סערה מתקרבת

באחד מימי השבוע התרחש במרחב השמי המאורע החשוב ביותר מאז הקמתה של מדינת ישראל.

מצרים וסוריה, שתי שכנותיה של ישראל מצפון ומדרום, התאחדו למדינה אחת (ראה במרחב). צעדו בכך את הצעד הראשון ל"הקמת מדינה ערבית מאוחדת לאורך כל גבולות ישראל. בראש איחוד זה יעמוד גבאל עבד אל-נאצר, שדויד בן-גוריון הכי ריז עליו מלחמה.

היה משהו סמלי בכך שראשי-התיבות של המדינה החדשה — הרפובליקה הערבית המאוחדת — הצטרפו בערכית למילה רעים. כי אמנם היה מעשה האיחוד כרעם רחוק, המבשר סערת-רעמים מתקרבת.

מנהיגי ישראל ניסו באומץ-לב רב להעמיד פנים כאילו רעם זה אינו אלא קול-נפץ של אקדח-פורים. אחרי חוסר-תגובה של כמה שבועות, בהם התבשל האיחוד ולבש צורות פשוטות, הודיע לבסוף דובר ממשלתי כי "ישראל שוקלת את עזרתה לגבי איחוד מצריים-סוריה ככובד-ראש".

באותו כובד-ראש שקלו מנהיגי ישראל את ההכנות לקבלת פני משלחת של חברי פרלמנט צרפתיים, את קיצוץ ייבוא הספרים והתקליטים מארצות-הברית, ואת הצורך

שנים את משרד-החוץ הישראלי שלא עשה דבר כדי להשטיע על המאורעות.

ישר לארמון המלך.

פירסם הצהרון טעריב קטע ראשון של ספר זכרונותיו של איתן. הפרס החשוב ביותר: אחרי מלחמת תשי"ח המשיך עבד אללה, סבו של חוסיין, לנהל במשך שנים משאיומתן ישיר עם פקידים ישראלים, מ"א אחורי גבו של העולם הערבי כולו. היש-ראלים היו עובדים את הגבול כלילה, בשער מגדלבוים, מוסקים ישר לארמון המלך.

קשה היה להבין למי הועילו זכרונות אלה — מלבד לפולחן-האישיות של איתן עצמו. הלכה למדינאי המרחב היה ברור: לעולם אין להיפגש או להידבר בכל צורה שהיא עם נציג ישראלי, אם אין רוצים להופיע כעבור כמה חודשים או שנים בספר זכרונותיו קבל עם ועדה.

לא היה זה לקח חדש לגמרי. סיפר בשעת נחום וילנסקי, נציג הסוכנות היהודית ב"א קאהיר: הוא הציע למנהיג ערבי פלסטיני חשוב להיפגש עם אליהו ששון, מן המחלקה המדינית של הסוכנות. השיב הערבי: "שום דבר לא יצא מזה. אבל ששון יכתוב דו"ח ארוך, הדו"ח יישלח למאות מנהיגים יהודיים, הם יספרו על זה לנשותיהם, וכעבור כמה ימים ידע כל העולם הערבי שאני בוגד בעצמי".

היה זה הגיון איתן.

צבא

בן הרב

עוד בימי הכנסת הראשונה התעוררה ה" צבאה אם יש לחייב את חברי-הכנסת בשורת צבאי, בחילה-מילואים. אמנם היה משהו פגום בכך שחברי-הכנסת, השולחים אחרים לשימושם במחנות הצה"ל, ימטרו את עצמם מחובה זו. אולם ההצעה נסלה כאשר קם הילל קוק, או ח"כ חרות, וטען טענה נוקבת: אם יכול שרה-בטחון לגייס את חברי-הכנסת, מה ימונע בעדו מלנצל באופן שרירותי סמכות זו כדי להרחיק את מתנגדיו לפני הצבעה חשובה בכנסת?

כאשר גייס שרה-בטחון לאחר מכן את ראשי מרד הימאים (ראה הנידון), הבינו רבים כי דברי קוק לא היו לגמרי שאובים מן האוויר. הם נקלטו מן האוויר השוררת במדינה. השבוע ניתנה שוב הוכחה לכך.

הדחיה הנצחית. משה נסים, בנו השלישי של הראשון-לציון יצחק נסים, התי-יצב ביום הראשון בלשכת-הגיוס בירושלים, לאחר שקיבל פקודה מיוחדת לכך. פקודה זו נשלחה אליו למרות שבפונקס-ההתייצבות שלו היה אישור רשמי תקין, שקבע כי גיוסו נדחה עד אמצע יוני.

גם מועד זה היה לתפארת-המליצה בלבד. כי בהתאם לקנוניה קואליציונית חזיקה, אין מגייסים בישראל בחורי-ישיבות. אך מאחר שאין חוק המשחררם רשמית מגיוס, נדחה גיוסם באופן אוטומטי בכל חצי שנה, מבלי שהבחורים אף יטריחו את עצמם ללשכת-הגיוס.

מה שינה את גורלו של בחור-הישיבה הרשום משה נסים לא ההתמרמרות על כך כי בחורי-ישיבה פטורים מגיוס, למרות שכלו בשקט למלא תפקידים של סמלים דתיים בתנאים מתאימים. גם לא ההתנגדות לכך שאף לא אחד מבניו ובנותיו של הרב נסים התגייס לצה"ל — דבר שנתגלה ברבים לראשונה על-ידי העולם הזה עוד לפני שזה וחצי (העולם הזה 972).

הסיבה היתה הרבה יותר פשוטה. ביג"י התרגו על פעילות הרב נסים, ביהוד אחרי שהטיל חרם על טכס האוכרה לחיים וייצמן, שנערך שלא לפני כללי המסורת. גם הראשון הדתיים, שעצמאותו היתה של הראשון לציון הרגיזה אותם, לא תמכו בו הפעם, מתוך תקווה שהרב יצטרך לבקש סוף-סוף את רחמייהם.

שר התעמולה. בן הרב יכול היה לבקש צו על-תנאי נגד שרה-בטחון, שיבוא וינמק מועד לא יבוטל ציה-גיוס. במקרה זה היה על חיים כהן, או שליחו, להישבע כי אמנם ביג"י פעל לפי שיקולי-בטחון טהורים, ולא מתוך נקמנות אישית, לאור העובדה ששום בחורי-ישיבה אחר לא גויס. אולם במקרה זה יכול היה חיים כהן לטעון שמשנה נסים אינו בכלל בחורי-ישיבה אמיתי, אלא שרה-התעמולה של אביו, העוסק

• מלבד במקרים של משבר קואליציוני, בו מעורבים הדתיים. לא פעם, כשפנה תקר פת-הדחייה של בחורי-הישיבה באמצע משבר, ניתנה להם רק ארכה של שבועיים, כלחץ גלוי על השרים הדתיים המתעקשים.

חנשיא המיועד של הרפובליקה המאוחדת * חזיו ורעים

לאאיר את הכיכרות המרכזיים בערי ישראל בתאורה מיוחדת בשנת העשור.

מדיניות

לקח איתן

אלו היה קיים במצרים ספרו-הוב של הקרן הקיימת, במהדורה ערבית לאומית, יתכן ששליט מצרים היה רושם בו השבוע, ברוב הוקרה, את הד"ר חלטר איתן.

העולם הערבי עמד על ראשו. גמאל עבד אל-נאצר הצליח להגשים את חלומו הגדול (ראה לעיל). מעמדו של המלך חוסיין, שנחמס בין הסורים והמצרים, היה בכל רע. היה נדמה כי דיה מכה קטנה כדי למוטט את הכסא הצולע של המלך הקטן, ולספח את ממלכת הירדן לרפובליקה ה" ערבית המאוחדת.

אם ביקש עבד אל-נאצר מכשיר מתאים, הרי סוסק לו על-ידי הפקיד הישראלי, בעל המקטרת הנצחית, המנהל מזה עשר

• המדינה שניתנה לגמאל עבד אל-נאצר על-ידי מועצת האומה המצרית, בחג החוקה, 16 בינואר 1968.

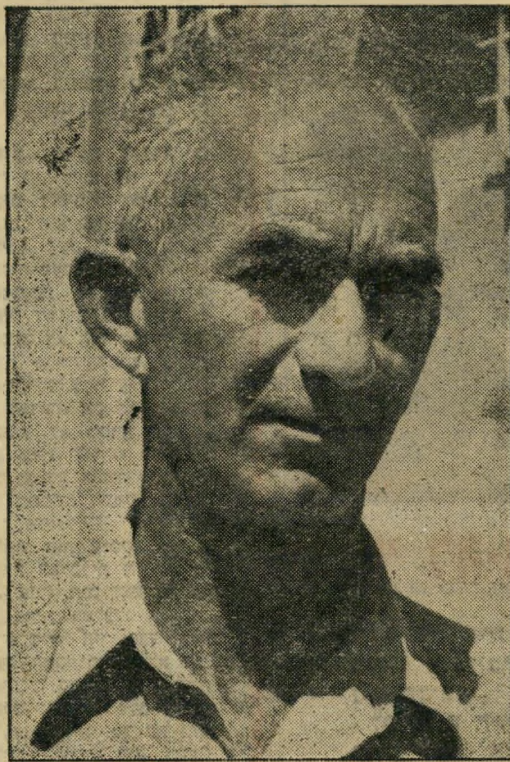
איסר הגדול - סוף

השעירו על עיניהם נוראים. מאז הפך גיל אמסטל נכה. כשקרא להעיד על העינויים בבית-המשפט, במסגרת משפט על הוצאת-דיבה נגד העתון חרות, פחד לפתוח את פיו, סירב להראות את צלקותיו, עד שנצטווה לכך על-ידי השופט. העדות שמסר אמסטל לחוספיו בשעת העינויים נשארה גנוזה בתיק, כמו עדויות רבות אחרות של חטופי מנגנון החושך במרוצת השנים. אולם התיק עצמו נלקח על-ידי בארי לודי בן-גוריון. ביג'ו עלעל בו והחזירו לבעליו. החקירה נגד אבא חושי שושטשה (העולם הזה 926) אחת הסיבות, לפי חשמועה: חלק מכספי הבנק הערבי השודר נתנם לקופת מפלגת פועלי ארץ-ישראל.

★★★

המחלת האחרונה

במשך כמה חודשים עוד המשיך בארי בפעולותיו. הוא ניהל את הפעולה נגד לח"י אחרי רצח ברנארט. בין העצורים שנשלחו או לבית-הסוהר ביפו היו גם כמה אנשים שלא היה להם שום קשר עם לח"י. לעומת זאת היה להם קשר עם בארי עצמו: הם היו מתחזיקי ויריביו בימי פעולתו כקבלן חיפאי, פרקליטהם, עורכי-דין ידועי שם, האשימו את בארי בגלוי בסילוק חשבונות אישיים, במסחה של פעילות פוליטית, העצורים שוחררו. השיי של או היה כוח עצום במדינה החדשה. הוא גם היה כוח עצמאי כמעט לחלוטין. בארי עצמו, אדם קשה עורף, סירב לקבל פקודות מאיש, פעל כמעט לגמרי על דעת עצמו. שום אדם, גם לא דוד בן-גוריון עצמו, לא יכול היה להיות בטוח שהשיי אינו בולש אחריו. לא היה זה מצב בלתי-רגיל בהיסטוריה. דיקטטורים רבים נאלצו מדי פעם לסלק את ראשי מנגנון-החושך שלהם, שהפכו חוקים ועצמאיים מדי. נאפוליאון סירט את פושה. סטאלין הוציא להורג כמה מראשי הג.פ.ס.א, בזה אחר זה. היטלר דן בסוף ימיו את היינריך הימלר למיתה. כרושצ'וב וחבריו הוציאו להורג את בריה.

ראשי-ש"י בארי
הסוד הגדול נקבר

קיים מגע הדוק עם הבריטים. הם השתכנעו (ונשאר) בדיעה זו עד היום) שהיה מרגל, ושמסר לידי הבריטים את מיקום מרכזי-התעשייה של ההגנה בירושלים, בשעת ההפגנות של הלגיון הערבי.

הימים היו ימי ראשית המלחמה, ירושלים היתה במצור, העיר העתיקה נפלה. ברגע שבארי שוכנע כי טוביאנסקי הוא מרגל, היה ההמשך קצר ותמציתי: האיש הועמד בפני "בית-דין" מורכב מעוזריו של בארי, שידון בו במקום למיתה, הוצא מיד להורג על-ידי כיתת-אש של הפלמ"ח בכפר בית-ג'ו, בקיבוצי משק נחשון הנוכחי.

תוך שעות מעטות נודע הדבר לממשלה הזמנית. איש לא התרגש במיוחד, ופחות מכולם דויד בן-גוריון. ישראל גלילי, או עדיין סגן שר-הבטחון, הציג שאלה, אך הדבר ירד במהרה מסדר היום.

יתכן מאד שפרשת טוביאנסקי לא היתה עולה מעולם שנית כדי להטריד את מנוחת הציבור, לולא שרשרת של נסיבות שלא היה להן שום קשר שהוא עם גורלו הטראגי (הצודק או הבלתי-צודק) של הפקיד הירושלמי.

★★★

עיניויו של ז'וז אמסטל

מוך לפרשת טוביאנסקי כבשו גדודי ההגנה את חיפה הערבית. שלל עצום נפל לידי הכובשים. אולם לא הכובשים עצמם שמו את ידיהם עליו. דאגו לכך אנשי-ביהה מומחים יותר.

במרכז הפרשה עמד בנק אליאומה אל-ערביה. קבוצה מאורגנת פרצה את הכספת, הוציאה מתוכה סכום של 200 אלף לא"י, השחיה כיום לסכום של קרוב לשיני מיליון ל"י. איסר בארי פתח בחקירה. מטרות הגלויות: להוכיח כי בראש הבוזווים עמד אבא חושי, מזכיר מועצת פועלי חיפה.

איש אינו יכול לדעת בבירור אם פעל בארי מתוך יושר לבדו, מתוך כעס על בוזויו שלל הלוחמים, או אם היה לו גם חשבון אישי עם חושי, עוד מימי פעילותו כקבלן פרטי בחיפה. חושי עצמו שכב או בבית-חולים לילדות, אחרי ששרב את רגלו ובלכתו ברחוב. כמה ממקורביו נחטפו על-ידי השיי ונחנקו.

בין החטופים היה אחד גיל אמסטל, בעל-מונית שנמנה על עושי העבודה השחורה של חושי. הוא נחטף בנסיבות הרומויות מאד לחטיפת אלי תבור כעבור עשר שנים. מה שקרה הלאה עטוף סוד. רק דבר אחד ידוע: כשחזר משבוי, חסרו כל השיניים בפיו, גופו היה מכוסה צלקות

הקבלן איסר בירנצווייג היה בישראל. המהנדס ה-גבה-הקומה, שעלה מפולין בשנת 1921, ניסה את מזלו בעסקי-בניה בחיפה, אך נכשל בכל מעשיו. פעמיים נשט את הרגל. בפעם השניה ניסה לברוח מן הארץ, אולם הורד ברגע האחרון על-ידי השלטונות הבריטיים מן האוניה שכבר עמדה להפליג.

לבסוף הבין בירנצווייג שלא נועד להצלחות הנדסיות. הוא נתקבל לעבודה כפקיד בסולל-בונה. החברה עוד היתה או בראשית הדרך שהפכה אותה, ברבות הימים, לטרסט כלכלי עצום ולבסיס השלטון הממשי של מפא"י. עיקר פעילותה היו למען הצבא הבריטי, שהחל מתרכז בארץ לשם זיכוי המרד הערבי של 1936-39 וכהגנה למלחמת-העולם השנייה.

סולל-בונה בנתה מחנות, התעשרה על חשבון האנגלים שלא הקפידו במיוחד בחשבונות חומרי-הבניה. אולם לחלק מפקידיה, שהסתובבו חופשית במחנות, היה גם עיסוק שני: הם אספו ידיעות למען ארגון-ההגנה. הפקיד איסר בירנצווייג, ששינה אחר-כך את שמו לבארי, הצטיין בכך. וכך נפתחה בפניו הקבלן הכושל קאריירה חדשה. היא הפכה אותו לאחת הדמויות החשובות ביותר בארץ-ישראל.

★★★

האידיאליסט והאינקוויזיטור

עסקי הריגול של "הישוב מאורגן" היו מחולקים בין כמה מוסדות. חלק אחד פעל בשטח הערבי. הוא פעל באופן פרטיזני, במסגרת המחלקה המדינית של הסוכנות (בהנהלת משה שרתוק-שרת), ריכז בעיקר את האינפורמציה שהובאה אל על-ידי אנשים שקימו קשרים עם שכנים ערביים. חלק שני, בהנהלת ראובן שילוח, עסק בריגול מדיני. אך השיי עצמו פעל בשטח היהודי, ריגל אחרי הבריטים, קיים מתלקות למלחמה בקומוניסטים ובפרושים, דאג לבטחון הפנימי בהגנה.

לא עברו שנים רבות עד שאיסר בארי הפך לראש השיי (שירות-הידיעות) של ההגנה. הוא רצה לשים את ידיו גם על המחלקה הערבית, אולם הסיבות הפעילים של המחלקה המדינית הוחלט שאינו מתמצא בשטח זה. הוא נאלץ להסתפק בשטח היהודי-בריטי.

הפעילות במנגנון-החושך, בכל העמים ובכל התקופות, מגבשת טיפוס מסוים מאד של בן-אדם. בארי היה התגלמות מושלמת של טיפוס זה. מתמריד-פנים, שתקן, מונס בעצמה, דמה לסגפן ישועי מתקופת האינקוויזיציה.

העבודה במנגנון-החושך היא תמיד בלתי-נעימה. זוהי עבודה שחורה, המחייבת לרוב שימוש בשיטות נקלות ונפסדות. יכול להצליח ולשגשג בה רק אדם הנטול חוש-הומור ורוחב-אופק. משוגע-לדבר אחד בעל אידיאלים אכזרי וקנאי. הוא חייב להאמין כי עבודתו השחורה היא חיונית וכי רק יחידים-גולה כמוהו מסוגלים לבצעה. אדם המשרת זמן רב בתפקיד כזה, כשהוא מרכז בידיו את הסודות הכמוסים ביותר של גדולי-הציבור, ומחזיק בתיקו את גורלם של בני-אדם, יכול להידבק בנקל ברגשי-גדלות מסוכנים מאד.

לאיסר בארי לא חסרו ידידים, שהעריצוהו על יושרו האישי ומסירותו לתפקידו. הם קראו לו "איסר הגדול", בשל קומתו הגבוהה ואישיותו, איש להבחין בינו לבין "איסר הקטן". אולם גדולתו של איסר הגדול החלה מדאיגה בהדרגה אנשים רבים.

אויביו הישנו אותו לא רק לפושה הצרפתי ולראשי הג.פ.ס.א, אלא גם לגולם מפראנ. הגולם נוצר בידי המהר"ל לשם ביצוע עבודות חיוניות, אך הפך במהרה סכנה ליוצרה, כי לא ידע גבול וסיג במעשיו. בארי היה כמוהו. כשקיבל על עצמו לנהל את הסיוון, השתמש באמצעים אכזריים ביותר, עקר את השיניים ומעך את אברי-המין של חטופי האצ"ל.

כי בעיני בארי, המטרה קידשה את כל האמצעים. ואם החליט ללכת בדרך כל שהיא, לא נעצר מעולם באמצע הדרך.

★★★

בית-אש בבית-ג'ו

כוננה זו היתה בעוקריו, אנשי, שעסקו בריגול אחרי הבריטים, החלו חושדים בפקיד ירושלמי בשם מאיר טוביאנסקי. הם רשמו לפניהם כי טוביאנסקי זה ביזבו כספים מעל לאמצעיו המצומצמים, הסתבך בעסקי קלפים,

• ג'וסף פושה, ראש המשרה והריגול בימי הסרור של המהפכה וקיסרות נאפוליאון, נחשב בצדק לאבי "מדינת המשרה" החדשה ומייסד הסרור הממלכתי של הרודנות המודרנית.

ביג'ו הקדיש באותה שנה את מיטב מאמציו לחיסול שיטתי ומתוכנן של כל הכוחות העצמאיים ששרדו במדינה. הוא אירגן את פרשת אמטלינה כדי לחסל את שרידי אצ"ל. אחרי רצח ברנארט חיסל את שרידי לח"י. באותו זמן פירק את מטה הפלמ"ח, והנחית את מכת-המחה על עמדות הפלמ"חאים במערכת הבחון. לבסוף נתפנה לחסל את המחנת האחרונה: השיי העצמאי של איסר בארי. וכך, לפתע, קמה רוחו של טוביאנסקי לתחייה. אשת ההרוג הרעישה עולמות כדי לטהר את שם בעלה המנוח, למען בנו הצעיר. היא גייסה אישים שונים, הגיעה לבסוף לראיון אצל ביג'ו עצמו. ראש-הממשלה הבין כי אין רקע טוב יותר לשבירת כוחו של בארי, מאשר פרשה בה נקספו חייו של אדם.

פרשת טוביאנסקי לא נחקרה מעולם. מחרש. ביג'ו פשוט הכריז כי טוביאנסקי היה חף מפשע, סיהר את שמו והעלה את דרגתו. בארי לא הואשם בהריגת אדם חף-מפשע (אמר הוא כעבור שנים לכתב העולם הזה: "כי אז הייתי פותח את פי ומזכיר שהיה בגודל"). הוא הואשם בחריגה מסמכויותיו, אישום שהיה בלי ספק צודק.

במשפט, שנערך בקיץ 1949, קימץ בארי את שפתיו ושחק. הוא שתק גם כשהורשע, נידון ליום אחד של מאסר ונגזר על-ידי הנשיא חיים וייצמן, אולם האיש שעזב את אולם בית-המשפט היה הרוס. בעיני הבריות היה רוצח. כל עוזריו ומקורביו סולקו באופן שיטתי ממנגנון-החושך, שנמכר על-ידי ביג'ו לידי איש חסר-עצמאות המסור לו אישית, הפך מאז כלי-שרת אישי של ראש-הממשלה, אחד מקמודי-החתך של שלטון ביג'ו במדינה.

★★★

חפירות לקבר

ארי עצמו פרש לביתו הקטן בבית-גלים. אשתו, שלא התגברה מעולם על ההלם הנורא של המשפט וההשמלה, לקחה בבריאותה ונפטרה. בארי עבר בבאר-שבע בתפקידים הנדסיים בחברות-הבית של סולל בונה. כמעט איש לא שיער שהגבר הגבוה והכפוף, שמיטע בדיבורים, החזיק פעם בידיו את חייהם של אנשים בלתי-ספורים.

באחד הלילות השבוע שכב איסר הגדול לישון, כרגיל. הוא לא התעורר. לבילה, תוך כדי שינה, תקף אותו שבץ-לב קטלני. האיש שנאשם לפחות בהריגת שני אנשים - מהם אחד, חילל-אצ"ל ידיה סגל, בעיני-התופת - זכה למחת לא-איסורים.

כשהובא לקבורה, נקברו עמו כמה מן הסודות הכמוסים ביותר של ההגנה למלחמת ת"ש, ביניהם סודות פרשות חושי וטוביאנסקי. איש מירושי במנגנון-החושך לא השתתף בהלחית איסר הגדול.

רועים (הערביים) בשדות המושב והמטעים, וגרימת נזקים מתמידים.
היתה זו הפעם הראשונה שפורסמה הר דאה כי אזורי בטחון אינם נקבעים להגנה מפני מתנגדים או מחבלים, כי אם לנוחותם הכלכלית של משקים או גופים מעוניינים אחרים.

ביותר גם בלבו של האורח הבלתי דתי ביותר.
בטחון-מפני מה?
השבוע, בו זכה בן הרב נסים לצויגוים פוליטי (ראה לעיל), התפרסמה הידיעה הבאה ביומון הארץ:

בכתיבת עיתונים יותר מאשר בקריאת גמרא. משה החליט להתגייס.
איש לא יצטער על כי משה נסים יעבור את התלאות העוברות על רבבות צעירים אחרים בישראל. אולם השימוש בצויה-גיוס כמכשיר פוליטי, בידי האיש שהוא במקרה שר-הבטחון, היה בו כדי לעורר דאגה חמורה

דת

רבנים מעופפים

הרב שמעון אפרתי אוהב לטוס. הגבר שחור-הזקן, הנוהג להתקשט בכסיות לבנות ובמקל-טיולים בעל ליש מבוססת, ריחף לא פעם בשמיים דרש שמיים. הוא סס לחרש כדי לארגן שם משלוח ארוזים שחוטים לישראל, עבר לארגוניו ולאורו- גחאי לארגון משלוח הברש, טיפל אפילו בעסקי-הברש של אינקודה בחבש. כל זה עשה בתור מנהל מחלקת הכשרות של הרבנות הראשית.

יום אחד הרים שמעון אפרתי את עיניו השמימה. לפתע תקף אותו רעיון חדש: ומה בדבר הכשרות במטוסים עצמם? הודיע הוא לממונים עליו: רבנים רבים, הטסים לא על עג, ושראים משלה כאובה זו, ואין בידי הרב תשובה כשרה. כי האוכל באז על, המוכא מוכן למטרס, וקנה בערים שונות בעולם מספקים כשרים, עלידי צחת חילוני, המבין אולי בעסקי-אוויר, אך לא בעסקי-כשרות. צחת זה אינו מוסמך לבדוק באינו מידה האוכל הכשר כשר באמת.

ישם שמויים. אותה שעה עסקה ארעל במאבק מר. הרבנים דרשו כי התורה תפסיק את כל טיסותיה בשבת. אולם אל על הסי בירה שהבר אינו אפשרי. המטוסים אמנם אינם טסים בשבת בשמי ישראל, אך אינם יכולים להקפיד על לוח זמנים שיקרע אותם בשבתות ברחבי העולם.

הרבנים נטו להעלים עין מטיסות-השבת ולהסתפק בהסבר שאין טיסות בלתי-חיוניות ביום הקדוש. אך אפרתי סיפק להם נשק חדש. הם העתיקו את החזית, דרשו עתה כי ארעל ימנה רבנים מעופפים, בדומה לרבנים השטים באוניות שוים. רבנים אלה לא יטוסו אמנם בכל מטוס, אך יערכו סיקור יעיל על המזון.

לא היה איכפת לארעל לספק כמה מיש-רות מעופפות טובות לבני-החנות של המפי-לגות התניות. החברה, המבינות את כספי משלם-המיסים בתנופה רבה, ושגרעונה מגיע 10% אלפים לירות ב24 שעות, היתה במקי-רה הגרוע ביותר שפכת עוד כמה אלפי לירות לשנה לתוך החבית הסרת-החתימת. אולם היה קיים חשש אחר בהנהלת החב-רה: אם הרבנים המעופפים יהיו במטוס, תתעורר בעיית הטיסה בשבת בצורה הרבה יותר חמורה, וזחאק בשעה שהחברה מבקשת להטיס את מטוסיה גם בשבתות כדי להתק-רב למשהו הדומה ליעילות.

אפריים בן-ארצי, מנהל ארעל, הודיע שלא יקבל את האולטימטום הדתי. הרבנים רמוזו שינערו את הוצגם מכל אחריות לכשרות אלעל, ערב שנת-העשור. המאבק הגדול לשם שמיים נראה כחסר-פתרון.

עסקים

ידיים של זהב

תפקידו של שוטר הוא לפתור תעלומות. תפקידו של סוחר הוא לעסוק בעסקים. החרוש נדמה היה כאילו המצב בישראל הוא הפוך: המפקח הכללי של משטרת ישראל היה מעורב בעסקים, ואילו ציבור הסו-חרים ניסה לפתור את אחת התעלומות ה-מזרות ביותר בעולם המשק: כיצד החי-זיקה חברת י. מ. סחרוב ובניו בע"מ בי-זהב שערכו הגיע ל750 אלף ל"י?

"הון שחור"? התעלומה הגיעה ליעני הציבור בכותרת גדולה במעריב. "חברת סחרוב" סיפר העתון במתימות, "הצהירה במסי-ההכנסה על מכירת זהב ב750 אלף ל"י." בגוף הידיעה סופר כי חברת י. מ. סחרוב ובניו בע"מ הצהירה מרצונה הטוב בפני מסי-ההכנסה על סכום זה, שקיבלה כתוצאה ממכירת זהב שהיה ברשותה עוד מימי המנדט. סוף הכתב האלמוני: "כפי שנוודע אין קשר בין מקרה זה לבין הדין שנערך לאחרונה בהעדת-המשנה של העדת-הכספים של הכנסה, בקשר לבקשתם של מחזיקי "הון שחור" לתת להם הכשר להקי-מת מפעל טקסטיל בדימונה."

מבחינה עתונאית, היתה זאת ידיעה מר-זרה. קשה היה להבין מה היה הקשר בין הזהב של האחים סחרוב לבין המפעל ה-מוצע בדימונה. עוד יותר קשה היה להבין מה גרם לפרסום הידיעה וזחאק באותו יום — עוד קשר עם שוים מאורע אקטואלי, ועוד בהבלטה רבה כזאת. רק דבר אחד היה ברור: מעריב הוא שופרה הכמעט-רשמי של צמרת משטרת ישראל, והמפקח הכללי יחזקאל סהר הוא בעל 14400 מניות רגי-לות בחברת סחרוב ובניו.

השותף הפאסיבי. מה הבעיר את הכובע בעל עיטוריה-הכסף על ראשו של המפקח הכללי? היתה זאת ידיעה קטנה, שהופיעה ביומן חרות: "חברה מסחרית מפורסמת, שאחד משותפיה הוא עתה פא-סיבי, הצהירה בימים אלה על רוחים בס-כום של 750 אלף ל"י ממסחר בזהב בשנת 1951/3... במקרה זה היתה זו העלמה ממסי-ההכנסה, ועם זאת היתה העיסקה בכי-ללה בעלת אופי בלתי-חוקי."

השאלה הראשונה: מניין בא הזהב הזה לידי משפחת המפקח הכללי? בימי המנדט היתה סחרוב ובניו חברה קטנה יח-סית. היא לא עסקה בזהב. מניין היה לה הון עצום כזה?

שאלה שניה: מדוע החזיקה החברה ב-זהב הזה גם אחרי קום המדינה? סחרוב ובניו עוסקת בעסקים ענפים, זקוקה להון שלה כדי לממן אותם. היא אף קיבלה הל-אות גדולות מהמדינה. קשה היה לתאר כי חברה כזאת, הרחוקה מעסקי זהב, תחזיק בסכום אדיר כזה בכספה, כאבן שאין לה הופכין, מבלי שיכניס רוחים כלשהם.

שאלה שלישית: כיצד לא הצהירה החברה על רכוש זה בשעת מלח-ההכרז, בשנת 1952, כשכל חברה נדרשה להודיע על רכו-שה לממשלה? ואם הגדירה את הזהב כהון (במקום כרכוש), מדוע לא מסרה על כך שאלה רביעית: מדוע לא דרשו שלטונות מסי-ההכנסה מחברת משפחת המפקח הכללי הצהרת-הון עד שנת 1956, כנדרש בחוק?

שאלה רביעית: מדוע לא דרשו שלטונות מסי-ההכנסה מחברת משפחת המפקח הכללי הצהרת-הון עד שנת 1956? מכל הצדדים, היתה זאת עיסקה מוזרה ביותר, אשר המשרה הכלכלית היתה בלי ספק מתעניינת בה, אילו היה המדובר ב-משפחה בעלת שם פחות מצלצל.

עין עצומה. אלמלא היו 750 אלף הל"י מונחות בכספה המסתורית, אלא היו רחמים מעסקות החייבות במסי-ההכנסה, היתה חברת משפחת המפקח אלצת לשלם עליהן מסי-החברה בשיעור 63%, היינו סך של 472 אלף ל"י. מה שקרה השבוע היה כמעט ההיפך: הממשלה נאותה להלות לחברה חצי מיליון ל"י נוספות.

הודיע האוצר: הלוואה זו ניתנה לסחרוב ובניו כדי שתרכוש את מחצית מניות חברת אינקודה, השייכת לחברה הממשלתית יס"סוף, חברה לתעשייה בע"מ. הפסדי אינקודה בשנה שעברה: 749 אלף לירות. מה המרץ את משפחת המפקח להיכנס לחברה כושלת ולהתעסק בשחיתות פרות במחרי אפריקה — עסק הור לה ביותר? מנחשים סוחרים מנוסים: היתה זאת פשרה עם הממשלה, המעלימה עיין מענין הזהב המיסורי, תמורת השקעת הכסף בחברה ממשלתית ביטח-מול.

מסים

יד ימין היא החולבת

לממשלה, כמו לאדם, יש שתי ידיים. לרוב, שתיהן לוקחות. אולם השנה נוצר בישראל מצב אידיאלי יותר: יד אחת נר-תנת, יד שניה לוקחת בחזרה. השאלה: איזו יד תזיה גדולה יותר?

השנה נפתחה בענן של חלומות חרודים. הממשלה היצירה מראש על הקלות אדירות במסי-ההכנסה, עשתה רושם רב לא רק ב-ארץ, אלא גם בתפוצות. בין החלומות: הפחתת שיעורי המסים לבעלי הכנסות-ביניים (מ700 עד 400 ל"י בחודש, בערך) והורדת יב-המגן.

יד שמואל היא החולמת. עם הגשת התקציב החדש בשבוע שעבר (העולם הזה 1061) ועיכול פרסיו, נתברר כי יד שמואל ה-חולמת, קטנה הרבה יותר מכפי שחשבו. הישג אחד היה ברור: יב-המגן הישיר חוסל. בצורה זו ירד שיעור-המס של ה-חברות מ63% ל50%, ואילו בעלי המשי-כורות הקטנות נהנו עוד יותר. עובד נשוי, אב לילד אחד, בעל הכנסה חודשית של 250 ל"י, ששילם עד כה 20 ל"י לחודש, ישלם בשנה הבאה רק 14 ל"י. עובד נשוי, אב ל3 ילדים, בעל משכורת של 400 ל"י, שילם בשנה שעברה 47.500 ל"י, ישלם עתה 37.500 ל"י.

אולם הקרב האמיתי היה נטוש במקום אחר. כדי להגיע את מרד המהגננים וחבי-רהם, הובטחה לבעלי ההכנסות הגבוהות הקלות גדולות בשיעורי-המס. לעומת זאת התכונן האוצר להטיל מסים חדשים על ה-שעות הנוספות, הפרמיות ותוספות-היוקר של הפועלים.

עתה נתברר שהיה זה חלום-שוא. מנהיגי הפועלים במפא"י אמנם הסכימו לחתר ה-שנה על העלת שכר-היסוד ולהמשיך בזיוף (המשך בעמוד 8)

השלב האחרון בהכנתו של עמנואל פינס היה קנית בגדים ובגד-אימונים. על בגד הים רקם את חמלה "לחש"י, ואילו על בגד האימונים העליון נתן לרקום את הכתובת "ישראל" באותיות לטיניות.

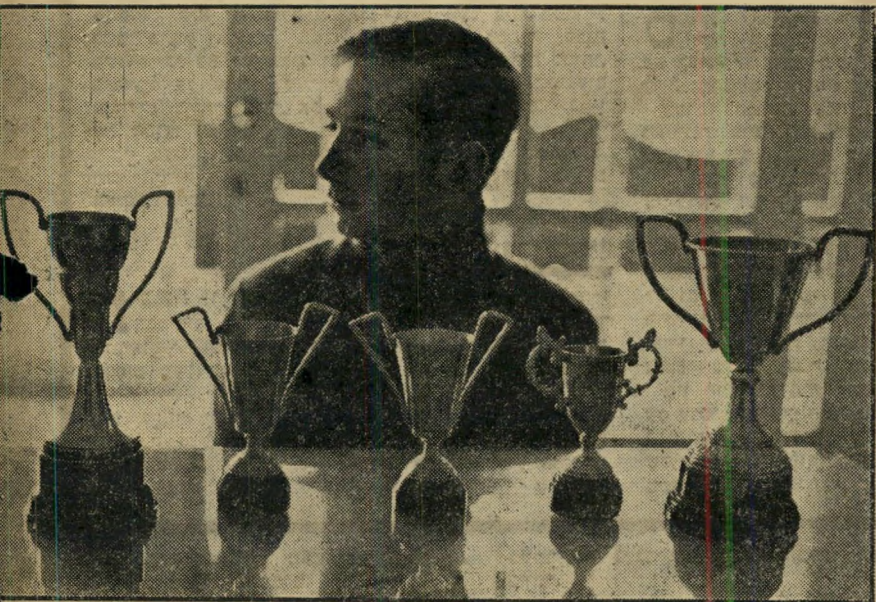
אכנס' לה-מאנש

לרוסים היה "המפקח הכללי", לאייצלה נורד שנחשב בעיני כל הבריות לנציג הצאר, ושהפך את גדולי העיר למגוחכים. לגרמנים היה "הסרן מקפניק", אסיר-לשעבר שלבש מדי קצין, אשר אנשי-ציבור והשתלט למשך כמה שעות על עיירה שלמה.

השבוע תרמה ישראל מקורית משלה לאוסף זה. לרוע המזל — לעיני העולם כולו. זהו סיפור שכמעט לאייאמן — סיפור על עלפי-חמר, תמיס-מראה ומלכב, שהצליח להולך שולל מדינה שלמה, על מיטב עתוניה ומופדותיה, במשך שנים ארוכות, וליצור השבוע סנסציה כמעט-עולמית. "העולם הזה", הנמנה אף הוא עם הקרבנות, מוסר סיפור זה ללא משוא-פנים, מתוך נאמנות לאמונתו שתפקידו של עתון הוא לגלות את האמת — אפילו אם היא פוגעת גם בו.

את הארץ, קיימות שתי גירסות שונות ל-חלוטין: זו של פינס וזו של העתונות העולמית וסוכנויות הידיעות. לפי הידיעות שהגיעו מפינס, באמצעות סלגרמות, שליחים ושיחות טלפוניות עם בני משפחתו, הגיע פינס במועד הדרוש לכף גרינה בצרפת, שם היו משתתפי הצליחה צריכים להתכנס. מאחר שלא מצא, לדבריו, את שאר המשתתפים שהוזמנו לתחרות, החליט פינס לצלוח לבדו את התעלה, הופיע

מ אז צדחו בני ישראל לפני שלושת אלפים ומאתים שנה בערך, בנסיבות מיסטריות מאוד, את ים סוף, לא היתה צליחה כה מסתורית ומוזרה כצליחת תעלת לה-מאנש, אותה ביצע כביכול השחיין ה-ישראלי עמנואל פינס. פינס בן ה-19 המריא ביום השישי שעבר לצרפת, שם עמד ל-היערך, לדבריו, ביום השני 27 לחודש ינואר, מבצע בינלאומי של צליחת תעלת לה-מאנש. על מה שאירע לפינס מיום שעזב

הגביעים אוסף הגביעים של עמנואל פינס מכיל חמישה גביעים. הגביע הקיצוני שלוש גביעים האמצעיים ניתנו לו עבור הישגיו בצליחת הכינרת השונות מטעם חיל-הים, ואילו חבגיע השמאלי הוא תרומת בית-החרושת לשוקולד ליבר מתל-אביב. גם חיל-הים וגם בית-החרושת ליבר אינם יודעים מאומה על גביעים אלה או על עמנואל פינס.

עמנואל פינס הפך לאלוף ישראל וכמעט לאלוף העולם – לולא טבע בים כזבין הצליחה שלא הצליחה

החדיר את שמו לעתון, בידיעה צנועה מאוד. ב־31.6.55 הופיעה ידיעה קטנה בעתון חדשות הספורט, שסיפרה: „עמנואל פינס, בן 16, חבר-השומר הצעיר בתל-אביב, היה הראשון שצלה השנה את הכינרת לרחבה מעין-גב לטבריה, בעזרו את המרחק בשחית חתירה בזמן של שעתים וחמישים ושלוש דקות.“

פינס הדביק את הידיעה הזו בדף הראשון של אלבומו, צירף אליה כמה קטעי רשמים: „השחיה עברה בקלות וללא התעייפות. שחיתי כל הדרך שחית חתירה איטית, בלי לאמץ את השרירים... בערב לאחר הצליחה, חשתי חולשה בפרקים והקאתי... הייתי אומר שזו היתה יותר צליחת גסיון להת-יית הדרך להבא, מאשר צליחה לשם קביעת שיא.“

★ ★ ★ העתונות מהדדת

מה בדיוק היה הגסיון להתחית הדרך להבא? האם הכוונה היתה לשחיה או

כי מאחורי סיפורו של הצעיר התמיר מס' תורת חידה בלשית.

למרות שכמה מסיפוריו של פינס נראו מוזרים למדי כבר אז, כאשר סיפר ל־הוא מתאמן לקראת הצליחה גם בשעות הבוקר המוקדמות של ימים גשומים וסוערים, וכי אינו יכול לשחות כאשר עתונאי מלחה אותו, לא עלה על של חשו על סיפורו. אפילו כשלוה מאחד מחברי המערכת ל־י, והבטיח כי אביו יחזיר את הכסף למחרת נסיעתו; או כשלא קיים את הבטחתו להראות את הזמנה לצליחה מאותו בעל בית-חרושת, לא נראה כל מניע שיביא את הצעיר לבדות דברים מליבו.

אולם ברגע בו עלה מסך הערפל על צליחתו של פינס בלה-מאנש, והחלו הפיק-פוקים בסיפורו של השחיין, לא היה צורך בחקירה ממושכת כדי לחשוף את האמת כולה. היתה זו אמת מכאיבה מאוד מצד אחד, ומשעשעת מצד שני. היה זה סיפור של צעיר שהצליח להוליך שולל את כל חוגי הספורט בישראל, את העתונות, את

התוצאות והגיעו כמעט לדרגת הישגים בינ-לאומיים בשחיה.

כשהוא מצביע על אלבום בו אסף את כל קטעי-העתונות על הישגיו, בצירוף יומנו האישי בו רשם את חיותיו מכל צליחה ומשחה, גולל עמנואל פינס בקול שקט ובטוח את בקשתו. חלום חייו, לדבריו, היה לצלוח את תעלת לה-מאנש. והנה הגיעה שעתו הגדולה. הוא סיפר כי עמד בקשר הדוק עם מאמן השחיה הנודע בוב קיפוט מאוניברסיטת ייל, שביקר לפני שנים מספר בארץ. כאמצעות קיפוט, סיפר, קיבל הזמנה להשתתף בצליחת לה-מאנש, הנערכת על-ידי בעל בית-חרושת לשימורי דגים ב־גלאוגו, שהזמין נוסף לו גם 11 שחיינים אחרים מכל העולם.

בפי פינס היתה בקשה צנועה למערכת העולם הזה. הוא לא ביקש כסף, לא ביקש פירוט, לא ביקש עזרי אימון או הפעלת פרוטקציה. כל מה שרצה, היה שהמערכת תסדר עבורו כמה סידורים טכניים בדרך מקובלת, כמו השגת חופשה מהצבא וסידור

שוב כעבור 24 שעות בשגרירות הישראלית בפאריס, כשכפיו הסיפור הבא: „ביום ב' בערב העבירו את כל קבוצת השחיינים, בת 11 איש, לדובר שבאנגליה, לאחר ש' הוחלט לצלוח את התעלה מאנגליה לצרפת בגלל הזרמים. בשעה 11 בלילה ירדנו למים בדובר. גופי היה מרוח שמן ולינולין... מתחילת הצליחה הפריעוני שלושת השחיינים המצריים שהשתתפו בתחרות. הם סגרו עלי וניסו לעכבני. הגעתי בשעה שמונה אר-בעים-ושש דקות בבוקר, למקום המיועד ליד קאלה. הגעתי לבדי וראשון, ושברתי בכך את השיא העולמי שקבע ב־27.1927 בזמן של 10 שעות ו־21 דקות. השופטים האנגלים והצרפתים קבעו את נצחוני והציעו לי פרס של שלושת אלפים לירות שטרלינג, אך סירבתי לקבלו מנימוקים ספורטיביים. הוישג גרם לי סיפוק עצום. הן בתור יש-ראלי והן באופן פרטי. שחיתי כשסמל מדינת ישראל צמוד לבגדיהם שלי.“

במירב ששיגר פינס ביום שלישי בערב למערכת העולם הזה, כתב: „דובר-סאנט-וינסנט, ראשון, תשע ארבעים ושש.“

פירושו של סיפור זה היה כי שחיין ישראלי צעיר עבר בליל חורף את מימי התעלה הסוערים והקפואים-כמעט, בזמן ה-מהה שיא עולמי חדש, מדהים בזמנו הפנטסטי.

★ ★ ★ הצרפתים דוענים

ספור שונה לגמרי היה בפי סוכ-נויות הידיעות והעתונות העולמית. 11 רוחות-רסאים מתחרות בהצגת-כוכרה הרפית-ליגלה כותרת בפינארן הצרפתי. לפי סי-פורים אלה, הופיע פינס לראשונה ביום ראשון בקונסוליה הבריטית בקאלה, שעל חוף התעלה, ביקש אשרת-כניסה לאנגליה כדי שיוכל לצלוח את התעלה. אנשי ה-קונסוליה, שלא הצליחו למצוא את שאר המתחרים או את מארגני התחרות, סירבו.

לא נמצא גם עדי-ראיה אחד, לא באנגליה ולא בצרפת, שראה את פינס או מישו אחר מהצולחים — בשעת הצליחה, לפניה או אחריה. לא נמצאה כל נקודת-אחיזה לברר אם היתה בכלל תחרות מעין זו. כתובת מארגן הצליחה, בעל בית-חרושת לשימורי דגים בגלאוגו בשם הרי אובריאן, שנמסרה על-ידי פינס, נמצאה כבלתי-יכונה.

למרות הסיפורים הלעגניים והעוקצניים בעתונות, המשיך פינס לטעון בתוקף כי צלה את התעלה. עתונאים שראינו אותו ציינו כי הוא עושה רושם משכנע וכנה ביותר, אולם הוא לא יכול היה להמציא כל הוכחה לדבריו. הוא רק חזר והצהיר שהוא מוכן לצלוח את התעלה שנית בעוד שבר-עיים, וכי הוא חוזר בו מסירובו ויקבל את הפרס הכספי שהוצע לו, אם כי זה נוגד את כללי הספורט לחובבים.

העתונות משקרת במתכוון. ואננם, הוא הצליח לשכנע את קרוביו ומכריו כי אכן צלה והשיג שיא עולמי בצליחתו.

איוו משתי הגרסות נכונה? מי משקר — העתונאים או פינס? מה מסתתר מאחורי התעלומה והמסתורין בעלי קנה-המידה ה-בינלאומי?

★ ★ ★ בקשה צנועה למערכת

לפני חודש ימים הופיע צעיר גבה-קומה וכחוש, בעל פנים ילדותיים ו-תמימים, במערכת העולם הזה. הוא הציג את עצמו כעמנואל פינס, חייל בצה"ל, חבר קיבוץ השומר-הצעיר הראל, הנחן הפועל ושחיין למרחקים ארוכים, המחזיק בידו את שיאי הארץ בצליחת הכינרת לארכה ולרחבה, ושל המשחה מחיפה לראש-הנגרה.

שמו של עמנואל פינס לא היה שם זר. מזה שנתיים קראו חובבי הספורט במדורי הספורט בעתונים היומיים ובעתוני הספורט ידיעות מעודדות, על מבצעו של השחיין הצעיר. מדי פעם שיפר פינס, לפי הידיעות בעתונים, את השגיו, שבר בזה אחר זה את שיאי כל שחיין ישראלי, וגם את שיאיו הקודמים שלו. בכל פעם הוטבו

מוכן לצליחה תמונה זו היא התמונה היחידה בה נראה עמנואל פינס בים. למי רות שאסף אוסף רבינוני של קטעי-עתונות אודות עצמו, לא היתה

התחלת הדרך להונאת העתונות באופן שיטתי?

שנה לאחר מכן התקדם כבר פינס באופן יוצא מהכלל. הסיפור הופיע בעל המסמך (22.5.56): „עמנואל פינס בן ה-18 מתל-אביב, צלח ביום ד' את הכינרת לא רכה מקבוצת כינרת לכפר נחום. הוא החל את שחיתו בשבע בערב וסיים בשתיים 55 לאחר חצות. שלושה שחיינים נוספים ש' החלו במשחה, הפסיקו. את הצולחים לית, יוסף כהן, ברל טרלמוטר מעין-גב, ודן קורן.“

איש לא שם לב לעובדה המוזרה שהצליחה נערכה בלילה, בעוד שבדרך כלל נערכות כל הצליחות ביום. איש גם לא חיפש את מלחיו של פינס. די היה לצלצל לקיבוץ עין-גב כדי לברר שאין שם, ומעולם לא היה שם, אדם בשם ברל טרלמוטר.

למרות זאת, הופיעה למחרת הצליחה אותה הידיעה באותו נוסח גם בחדשות הספורט ובמזרז הספורט של דבר. הסיבה: כל עתונאי הספורט, העורכים את מדורי ה-ספורט בעתונות היומית, עובדים גם ב' חדשות הספורט. הם גם ידידים טובים. לכן כל ידיעה הניתנת לאחד מהם, מועברת אוטומטית גם לשאר.

ביומנו האישי, שוב גילה פינס פרטים מוזרים על אותה צליחה. כתב פינס, בין השאר: „האכילה נתגלתה לי כמפריעה ב' יותר, היות והיא הוציאה אותי מהקצב (המשך בעמוד 12)

הוריו, חבריו בני-קיבוצו, וכל שאר השח-ינים הישראליים.

קשה לנחש מתי בדיוק החל פינס לרקום את סיפורי-הבדים שלו, או מה בדיוק היה המניע לכל מעשיו. על כל פנים דבר אחד מתקבל על הדעת: פינס, היודע ללא ספק לשחות, החדיר לעצמו את ההכרה כי הוא נולד להיות אלוף שחיה. באיוו דרך הגיע למימוש הכרה זו, וכיצד קבע את שיאיו, זהו כבר סיפור אחר.

★ ★ ★ מי ראה אותו שוחה?

כמעט ואי-אפשר למצוא כיום ביש-ראל אדם אחד שראה את עמנואל פינס בשעת התחרות שחיה. הוריו לא ראו אותו, חבריו לא ראו אותו, איש מעסקני ענף השחיה בישראל, איש מהמארגנים הקבועים של הצליחות למיניהן, איש מהשחיינים ה-יודעים של ישראל, ואפילו לא עתונאי אחד, לא ראו את עמנואל פינס משיג את אחד מהשגיו, עליהם נמסר אחרי-כן בעתונות. כיצד, בכל זאת, נודע שמו של פינס כאלוה?

הסיפור הוא פשוט. עמנואל פינס הוא הנחן השומר-הצעיר וחבר קיבוץ הראל. אחד מחבריו למשק, גובר הקיבוץ, הוא אליהו גולדשמידט, אחיו של הכתב הצבאי ועורך מזרז הספורט של על חמסטר, ואחד מעתונאי הספורט הידועים במדינה, ישראל פז (גולדשמידט).

עמנואל ניצל היכרות וידידות זו כדי

דרוכן, היתרי-ציאה ואשרת-כניסה לצרפת. מהרגע הראשון לא היתה כל סיבה לפקפק בסיפורו של הצעיר ולא היתה כל מניעה לעזור לשחיין הידוע והמצטיין לבצע מעל כה נועז. לא נראתה גם כל סיבה, שהיתה יכולה להניע את הצעיר לספר סיפור בדוי, מכיוון שלא דרש כל טובת-הנאה לעצמו. סיפורו נתקבל באמון.

אפילו כשטען פינס כי מכתב ההזמנה לצליחה אינו בידו, אלא נמצא במזכירות קיבוץ הראל, וכי הוא יביאו בעוד ימים מספר, לא התערער האמון בסיפורו. עמנואל פינס הוא בן למשפחה מכובדת וידועה. אביו, מאיר פינס, עובד חברת החשמל, הוא חבר מרכז הפועל. דודו, שמעון פינס, הוא אחד מחברי המערכת המרכזיים בעתון דבר, ואילו קרוב משפחה אחר שלו הוא דן פינס, עורך העתון המנוקד אומר, ואחד מגדולי אגודת העתונאים בישראל. אביו סבו של פינס הוא מיכה יוסף פינס, אחד הבילויים, אשר על שמו נקרא כפר פינס בשרון.

המערכת קיבלה על עצמה ברצון להקל על פינס לעבור את המכשולים הטכניים, בדרך להשגת חלום חייו.

★ ★ ★ החדיר לעצמו חברת

ע ד לרגע בו הגיעו הידיעות הראשונות והמזורות על מעשהו חסר-התקדים של פינס מצרפת, לא העלה איש את החשד

(המשך ממוד 6)

האינוכס, אך רק בתנאי שלא תהיה החמרה בשיעוריה המסיים של פועליהם. תוך כדי פשי רה, נגזר החלום להקל על הכנסות-הביניים.

יד לאגרוף. מכל זה עדיין אפשר היה לחשוב כי שיעור המסים הכללי יפחת. אולם התקציב מלמד את ההיפך: למרות ביטול היבד והקפאת מסי-הכנסה, אומדן ההכנסה הכללי ממסי-הכנסה יגדל ב-25%. איך עור שים זאת, כשהכנסה הלאומית המשוערת תעלה רק ב-10%?

התפקיד הוטל על ידי ימין החולבת, ש' תהיה פעילה הרבה יותר מיד שמאל החור למת. ההגדרה הרשמית: "ייעול הגבייה... הרחבת רשת משלמי-המס... הרמה מתמדת של מוסר תשלום-המסים".

בעברית פשוטה יותר: שלטונות המס יס' חטו יותר. מכיון שכל הגבייה בנויה ממילא על התעלמות ממאזני משלמי-המסים, המוח' זקים מראש כרמאים. אין הדבר קשה. פקיד השומא פשוט יאמין למגיש-המאזן עוד קצת סחות, יפסול עוד כמה מסעפי-ההוצאות, יגדיל את השומא מן ההכנסות. כך ימצא משלמי-המסים כי בעוד ששיעוריהם של יד, הרי סכום המס שלו עלה.

לוי אשכול, אדם המצטיין בכנות צינית, ניסח את העקרון הזה בפשטות שובת-לב: "אנו חייבים לגבות בשנת הכספים ה' באה 250 מיליון ל"י ממסי-הכנסה, לעומת 204 מיליון ל"י שנקבעו בשנה השוטפת!" עם הוראה כה פשוטה וברורה, תהפוך יד ימין לאגרוף.

אסונות

"אלוהים, מה קרה?"

נעים איברהים חזר לביתו, עיף, רטוב, ומאוכזב. למרות הגשם השוטף עזב בבוקר את בית משפחתו הצנוע, בתקווה שצליח להשיג יום עבודה כעוזר לטיח. אמו מרים האיצה לבו לצאת. כי מאז שבר אביו את רגלו פני שנה, הפך נעים מפרנס המשפחה. נעים נכנס לביתו בכפר רמה הגלילי, החליף את בגדיו ויצא לבלות מעט ב' מדאפה, חדר האורחים הגדול של השכן, שפיק א-לדיב, ראש המועצה המקומית.

שיעורים בלדיה. פעם היתה משפחת איברהים אמידה ומסודרת. היו לה בית ר' 80 נונם אדמה בכפר איקריה, על הגבול ה' לבנוני, סמוך לקיבוץ אילון. אולם בפקודת הממשל הצבאי גורשו כל תושבי הכפר, ולמרות שבית-המשפחה העליון הורה להחזירם לביתם, פוצצו הבתים והתושבים שוכנו כ' פליטים בבתים נטושים ורדועים בכפר רמה. יתכן שאבו נעים הזקן חשב ב' ביתו ורכושו, שעה שנכנס בנו השני עיף והת' יישב להכין את שיעוריו לאור עשיתי-נפט. הזקן ישב על שרפרף ליד בנו הצעיר, שקע בהדרגה בתרדמה. "אבא, קרא לו עיף, שכב על המזרון. כאן תתקרב".

אבו נעים נגש למזונו, אחד מחמישה שהיו פרושים על רצפת החדר היחידי של הבית, ואשר תפסו את כל שטח הרצפה. כעבור שעה קלה שכבו גם הבנים לישון. קולות מתחת למפולת. בשתיים אחרי

קורבנות אפון כפר רמה לפגעים - החזרה אטורה

עם 12 ילדים, הסביר ברוגו רב אחד ה' משתכננים. "הבתים החדשים הם של חדר וחצי. אפילו משפחות אשר ישנים בהן שלושה במיטה אחת, זה לא מספיק. אז איך נפנה את הצריפים?"

קרן אור בחשיכה. השבוע, כאשר לא הצליחו להגיע לעמק השדה, נראה ב' בית-המשפחה בחיבתות מתוזה אשר טרם נראה כמורה. עשרות עיזורים, ציגני מכל משפחה, מילאו את אולם בית-המשפחה, האוינו בקשב רב לכל מילה שנאמרה בו. ליד הסניגור ישב מנהל הכפר מטעם מל' בן ד"ר ניסן האגל, כשלאמרגלותיו כורע כלבו, המשמש כמורה-דרך למנהל העיזרה.

האגל, דוקטור למשפטים, סייע בניהול המערכה, הביא בסופה לפשרה נוחה ב' יותר: הסוכנות רכשה את הצריפים מה' עיזורים, במחיר גבוה בהרבה מערכם, כדי להקל בצורה זאת על העיזורים לשלם את המחיר המיוול של הדיירות החדשות שהם קיבלו. את הערוץ ישלמו בתשלומים חוד' שיים משך 20 שנה.

הנימה האנושית בה נוהל כל הברור, הטילה קרן אור בהירה בעולם החשיכה התמידית של רוב המתדיינים.

פשעים

מכשול בדרך האהבה

אילו הסכים סלים עבד סלים, כי בתו תתחתן עם בנו של מוחמד איברהים יוסוף, היה מן הסתם נשאר בחיים עד היום. אולם, למרות שלא ידע זאת, הוא חתם כנראה על גורדיזן ממת לעצמו, כאשר העמיד מכשול בדרך הנהבים הצעירים.

סלים עבד סלים (50), תושב חאדי גיטנס שבחיפה, פשוט רצה מוהר גבוה בעד פטמה, בתו בת 18. ואילו עלי יוסוף, תושב כפר דבורי בן ה'21, לא יכול היה לשלם סכום כה גדול. מוחמד, אבי הבחור, הת' ערב, ניסה לשחא לשכנע את אבי פטמה כי

חצות שמעו השכנים רעש של מפולת. אחרינו נשמעו אנחות וקריאות לעזרה. היו אלה קולותיהם של בני משפחת איברהים, אשר גג ביתם התמוטט על ראשם בשנתם. "אלוהים, מה קרה?" בקע קולו המבוהל של נעים, מתחת להריסות, "אני חי!" השכנים החלו מסלקים את האבנים. אחד אחד הוצאו בני המשפחה. כולם היו פצועים. האם היתה נטולת רוח חיים.

משפט

צדק לעיזורים

זמן רב חיכו בקוצר-רוח תושבי ה' עיזורים של כפר-אוריאל לרגע בו יוכלו להיכנס לשיכון החדש, שניבנה עבורם על-ידי משרד העבודה. אך הרגע המיוחל לא הגיע. בוקר אחד פלשו לבתים הלבנים תושבי המעברה השכנה, סירבו לצאת. ה' עיזורים אחזו בנושק האחרון שהיה בידם: הם הפגינו לפני בניין הכנסת.

ההפגנה נשאה פרי, הובטח להם שמשרד העבודה יבנה עבורם 56 יחידות דיור חד' שות, כמספר תושבי הכפר. הבתים החדשים ניבנו במהירות ליד צריפיהם העלובים של העיזורים. אך סבלנותם של תושבי הכפר לא עמדה להם. בטרם נסתיימו השיכונים החדשים, העבירו העיזורים את מטלטליהם ובני משפחותיהם לתוך הבתים החדשים.

דיירי הבתים החדשים לא יכלו להבין מדוע יהיו הצריפים, אותם עזבו זה עתה, ריקים מאדם. הם השכירו אותם, או מכרום למשפחות אחרות, גבו מהן את השכר עבור הסיורים שהשקיעו בהם בעבר. סיפר חסיד שלום: "הצריפים היו ריקים שמונה חודשים. הילדים שיחקו בהם מתבואים, קיל' קלו אותם. חשבנו למה שיתקלקלו סתם? אז הכנסנו אליהם כל מיני יהודים."

משרד העבודה חשב אחרת, דרש לפנות את הצריפים, לאפשר לשכן בהם עולים חדשים. חלק מהעיזורים צייתו: חלק לא רצה כלל לשמוע לדרישה זו: יש לנו משפחות

תושב עיוור ובנו הסיקה

מנהל כפר-העיזורים ד"ר האגל (מרכז) ופניגור שינובים

לנלב - מניסה סותרת

מוטב להסתפק כמורה נמוך יותר, ובלבו שהבת תתחתן עם אהוב-לבה.

בתחילת השבוע נתקבלה במשרת חיפה הודעה מרועה ערבי צעיר, שסיפר כי ב' עברו בחאדי עזוב, ליד כפר סמיר, בסביבת חיפה, מצא אדם שוכב על האדמה, ודמו ניגר מראשו. "ניגשתי לאיש", סיפר ה' רועה, "ושאלתי אותו מה יש לו. הוא ענה לי: מוחמד איברהים יוסוף מדבורי הוא שירה בי וברח". הפצוץ אף הספיק למסור לרועה תיאור של מעילו הכחול, בעל ה' פסים הלבנים, של מתקיפו.

המשטרה אספה את הפצוץ, העבירה או' תו לבית-חולים. כעבור שעה קלה הוא מת. והמשטרה החלה מחפשת את מוחמד יוסוף. המעיל הכחול. בביתו של יוסוף סיפרה אשתו כי בעלה נסע לחיפה ביום הקודם וטרם חזר. "אם יבוא", אמר לה המוכתר, "תגיד לי שיבוא אלי. יש עבודה בשבילי."

רק בשעות אחרי-הצהרים הופיע המבוקש בביתו. הוא היה לבווש מעיל כחול, בעל פסים לבנים. אך לפני שניגש לבית ה' מוכתר, ביקש מאשתו שתגיש לו ארוחת צהרים. אחר-כך פנה לבית המוכתר - וזה הובילו למקום שבו המתינו לו השוטרים. בחקירה שנערכה בו במקום, הודה מוחמד: "פגשתי את סלים עבד סלים בחיפה, ויצאנו לשוחח מעט בקשר לחתונה של בתו לבני. התפתח בינינו חיכוך חריף."

למחרת הובא מוחמד יוסוף לפני השופט והואשם כחוק באשמת רצח בכונה תחילה.

תיאור מושלם

במשך עשרה ימים קדחתניים ניסה מדור הבילוש של משטרת חיפה לפענח את תעלומת הרצח של תחיה רובינשטיין, אשר נמצאה הרגה ליד חוף שמן (העולם הזה 1061). ראש המדור, מפקח ראשון קארול זינגר, חקר אישית עשרות אנשים, הקשורים בעולם התחתון הענף של חוף שמן. במיוחד רצה לדעת מה בדיוק עשו אותו לילה שני החשודים העיקריים: בעלה של תחיה, בני ימין רובינשטיין, ומאהבה יוסף עזרי.

פעם אחר פעם נקרא עזרי לחקירה, וכל פעם נוסף פרט חדש למסכת ההוכחות. לבסוף, ביום הרביעי האחרון, הודיע לחוק' ריי: "אני אעזור לכם לפתור את התעלומה... אראה לכם איך בעלה רצח את תחיה."

פכין בארבעה. בליווי ראש מדור ה' בילוש ומספר שוטרים, יצא עזרי, איש מובי' הק של העולם התחתון, לשחזר את פעולותיו של הבעל, כפי שעזרי ידע אותן.

"יצאנו שלוששנו מהמחששה של חוף שמן", סיפר עזרי, "פתאום התפתח ויכוח בין תחיה ובעלה מסור לו את רחיה. עשיתי רצה שאשתו מסור לו או למשכתי לעקוב כאלו אני עוזב אותם אבל המשכתי לעקוב אחריהם. תחיה ובעלה הלכו תוך כדי מריבה לכיון פסי הרכבת, ושם נכנסו אל בין השיחים. לא נשארת לראות מה קרה."

רק למחרת, סיפר החשוד בעל הרצון הטוב, שמע כי היא נמצאה הרגה בתוך אותם שיחים. קארול זינגר היה מלא התפעלות והתאיור היאליסטי של עזרי. "אתה רצחתי אותה. אני אהבתי אותה. אבל בעלה עזבתי את אהובתי הקודמת. אבל בעלה לא נתן לנו מנוח, והיא עזבה אותי וחזרה אליו. וזה אחרי שבגללה עזבתי את אהובתי, שהייתי חי מרחחיה. לא נותרה לי פרנסה." בראש מורכנ הוביל עזרי את המשטרה אל בין קבוצת שיחים, מאחורי הצריפים של חוף שמן. שם, מתחת לשכבת סרקע, היתה קבורה הסכין שבה ביצע את הרצח.

תזכיר

שר החוק עשה דיין

"אחד הצעירים הקרובים ביותר לבן' גוריון יתמנה... לשר בממשלה", הודיע העולם הזה (1060). בגלותו את תוכניתו של ביג'י להוריש את השלטון עוד בחייו לחברי קבוצת-החצר שלו. השבוע הודיע מאנצ'סטר גאודיאן הבריטי רבי-ההשפעה כי בקרוב יתמנה משה דיין לשר-החוק, ושמעון פרס לשר-הבטחון בממשלת ביג'י... על נסיון מחודש של ביג'י להעביר את שיטת-הבחירות האזורית עוד בכנסת הגור' כחית הודיע תצפית העולם הזה (1050) לפני שלושה חודשים, בפרטו את הדרך בה מנסה ביג'י לשכנע את הצ'כ שהוכר כדאי גם להם. השבוע הצטרפה סיעת הצ'כ בכנסת רשמית להצעת לתהיג בארץ בחי' רות אזורית. אם כי תוך סטיות מפנימיות

הסיכור האנושי העמוק של מיבצע סיני

סיני

ב סוף מיבצע סיני, בליל הרביעי לנובמבר, שרר שקט יחסי באילת. מהור מת המבצע שככה מעט. ד"ר אלברט בכר, שהיה הרופא התורן אותו לילה, לא ציפה למאורעות מיוחדים. הרופא הממושקף וגבהי הקומה, ישב במרפאה ועיין בספרון-כיס. רק סיור קדמי אחד, שיצא לפני ימים מספר, עמד לחזור קרוב לחצות. הרופא קיווה שלא יהיו פצועים, אך נשאר במצב הכן. סמוך לחצות נשמע רעש מכוניות מת-קרבות. הסיור חזר. בפתח המרפאה הופיע גבר מזוקן, מאובק ועיף. "הבאתי לך משהו", אמר לבכר. "מצאנו את זה!" הוא הניח על השולחן צרור זעיר. מבין הסחבות הזדקרו פניה הקמטות של תינוקת שחומה. מצבה של הילדה היה קרוב ללאוש. היא היתה פצועה וחולה, נזקקה לניתוח מידי. בכר ניגש לטפל בה. על המדרגות בחוץ החליטו אנשי הסיור רשמים עם עובדי ה-מרפאה. מטיפוריהם התברר שהם מצאו את התינוקת מונחת בזרועותיה של אשה בדור אית חסרת רוח חיים, אמה כנראה. הם עטפו אותה במעיל והביאוה אתם לאילת.

נתינת ארץ-האיוב הקטנה.

מבצע סיני הסתיים גם הנסיגה הגדולה ירדה מזמן מכותרות העמונים לספרי ה-היסטוריה והפרשנות הצבאית. סיני, בת המדבר, חדלה לשמש מרכז התענינות ו-הפכה לבעיה פרוזאית. איש לא ידע מה בדיוק צריך לעשות אהה.

★ ★ ★

סיני הפכה לרות

ב הסכמתו של בכר, שלקח על עצמו את הדאגה לגורלה של האסופית ה-חמודה, הועברה הילדה לבית התינוקות של ויצ"ו בירושלים. משרד הסעד קיבל על עצמו את האחריות הכספית, בכר ואשתו הביאו לה צעצועים, העניקו לה מאהבתם. שמה של סיני שונה לרות, כדי שלא תהיה יוצאת דופן בין חברותיה לכשתגדל. היא התחילה לפסס עברית, עורה השחום הפך לבהיר יותר ומעיניה נעלם המבט ה-פראי הנפחד. סיני התאורחה במעון ויצ"ו.

באחד הימים לקח אלברט בכר את ה-תינוקת לביקור בביתו; היא נתקבלה בהת-להבות על ידי בתו ריוה בת התשע. האחות החדשה קנתה את לבו. אך אשתו של בכר הודיעה מריבוי הבעיות שהתעוררו עקב שהותה של רות בבית. כאשר יצאה אתה לרחוב, למשל, הצביעו עליה אנשים באצבע. בני אדם זרים ניגשו אל הילדה בת השנ-תים, והתחילו לדבר אליה ערבית. התינוקת לא הבינה מה רוצים ממנה.

"צריך לעשות אתה משהו", אמרה לבעלה. בכר, מרצה לפתולוגיה באוניברסיטה ה-עברית, הבין. הוא החל מחפש סביבה או חברה שתתאים לילדה, למניעת תסביכים.

★ ★ ★

סמונת ערבי הציע עזרה

ס מודנט ערבי, תלמיד האוניברסיטה, שמע על הילדה הנמצאת בחסותו של המרצה לפתולוגיה. הוא פנה אליו, הציע

גיבורה עולמית

ציור זה הופיע על שעריו של הסבועון הצרפתי הידוע ראדאר, בחודש דצמבר 1956. הוא מראה את סיני, התינוקת הבדואית שהיתה חבוקה בזרועות אמה. בשעה שנמצאה על-ידי חיילי צה"ל.

בכר, כשנשאלה מה מתכוונן בעלה לעשות בתינוקת. "אם לא נמצא לה מקום בין הערבים, כדאי להכניס אותה לקיבוץ". הילדה, המגלה בכר כרע סימני איני-טלינגציה מפותחת ומנת-שכל גבוהה, עלולה להיפך לבעיה באם לא תוספל כראוי.

בני משפחת בכר עצמם אינם רואים ב-מעשה שעשו ובדאגה שהם משקיעים בנערה הבדואית משהו יוצא מגדר הרגיל. "מעשהו של אלברט איננו ראוי לשום ציון מיוחד!" טענה האשה. היתה זאת חובתו כאדמוכרוסא.

למשפחת בכר אין עורך אמצעים. הם מתגוררים בדירה קטנה בקומה השלישית, באחד מרחובותיה הסואנים של ירושלים. אך למרות זאת התחייב דוקטור אלברט בכר לדאוג לקיומה וחינוכה המתאים של רות. איך יעשה זאת בדיוק, אין הוא יודע עדיין. "כל הרעש שקם סביב מעשה רגיל, כמו טיפול בילדה חסרת-בית, שולל ממני הרבה מן ההנאה הנפשית שבמעשה". טען.

אולם לא רק פרטים ביתיים וכלכליים אלה היו חשובים בקביעת גורלה של רות. שהיא כיום בת שנתיים וחצי. מצבה העדין של הילדה היה מסובך בכמה תסבוכות חוקיות. כי מצבה החוקי של רות אינו ברור כלל וכלל: אין לה הורים, אין לה נתינות, ופרט לרישום במסמכי ויצ"ו ותיקי משרד הסעד, אין היא קיימת רשמית.

בכר החליט לגמור את המצוה בה הת-חיל, ביקש להתמנות כאפוטרופוס לילדה.

תיק בקשת האימוץ הובא השבוע לדיון בפני השופט משה כהן, אשר סטה מן הנוהג המקובל והסכים לשחרר את בכר מחובת פירסום הבקשה בעתונות היומית. השופט הסתפק בהודעה הקצרה ברשומות, בה יוזמו כל בעלי הטענות וההתנגדויות להופיע בפני בית-הדין ולטעון טענותיהם. יש להניח שבני שבטה של האסופית, הנודדים כרע אישם בסיני, אינם קוראים את רשומות, העתון הרשמי של מדינת ישראל. מן הסתם לא קראו גם את עשרות הסיפורים האנושיים שנכתבו על התינוקת בעתונים של תריסר ארצות. משום כך לא יבואו לדרוש את רות בחזרה, וסיני תיהפך תוך הימים הקרובים, בתוקף צו בית-המשפט, לאזרחית ישראלית.

לאמצה אצל משפחה ערבית קרובה לו. "אני רחוק, אינני יכול לקחתה אלי", הסביר להם הצעיר הערבי. "אבל דודי מוכן לקחת אותה לביתו". משפחת בכר יצאה לכפר, לבית הדוד, כדי לראות אם הוא מתאים לאימוץ. הם ראו משפחה ערבית טיפוסית, בעלת חמישה ילדים.

רציתי שרות תהיה במקום טוב", סיפרה השבוע הגברת בכר, "והאמא לא עשתה עלי רושם כאילו היא מעוניינת במיוחד". האי-מוץ לא יצא לפועל.

★ ★ ★

חובתו כאדם ורופא

ב יום מן הימים ניאלץ להסביר לה מאיפה באה ומי היא", אמרה הגברת

סיני הקטנה, בזרועות הגברת בכר. הילדה הבדו-אית החלימה מפצעיה, לאחר חטיפול המסור של משפחת בכר, זכתה לשם רות בכר, שם משפחתו של מצילה הרופא.

ד"ר אלברט בכר, חרופא הצבאי אשר אליו הובאה סיני על-ידי החיילים שמצאו אותה פצועה. הוא טיפל בה, אישפז אותה בבית-חולים ואחר כך הביאה אל ביתו.

הפרשה שהפכה לסנסציה בארץ ותגיעה ל-בית-המשפט, שם נידון ה-ד"ר שלום למאכר חדשים, התעוררה השבוע מחדש. בית-המשפט המחוזי, שדן בערעורו של ה-ד"ר שלום על גור דינו, הכפיל את ענשו.

בעסקים צדדיים... את אשר התרחש בדירת משפחת רופא העיניים ה-ד"ר אליהו שלום בתל-אביב, בלילה בו צילם הרופא את אשתו במעורבות כדי להוכיח את בגידתה, גילה העולם חזו (1026) לראשונה.

בניו בעיט, שותפות כורים, וכיו' וכלה ב-קצינים נמוכים, שהם שותפים לעסקים משגשגים. השבוע הודיע דובר המשטרה, יעקוב נאש, כי בקרוב תונהג הוראה ש-תאסור על קציני-המשטרה להיות שותפים

מתוכנית ביבי... במשך שנתיים דרש העולם חזו לטהר את צמרת המשטרה מקצינים בעלי עסקים פרטיים, תוך גילוי עסקיהם של עשרות קצינים, החל מהמפקח הכללי ועד ל-בוגריון (חברת-סחר). ו-

הקרקס האמיתי הראשון נחת השבוע בנמל חיפה על ו על פילים ו

לדברי טולי, לתשואות לא פחות סוערות מן הסגנים החדש להופעת הנעילה לא הופיע נגיב. את מקומו בתא הנשיא מי כבר עבר אל-נאצר.

★ ★ ★

ז'וזפה שונא חשבון - הנמרים שונאים נש

ב עוד טולי מתיחדת עם זכרו של מוריץ הקוף, התרו ז'וזפה מיני, האיטלקי הקטן בן ה-12, בין רגלי הגדולי קיפץ על גבי הצרורות המונחים על הסיפון, הצחק את הקרבים אליו בהלוציות וצריחות. ז'וזפה הקטן הוא ליצן. האדם השנוא עליו הוא המורה הפרטי, המנסה ללמדו כתוב תמה, היסטוריה וחשבון. ז'וזפה שונא חשבון, הוא את להתרוצץ. הילד השתחרר והצגום נולד בקרקס. בשעה משפחתו מבצעים הרגילי שחיימשקל על סולם, מצחיק זה בהפסקות את הקהל בתעלוליו. חברים בני גילו אין לו, הילדים האחרים בקרקס הם קטנים מדי עבורו. ואילו המבוגר

הפסיק לנוע, ושני הצעירים מיהרו להשיב כל חפץ למקומו. חילי רוכב-הסוסים, וריטה רקדנית-הסקטים אינם נשואים. הם מארשים מזה שש שנים ומשום כך זכו לחדר מגורים משותף. "אנחנו נתחתן כשנגיע הביתה", הסבירה ריטה השתחררת, ועיני השקל שלה זהרו למחשבה הנעימה. כי שני הקרקסנים הצעירים בילו את מרבית ימיהם בקרונות נעים.

"חילי הוא בחור מאד מפוזר", נזכרה ריטה. "לפעמים זה נגמר בכלום ולפעמים זה עולה ביוקר. לפני שנתיים, כשעבדנו בקרקס פוש בווינה, ניתקה לפתע הגומיה המחזיקה את מכנסיו ההדוקים והוא נאלץ להמשיך לרכב לבוש בתחתוניו. היה לו מול שהתחתונים היו נקיים. אבל הוא בכל זאת נבהל ונפל מהסוס. הקהל חשב שזהו חלק מהתכנית; אבל אני גאלצתי לעסות במשך שעות את ישבנו שהכחילו".

קריסטל בת ה-18 היא אחת מחברות רביעית סלטס, אמני הטרפציה. הנערה היפה והרוזה היא אחת החדשות בקרקס, רק שנתיים במקצוע. כשהיא לבושה בבגדיים הדוק ומבריק היא

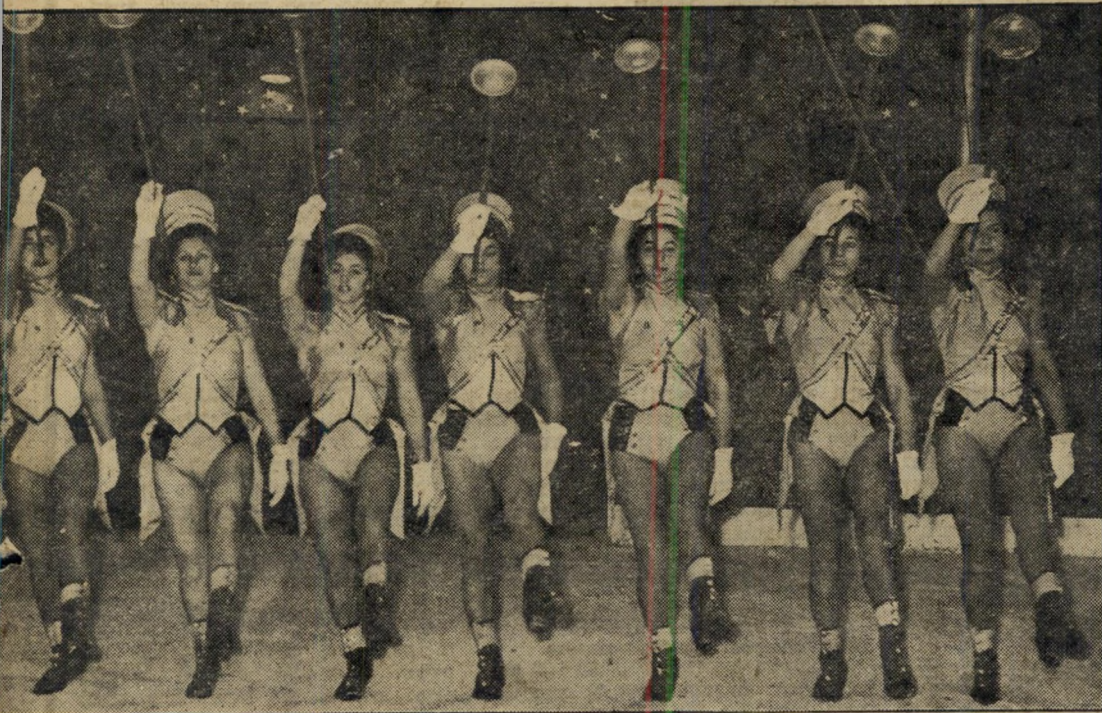
למה, הוי לאמה?

חזיה הדרום-אמרי קאית מלחה את ה קרקס מבלי להשתתף בתוכנית. המאלף מקונה ללמדה לרקוד.

ה זהרו, שמרו עליו, הרימו לאט, בייבי הוא רגיש!" ביקשה בהתרגשות דיזי מדרנו, מנהלת הקרקס. הבייבי הרגיש שהתנדנד בתוך ליפט גדול, תלוי על כבל המנוף שהורידו לרציף, היה פיל במשקל ארבעה טון. בייבי הניע את חדקו הארוך בזעם. הרגעים השנואים עליו ביותר בקריירה זאמנותית שלו, בת ה-54 השניים, היו רגעי הפריקה בנמל. בייבי היה אחרון כוכבי קרקס מדרנו שהגיע אל הרציף. לפניו נחתו קרונות-המגורים, סוסים, נמרים, קופים ואנשים. בכל המהומה הגדולה בלטה דמות אחת, דמותה של דיזי (מאמא, כפי אנשי הקרקס) מדרנו, 65 בעלת ומנהלת הקרקס. קרקס מדרנו הקיים מזה 300 שנה, שנחת ביום הששי שעבר בנמל חיפה, ראה כבר נמלים רבים בשנות קיומו. הפעם עמדו 114 עובדיו ו-116 חיותיו של קרקס מדרנו להתישב זמנית בככר מלכישאול בתל-אביב. בשעה שמונף הענק של הנמל פירק את מטען השעשועים מן האניה אברהם גרץ, נחו אנשי מדרנו על הסיפון, הביטו בחוף החדש להם.

★ ★ ★
ישבן כחוד ונערת-נימו

ק רון המגורים של ריטה גרינברג (23) חילי קוהלר התנדנד לפתע. שני בני הזוג הוטלו על המטה הצרה, כירת הגאז הקטנה התהפכה וצלחת הנתושת התלויה על הקיר (מזכרת מיון) חבטה בראשו הבלונדי של חילי. "זה שום דבר, תתרגל לזה!" הרגיע חילי את הכתב שפלש לבית הזעיר. "קרו לי כבר דברים יותר נוראים!" הקרון

חומות יריחו נפלו בפני חוצרות אלה - מ

מעופפת בין הגונדות, שמה את מבטחה באמון המדויק ובידיו הוריות של ה"תופס", המתנדנד על הגונדה השניה. קריסטל זכתה לכינוי "נערת הגומי" בגלל גמישותה המיוחדת. היא מסוגלת לשכב על בטנה, לנגוס את עקביה ולהתגלגל ככדור. רק פעם אחת בגדה בה גמישותה. היה זה לפני שנה. "התעופפתי מעל הטרפציה, עשיתי היפוך, הושטתי את ידי כדי לקלוט בהן את ידי ה"תופס"; ידי נסגרו על אויר ריק. התופס לא היה במקום. נשרתי מגובה שמונה מטר - לתוך הרשת שלמטה. לולא היתה רשת - היית הוסך ראיוני!"

★ ★ ★

מוריץ נשק דנגיב

ל טולי מדרנו, בתה הצעירה (23) של מנהלת הקרקס, לא היתה אפשרות להתאמן בשעת הנסיעה. חברה להופעה, חצי תריסר כלבים מאולפים, לא היו במצב-רוח מתאים. "גיוני הוא הכלב החביב עלי", הסבירה, "והוא גם יודע זאת. אם אני אומרת לו משהו, הוא מביט בי ומגחך. כשאני אומרת לו קפוי, הוא קופץ או לא קופץ".

טולי היא אחת מארבע בנותיה של דיזי מדרנו. היא נולדה בקרקס, בילתה בו את כל חייה. היא מתגוררת בקרון-המגורים המפואר ביותר, יחד עם אמה. "חיי הקרקס הם יפים, אך קשים", הודתה. "אין לי בית. כל מקום בו חונים הקרונות האדומים הוא ביתי... לנו, אנשי הקרקס, יש החי משלנו, כולנו פה קרובי משפחה או ידידים".

בגצועים נזכרה טולי ביום המאושר בחייה, היום שכילתה תחת קורת-גג קבועה. "זה היה ביוון", סיפרה. "משפחה אמריקאית הומינה אותנו לחג המולד. העץ המקושט עמד בפניה וכולנו שרנו. היה טוב".

חברה הטוב ביותר היה השימפנזה מוריץ. מוריץ המנוח נפטר באיסטנבול, לאחר שהורעל על-ידי בעל קרקס מתהרה. מוריץ זה עולל בימי חייו עשרות תעלולים, אשר המברח שבהם קרה בקהיר. הקוף נכנס לתאו של נשיא הרפובליקה המצ' רית, הליחה מוחמד נגיב, התיישב על ברכיו ונשק לו. הקרקס שהה בקהיר כשלושה חדשים, ואנשי מדרנו הוזמנו להשתתף בתהלוכת יום ההפיכה. בייבי צעד בראש זוכה,

בתיק באויר

מונף הרציף מרים אחד סי קרונות הצוננים של אנשי קרקס מדרנו, כדי לחנמסו על קרון רכבת, שויבילו לתל-אביב.

הליצן ובת הקפטן
ז'וזפה בן אית בתו של חובלה של האניה אשר חעבירח את חקרקס מסלוניקי שבי

חתי, ליצניו, חתיכותיו וחביביו אנשים

יותר אינם רוצים להתרועע אתו. הם גבוהים ממנו וחשובים. וכך, לא נותרה לזיופה ברירה. הוא נאלץ להתרועע עם סוסי הפוני, הפילים ואפילו הנמרים. קובע זיופה: "הנמרים שונאים נשים. כשעוברת נערה ליד הכלוב, הם יוצאים מגדרם." הפילים, לעומת זאת, אוהבים נערות. ייתכן שזאת הבנה של שתופת לגורל, כי כל הפילים בקרקס הן נקבות. זה נמל נורא, הפועלים עצלים! קבע הילד במומחיות מקצועית.

★ ★ ★

זכרון של פיד

זהר! אל תקרב אל הפילים, הזהיר דוד בליי את כל הסקרנים שנדחקו לעבר החיות האפורות. בליי, 56, חי תמיד בין הפילים. הם מכירים אותו; יש להם זכרון מצוי. לפעמים יש להם זכרון יותר מדי טוב. הפילים, הסביר בליי, שונאים ואוהבים ממש כמו בני האדם. אנשי מדרנו זוכרים את התפרצותו של בייבי, השקט והותיק

מדראנו, מנהלת הקרקס המנוסה, המרגיעה את בייבי, זקן פילי הקרקס. למרות שהפיל הוא חיה רוגעת ונוחה לאילוף, דרושה מומחיות גדולה ועצבי ברזל כדי להשתלט עליה.

מיבצע פיל
כך נקרא בזמנו, עליידי הבריטי, העוצר הגדול שהוטל על תל-אביב, בשנת 1947. עתה מוענק שם זה לפעולתה של דיזי

שבפילים. המאורע הנורא קרה באיזמיר, לפני שנתיים. מקצה המכלאה נשמעו לפתע זעקות מחרידות. בליי מיהר למקום, ראה את בייבי נועץ בזעם את חטיו בכחור צעיר. "ידעתי שזה יקרה לו פעם", נזכר בליי. "הוא נהג תמיד להרגיז את בייבי והפיל זיהה אותו למרות שהיה לבוש טירבאן ומעיל הודי." לפתע הפסיק בליי: "טופולינו! חזור לשורה!" טופולינו (10) שמשקלו בינתיים רק טון אחד, הניע את החדק, פלט נאקת מחאה וחזר בצייטנות למקומו.

מיקה הלאמה היא יצור עדין-נפש. היא איננה סובלת הטרדות. שני פועלי נמל סלוניקאים, שלא ידעו זאת, שילמו עבור טעותם ביוקר. בשעה שניגשו להכניס את הגברת הדרום-אמריקאית לתא-הפריקה, טפת אחד מהם דרך חרות על אחוריה. מיקה נעצרה, ולפני שהספיקו להביא מה קורה, זכו למקלחת רוק.

★ ★ ★

הנחיתה נגמרה

בשעת ערב מאוחרת נסתיימה הפריקה. כל הכבודה הועמסה על הרכבת, הקרונית נקשרו, בעלי החיים נכלאו, גם בדיקות המכס נגמרו. מאישם נשמעה שריקת הקטר, והרכבת התחילה לזוז. "אוף וידרוהן!" צעק פרנץ הזקן לעבר הקהל העומד על הרציף. "להתראות בתל-אביב!" השיבו לו אנשי הצוות של אברהם גרץ שנדחקו בין הקהל. נחיתה מדרנו נגמרה. ביומנה של אדית, רקדנית הבאלט הקטנה, נוספו כמה שורות: "היום אנחנו נוסעים לתל-אביב. עוד ארץ אחת, אבל למי זה איכפת? נמאס לי כבר. מה עושה דודה הילדה בוינה, האם היא מתגעגעת? מתי אגיע הביתה..."

ה יקרה בתל-אביב?

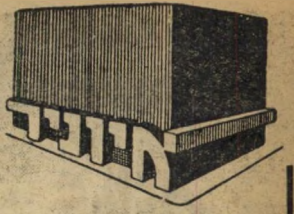
מאמה סדראנו
מלטפת כלב קרקס על סיפון א/ק אבר. הם גרץ. האשה הנמרצת מנהלת את הקרקס מאז מות בעלה.

נערת גומי
קריסטל בת 18 היא אחת מסגל הלוליינים של קרקס מדראנו. גופה הוא בעל גמישות הדומה לגומי. היא המשיכה להתאמן גם על סיפון האונייה.

כולנו פה אחד ש...
טולי מדראנו, בתה הצעירה של מנהלת הקרקס, בחברת שני סוסי ננס (פוני'ס). מתוך תקווה כי הנערה תגיש להם משהו אולם היא רק החזיקה בידה קופסת גפרורים, חיכה אליהם.

מצחיק יק, רבי לחיפה.

למה מחכים כולם...

מכירת סוף העונה

אצל

אינוני

בתי האופנה הראויים לאמונך

ת"א, רח' אלנבי 31 • רח' דיזנגוף פנת גורדון

על כל פחורות יחורף
הרגילות באיכות הי
ידועה שלנו. — נוסף
לזה הצעות מיוחדות
במחירים מוזלים עוד יותר.

20% הנחה

בית-חרושת לרהיטים ב. ג. את. א. לוינשטיין
דוגמות חדישות ביותר בבית-המסחר לרהיטים

לוינשטיין

בית החרושת: מרכז וולובלסקי, ת"א
בית-המסחר: רחוב הרצל 43, ת"א
חדרי אוכל — רהיטי משרד — ספריות

א. זוזובסקי

תל-אביב, הרצל 39

מערכות הרהוט החדישות ביותר. חדרי שינה • פינות הול •
חדרי אוכל חדישים ביותר — ספות פינה נחמדות —
ודוגמא מקורית של מזנון-בר-ספרייה

הוקרה
בין לאומית
לתוצרת הארץ

GRAND PRIX

בתערוכת הבין לאומית
1957 בסלובניק ובו אחים
בזינו ב' GRAND PRIX
(מדליה זהב) עבור
הסניגריה מנידו פילטר
מס' 1

הוכחה נוספת כי
הסניגריה המשובחת
עם פילטר היא

מגידו פילטר חסו

הצליחה שלא הצליחה

(חמשן מעמוד 7)

והיה דרוש זמן די ממושך כדי להיכנס שוב לקצב הנכון. כשהגעתי לכפר נחום, התקבלתי במחויבות-כפיים לעידוד מקבוצת טיילים שחנתה במקום. פינס לא ציין ביומנו איוה מין טיילים הם אלה שמחאו כפיים בשתיים חמישים וחמש אחר חצות.

*** המלווה שלא נברא

הפירסום הנרחב בעתונות החל כי נראה למצוא תן בעיני השחין העולה. הוא לא יכול היה להמתין שוב עד שתעבור שנה לצליחה חדשה; ותוך שנה אחת מתארין הצליחה האחרונה, בין 14.57 ל-22.56, ביצע השחין הרוה והכחוש לא פחות מאשר חמש צליחות: שלוש תוך ארבעה חדשים בכינרת, שתיים מתיפה לראש הנקרה.

ברור שמבצעים אלה, שבכל אחד מהם שבר פינס שיא זכו לכותרות מתאימות בעתונות. הסביר ישראל סז בפשטות כיצד היה מפרסם את הידיעות בעל החשומר: "פינס היה מצלצל ומודיע לי את התוצאה." אולם כנראה שפינס לא הסתפק עוד ב-ידיעות קטנות וסתמיות על השיגוי. ב-5 לספטמבר 1956 כבר הופיעה בעל החשומר כתבה בת שני טורים, על "עמנואל פינס בן 18 מקיבוץ הראל, שניסה להגשים את חלומו בצליחת הלה-מאנש הישראלי וכן בשבירת השיא הקיים במשחה זה." בידיעה זו הופיעו קטעים מתוך יומנו של מלחתי הקבוע, יוסף קורן, מהפועל חיפה. אגב, בידיעות מהשנים הקודמות היה שמו הפרטי של המלחה קורן — דן. העובדה שלא שמעו על אדם זה, לא הטרידה איש.

*** גביעים מבריקים

שוב, לא הסתפק הצעיר השאפתן בהשיגוי הנכבדים למרות שעל דפי עתונות הספורט היה כבר שחין מפורסם, היו דרושות לו הוכחות כשמויות יותר להשיגוי המופלאים, אותן יוכל להראות לחבריו במשק ולהציגן על ארגונו. אין דבר המתאים למטרה זו יותר מאשר גביעים מוכספים. בעוד שעד כה היה פינס צולח בהודעותיו סתם לשם ספורט, החל עתה לצלוח לשם זכייה בגביעים.

בוה אחר זה אסף לא פחות מאשר חמישה גביעים. לא היה קשה לזכות בגביעים אלה. התברר לפתע שהרבה מוסדות, שעד כה התעלמו ממפעל צליחות הכינרת, החלו לפתע לגלות התענינות רבה בו ולתרום גביעים למנצח. התענינות זאת הביאה לארגונו של פינס חמישה גביעים. אחד הגביעים נתרם, למשל, על-ידי בית חרושת ליבר לשוקולד. העובדה שבעל בית החרושת ומשפחתו לא ידעו כלל על כך שתרמו גביע מעין זה, לא העיקה על פינס. הגביע הגדול והמפואר, עליו התנוססה הכתובת "גביע נודד, תרומת המועצה הי איוורית עמק הירדן", היה גם היא בין גביעי פינס. אנשי המועצה האיוורית לא ידעו כלל על תרומתם זו לעידוד ספורט חשחיה הישראלי. קבע השבוע חבר קיבוץ כינרת ופעיל הפועל. חסיד: "המועצה לא תרמה מעולם שום גביע."

הוסיף שמריהו נאבל, איש אפיקים, מר ארגני צליחות הכינרת מטעם הפועל: "לא שמעתי על גביע או על פינס." שלוש הגביעים הנותרים, שהיו אמנם קטנים יותר אך מבריקים לא פחות, יתירמו באמצעות פינס על-ידי חיל הים. לאחד הגביעים נתן פינס גם שם — "גביע על-שם א. רוקמן." איש לא שמע שמעו של רוקמן.

*** מי מכיר מי יודע?

מעניין הוא שפינס העז למסור לפירסום את הידיעה כי זכה בגביע רוטמן (בעוד שעל הגביע נרשם רוקמן). בצליחה מטעם חיל הים. כמו במקרים הי קודמים לא הגיב איש על פירסום הידיעה הוה, ולא הכחישה. בידיעותיו לעתונות הזכיר פינס שמות רבים ממקומות שונים בארץ, שכביכול ליו אותו בצליחותיו.

השמות אותם הזכיר פינס בהודעותיו היו: ברל פרלמוטר מעין גב; יוסף קורן מהפועל חיפה; צבי גרוס, מורה התעמלות מרמת-גן; דוד אשכנזי, חבר קיבוץ עין שמר; יוסף כהן, יהודה ארזי ובנימין שומי רוני, מהפועל חיפה; וכן ד"ר מנחם אבירן. החקירות שנערכו כדי לגלות את האנשים הנושאים שמות אלה הביאו לתוצאות הי באות: בעין גב אין ולא היה מעולם חבר בשם ברל פרלמוטר; בעין שמר לא היה מעולם דוד אשכנזי; אמנם ישנו במשק זקן

כשם חיים דוד אשכנזי, אולם הוא לא השתתף מימיו בצליחה כלשהי. בהפועל חיפה לא שמעו מעולם את שמותיהם של יוסף קורן, יוסף כהן, יהודה ארזי או בנימין שומרוני.

אי-אפשר היה גם למצוא בחיפה רוסא ששמו ד"ר מנחם אבירן, אפילו בעזרת לשכת הבריאות המחוזית. רק אדם אחד נמצא. היה זה צבי גרוס, מורה ההתעמלות מרמת-גן וספורטאי ידוע לשעבר. גרוס לא ראה מעולם את פינס, לא ליחהו בצליחותיו.

*** השחיינים קובעים

פינס גילה לא רק כשרון בהמצאת שמות של מלחים. אחרי שנוכח כי איש לא טרח לחפש את האנשים הללו, החל מפרסם גם שמות של שחיינים, שכאילו השתתפו עםו בצליחותיו.

אפילו שחיינים ידועים, ששמות מלחיהם ומאמניהם מזכרים, לא העלו כל חשד ב-ישיגויו של פינס. עודד פז, אחד השחיינים הטובים בארץ למרחקים ארוכים, אשר בכל צליחה שלו השתתפו צלמים, עתונאים, מלחים ורופטי-יומן, התפלא אמנם כי בכל פעם שהצליח להשיג שיא חדש, היה שיאו נמחק באופן כמעט אוטומטי כעבור שבועיים על-ידי שחין בשם עמנואל פינס, שמעולם לא ראה אותו לא בים ולא בבריכה. סיפר השבוע עודד פז: "כרגיל יוצא אדם למשחה גדול רק אחרי אימונים מרוב שכים בבריכה. אחרי שקיבל בטחון עצמי, כל שחייני ישראל השוחים שחיות ארוכות מכירים זה את זה, שוחים ומתאמנים יחד. איש מאיתנו לא ראה את פינס לא באימונים ולא בצליחות. גם הזמלים שכאילו השיג פינס נראים כבלתי-מיציאותיים, משום שלפי הישוב זה הרי ברגע שהיה בא לבריכה לשחות מרחק של אלף מטר, למשל, היה מציב בקלות שיא עולמי."

עווי בק, השחין הנווד, חיוק דבריו את טענות פז: "לא מכיר את פינס, ולא ראיתיו מעולם מתאמן או שוחה."

גם עסקני ספורט השחיה בארץ אינם מכירים את פינס כשחין, מחוץ לפירסומים בעתונים. אמר עמנואל גיל, הרכז המקצועי הארצי של הפועל, לכתב העולם הזה: "איני מכיר אותו (פינס) ולא ראיתיו שוחה או משתתף בתחרויות של הפועל."

*** חבריו מאמינים

אור כל העובדות הללו אין צורך להיות חוקר מקצועי כדי לנחש מה קרה עם פינס בלה-מאנש. פינס, הידוע בין חבריו כצויבובניק ואשר הופיע גם פעם לעניינם בתלבושת של סרן מחיל הצנחנים, סבר לתומו כי מה שהצליח לעולל לעתונות הארץ יצליח לעשות גם עם עתונאי העולם. הוא החליט לממש את חלומו ולצאת לי צליחת לה-מאנש. הוא לא היה הישראלי הראשון אשר ניסה לבצע מבצע נועז זה. קדמו לו שתי שחייניות ישראליות, בקיץ 1950 יצאה חגדה בוטאגלי, 21, בתו של אמיל בוטאגלי, שוחר ערבי ממוצא מלטאי בחיפה, לצלוח את לה-מאנש בתחרות הי מסורתית. היא הפסיקה את צליחתה, אחרי שאביה, שליחה אותה, חשש מכרישיים.

לפני שנה נכשלה שחיינית ישראלית אחרת, עדנה בורנשטיין, כשניסתה לצלוח את הי העלה, נמשתה מהמים לפני הגיעה לזובר. פינס החליט כי הוא יצליח ויצליח ויהי מה. הוא התכונן לתפקיד בשקדנות. הוא למד על סה את כל הכרוך בצליחת התעלה. למעשה חי את תפקיד השחין.

הוא ניסה לצאת למבצע בחסות מרכז הפועל. אביו, בעצמו איש מרכז הפועל, שהאמין כנראה בסיפורי בנו, הפנה אותו למרכז הפועל. שם היו מוכנים לתמוך בו, אולם לא לממן את הנסיעה. משם הגיע פינס למערכת דבר השבוע, אולם מאחר שעורך הספורט של השבועון היה חולה, ופינס מיהר מאוד לצלוח עוד החורף, הוא פנה למערכת העולם הזה. סיפר את סיפורו. בסיפור אישי שלו, שפורסם בעולם הזה (1059) חזר פינס על סיפוריו בעבר, הוסיף עליהם פרטים חדשים ובלתי-ידועים.

אולם התעלולים שהצליחו בארץ לא נשאו אותה הצליחה בצרפת. שלוש שנים של כזבים מלוכטים התפצו אל מול צוקי דובר. אלוף-השחיה טבע בכוביו.

רק במשקו, בקיץ הראל, עדיין האמינו חבריו עצמי (מתחרו עם שמי) הוא שחין גדול. אמרה מרי כצלנסון, האקונומיטית של המשק: "עמי יתור, ויביא לנו את שלושת אלפי לירות השטרלינג. נבנה בריכת שחיה במשק ינאשר את הייבוץ."

כדורגל

וואלס וינאי, ורוקנירול

מה קורה כאשר שתי תזמורות מעולות, היודעות היטב את מלאכתן, מתכוננות זמן רב להופעה מיוחדת, ולבסוף הן מבצעות אותה יחד, באותה שעה, תחת ידו הבלתי אמונה וחסרת-הכשרון של מנצח אומלל? מי שאינו יכול לתאר לעצמו מחזה כזה, חבל שלא נוכח במשחק של וואקר האוסטרי רית עם מכבי חיפה, שנערך השבת בחיפה. כי באותו זמן בו הפליאה וואקר במשחקו, שהזכיר בצורתו השקטה והנאה האלס וינאי כפי שמסוגלים לרקוד אותו רק רק דגים מקצועיים, הדגימו שחקני מכבי רוקנירול סוער, חסרת-תאמה, בו אין שחקן אחד יודע מה עומד חברו לבצע בעוד שניה. לכן היו רגעים רבים באותו משחק בו יצא קהל האלפים מגדרו, כאשר ראה את שחקני מכבי מאלצים את הוינאים להתאים את קצב וצורת משחקם לזה של המכבים. אך הוינאים ידעו היטב, ממש עד האקורד האחרון, את סיומה של היצירה, ואילו המכבים, כאילו נעצרו באמצע.

פשוט לא נעים. הוינאים לא הסתירו את התפעלותם הרבה ממשחק של מכבי, הגדירו אותו כעז ביותר מאז עזבו את ספר מולדתם לטירום הממושך. יותר מכל, גרמו הוינאים, בעלי גינוני הגימוס העדינים, להתלהבות רבה בין הייקים. וכשם שהצטיינו האוסטרים בנימוס כן גם הפליאו במשחקם העדין במיוחד. כאשר שרק השופט לפאול נגד הבלם ניקישר, נעמד הלה דום והסמיק. לא היה לו נעים.

12 דקות לפני תום המשחק היתה ה' תוצאה 0:1 לטובת מכבי האוסטרים היו כבר בטוחים בהפסדם. כדורגלני מכבי, שהשתדלו להעביר את הזמן כדי שהמשחק יגמר בנצחונם, בעטו בחוקה מחוץ למגרש. כשבאחת ההזדמנויות ניצלו האוסטרים זריקת חוזק להתקפה מהירה על שער מכבי, ונחשמו לפני השער, שרק השופט הורה על בעיטת 11 לטובתם, באופן תמוה ביותר. לפני שהספיק הקהל לעכל את החלטת השופט, כבר היה הכדור מונח ברשת החיפאים.

קלדות לשופט. האוסטרים התחבקו ו-

התנשקו. הם הבטיחו לא להפסיד אף משחק בישראל ועתה הלכה הבטחתם והתממש. הם ידעו שיש להם עוד משחק נגד הפועל ירושלים, אולם ממנה לא חששו, אחרי ששמעו כי זו עלתה רק בשנה האחרונה לליגה הראשונה. להם לא היה איכפת שכל שמונת אלפי הצופים שרקו וקיללו את השופט; הם נסגרו להגנת שערם.

אולם מה שאירע אחר-כך מתאים יותר לסיפורי אלף לילה ולילה. השופט שליפר הכניס את המשחק לפיו כדי לשרוק ל' סיום המשחק, העיף מבט אחרון על המגרש. באותה שניה שגה חיים לויץ בפעם היחידה במשחק, הגיח לאוסטרים להבקיע את שער הנצחון 30 שניות לפני תום המשחק.

האוסטרים חגגו את נצחונם ואת קיום הבטחתם. אולם שמחתם היתה מוקדמת. יום אחד אחרי נצחונם הפסידו לקבוצה החלשה ביותר נגדה שיחקו בישראל, הפועל ירושלים, בתוצאה 2:1.

כדורסל

תחילת הסוף?

יציעי הבטון הקטנים של איצטדיון ה' כדורסל בחולון היו ריקים כמעט לגמרי. רק מספר קטן של ילדים ונערים הצטופפו במרכז. היתה זו תמונה עגומה מאוד.

כשני תריסרי כדורסלני הפועל חולון ומכבי הדרום תל-אביב התכרבלו בבגדי האימון שלהם ורעדו מקור. לא בהם היה האשם שהקהל לא בא למשחק. להיפך, המשחק שעתיד היה להיערך היה צריך להיות אחד המרתקים שבמפגשי העונה. מכבי הדרום צעדה במקום הראשון בטבלת הליגה בכדורסל, אחרי שניצחה לפני שבוע במפתיע את האלופה מכבי תל-אביב. הפועל חולון פיגרה אחריה רק בשתי נקודות. גם לא הקור הוא שהבריח את הקהל מאיצטדיון הכדורסל. היו לכך סיבות עמוקות הרבה יותר.

גלגל חוזר. הכשלונות האחרונים ב' מסעי נבחרת הכדורסל הישראלית, וריב העסקים בענף זה, היו אחד הגורמים המכריעים לכך שהכדורסל ירד לפתע מ' דרגתו כענף היצוא הספורטאי מ' 1 של ישראל. חוסר מגרשים מתאימים במקומות מרכזיים, זלזול בארגון המפעלים והיעדר תמיכה ממשלתית או צבורית מספקת לענף זה, תרמו גם הם לדרודרו של הכדורסל.

הענף מונח, הקהל לא בא למשחקים, ובהכרח השפיע הדבר גם על רמת השחקנים והמשחק. למרות שכדורסלני שתי הקבוצות נלחמו בשצף-יץ, במהירות ולעיתים אף בפראות, היה אחד המשחקים המתוחים ב' ליגת הכדורסל חיזור ומשעמם. ההתארות והעבירות האישיות היו רבות יותר מאשר הסלים, ומכבי הדרום הפסידה את הפסדה הראשון בעונה בתוצאות 35:49.

נאנו יעקב שאלתיאל, ששימש במשחק כשופט: "חבל, חבל לראות איך ספורט יפה הולך ומתחסל."

כדורסלני מכבי-דרום ליר של הפועל-חולון חשיבות שאבדה מחוסר סיפור

שחקנית דמונ'ו ב' שלום לך, עצבות" תואר שנדבק בלי הצדקה

קולנוע

סרטים

לא זעקה מרה

יליד הארץ (מקסים, תל-אביב; תל-אור, ירושלים; ארצות-הברית) הוא סרט שנועד למלחמה בהפליה הגזעית הקיימת בארצות-הברית, והמשיג בדיק את המטרה ההפוכה: הצדקת טענותיהם של הלוחמים למען הפרדת הגזעים. אולם יותר מפתיעה מעובדה זו היא העובדה שהסרט נוצר ביזמתו, ובשהתפתחו של האיש שתרם תרומה מכרעת למלחמה בהפליה גזעית — ריצ'ארד רייט.

רייט, כושי שהרגיש על עורו את תוצאות ההפליה, היה חבר המפלגה הקומוניסטית, כתב את יליד הארץ והריח הון תועפות, פרש מהמפלגה הקומוניסטית, שינה קצת מתכנון של ספרו לצורך העלילה הקולנועית. וכדי שיבינו את גיבורו, כפי שהוא רצה שיבינו אותו, שיחק בעצמו את התפקיד הראשי בסרט, תפקידו של הכושי עלובי החיים ביגור תומס.

ביגור תומס לפי הספר הוא כושי שהוריו נרצחו בידי הלבנים, ואשר נחף עקב ההפליה הגזעית לזרועות הקומוניסטים, נאלץ לבצע ששע שהיה מחויב-המצויאות. ביגור תומס, כפי שהוא מצטייר בסרט, הוא כושי מושחת וטיפש למדי, פושע מועד גם שלא בתוקף הנסיבות.

כר בחדר הזכנות. אחרי תקופה ממושכת של חוסר-עבודה, מקבל ביגור עבודה כנהג פרטי של משפחת לבנים. כשהוא נושא את בת המשפחה השכורה (ניין האלאס) לחדרה, מופתע שם על-ידי הופעתה של אמה העיזרת, הוא חושש לגורלו אם יתפס בחדר, משיק את הבת בעזרת כר וחונקה. הוא מנסה לשטש את עקבות הרצח ולברוח, אך נופל לבסוף לידי החוק, אחרי שרצה גם את האהובתו כהתעורר. יליד הארץ הוא סרט מעניין הראוי שי' יראוהו. אולם הוא אינו מה שיכול היה להיות — זעקה נגד ההפליה הגזעית.

תרבות אישית

אינטרלוד (נת, תל-אביב; ארצות-הברית) הוא סרט העושה תעמולה לפעולות התרבות שמנהלת ארצות-הברית במדינות זרות. הוא מלמד כי נוסף לבתי-התרבות והספריות המשוכללים, הנפתחים כמעט ליד כל נציגות דיפלומטית אמריקאית, עוסקות הפקידות האמריקאיות העובדות במוסדות אלה גם בפעילות תרבותית ברמה אישית יותר. ג'ון אליסון, בעלת הקול הנמוך, היא מין פקידה כזאת במינכן שבגרמניה. בשעות הפנאי שלה היא לוקחת לעצמה עבודה נוספת, כדי לשעשע רופא-מתלמד אמריקאי צעיר. אולם גם עיסוק זה אינו מעיק עליה ביותר, וכשהיא פוגשת במנצח תזמורת גרמני (רוסנו בראצ'ק) ממוצא איטלקי, היא מסכימה לתת גם לו כמה שיעורים פרטיים אודות מהותה של האשה האמריקאית. **צנזורה מול צנזורה.** המנצח הגרמני

אינו מקבל שיעורי חינוך. בתמורה הוא מראות נוף נפלאים של גרמניה. אולם כדרך הגרמנים, הוא מסכך את העיניים. בשיא האינטרלוד מסתבר שלמנצח אשה יפה ומטרופ.

אליסון החמודה מתלבטת קצת בין ה' מצפון והרגש, בין המנצח הגרמני והרופא האמריקאי, מחליטה להקריב את חייה ול' הפוך לפילגשו של המנצח. אולם, כרגיל אצל האמריקאים, יש מרחק רב בין החלטה לביצוע. הסרט מסתיים דוקא כשאליסון מוכיחה את לאומיותה, נישאת לרופא.

הסרט שהצליח לעבור את הצנזורה, ה' מקפידה שצופה ישראלי לא יראה את גרמניה או גרמנים על הבד, לא יצליח לעבור את הצנזורה הטבעית של הצופה.

יומן החדשות

עשור ובדים

שנת העשור תמשוך לישראל לא רק תיירים אלא גם יצרני-סרטים במספר רב. אם תתגשמה תכנית שונת, עשויה יש' ראל להיות מוצפת בכוכבי קולנוע ומפיקים. ראשון הסרטים שיחזרו בארץ יהיה, כנראה, **סרט על עשרת שנות המדינה** ינסה להפיק גם קורנליוס ונדרבלט, בשיתוף עם השגרירות הישראלית בחשינגטון, ארצות-הברית. **תקוותיהן של המועמדות** לתפקיד אנה, בסרט אנה פראנק, התאכזבו השבוע, כשמפיקי הסרט בחרו דוקא את המועמדת האמריקאית, מילי פרקינס, לתפקיד אנה. **מילדיין** ("ציד המכשפות") דימונ'ו, השחי קנית הצרפתיה העולה, שהפכה מגערה מכוורת ופוזלת לכוכבת העתיד (העולם הזה 1056) והשוהה עתה בארצות-הברית, מוצפת בהצעות להופעות בסרטים הולרי בודיים. אחרי הופעתה בסרטה של פרנסואז סאגאן, שלום לך עצבות (ראה תמונה), שלא זכה לביקורת ולהבט בעתונות האמריקאית, זכתה מיליין עצמה לביקורות משובחות ב' יותר. אחרי שבמקרים רבים נקבע היחס אליה עקב הופעתה בצידי הסכסופות, שמבקרי הקולנוע בארצות-הברית לא ראוהו מכיוון שהצגתו לא הותרה שם עדיין, זכתה מיליין בכינוי "המכשפה האדומה", למרות שהכתישה השתייכות כלשהי למפלגה הקומוניסטית.

תריץ

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם: **התשוקה המזורה** (פאר, תל-אביב) — המתח והחיים בידי מישל סימון, בתפקיד הנהג הנוטה למות ומבקש להביא ילד לעולם, לפני עזבו אותו. טרגיקומדיה פילוסופית. משחק גאוני. **הארבעים ואחד** (תמר, תל-אביב) — הוכחה נוספת כי אצל הרוסים אין האהבה או הנשאה מלאות תסקי, כש' המדובר בהרג. סרט סובייטי פיוטי. **אריאן** (חן, תל-אביב) — מה מסוגלת אודרי הפבורן לעשות לדון ז'ואן ותק כגרי קופר, ומה שהוא מסוגל לעשות לה בקומדיה סנטימנטלית.

ד.ו.ב.ק.

אתה טובה מתמיד

תשבץ העולם הזה 1062

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
	19		18	17		16		15
		24		23	22		21	20
	28		27			26		25
		33		32		31	30	29
			38		37		36	35
		43	42		41		40	39
47			46			45	44	
				52	51		50	49
					56	55		54
								59
				60				

מאונץ: 1. תערי - כה בינלאומית ש- נערכה לאחרונה בישראל; 4. מוסד ציבורי מאד ב- אות הקודמות; 10. החרמון, למשל 11. מבדיל בין רבים לרבות; 13. ברזילי, לדוגמה; 14. נחש ארסי 15. כלי מלחמה 17. גיל החופה 19. עוף טורף; 20. בתל-אביב, הוקו לאחרונה לתרבוו 22. תנועה בלח ישרה; 25. אבל 26. חלק; 27. מ בין; 30. מרצה 32. מלת ברירו 33. נרו יאיר; 34. בהמת בית; 36. גדל בצעילון; 37. מום; 39. מנהל משרד ממשלתי שפרש; 41. חומר גולמי ללבנים; 42. בנו גויס השבוע לצבא; 44. אבן יקרה; 46. בית-שאן, למשל; 48. ניץ יצחק; 50. מילת קריאה; 51. שמו הפרטי של מקים הרפובליקה הצ'כוסלובקית; 53. נאה; 55. יחידת אנרגיה; 57. תערוכת ישראל; 58. גם כן; 59. אידיאל, בעברית; 60. עומד על האניה.

משחק; 12. סגן; 15. בעל מוזמות; 16. מלה שחודשה לאחרונה במדורה של רותי; 18. תופעה; 21. יש אומ-רים; 23. גיל בר-המצווה; 24. גב; 26. מקובלת על יהודים חרדים; 28. בן יעקב; 29. משיכה שבזכרון; 31. ישנה; 32. דיפלומט ישראלי ממושקף; 35. שותת; 37. קרחת בינונית; 38. על החלון; 40. חדר כלא; 41. סימן; 43. חיטה; 45. משא ומתן; 46. אלוף פיקוד; 47. אייה; 49. יש בטאון ה- מוקדש לכך; 52. סימן הרבות; 54. אות עברית; 56. הצעירים ביותר; 58. אותו אין ללחוץ.

מאונץ: 1. שבח; 2. פרא; 3. בוגד בצרפת; 5. קיים; 6. מספר המצוות; 7. כלי בשחמ-ת; 8. מלוא היד; 9. כלי

במרחב

רע"מ

הקפיצה הגדולה

שוכרי-גמאל! שוכרי-גמאל! בקעה הי צוחה מאלטי גרוגות. הרבבות שהצטופפו במידאן אל-חריר, כיכר-השיחרור שאורכה כמעט כאורך רחוב אלנבי בתל-אביב, והגו כשיכורים. מכוניות צפרו בסירוף, צופרי האזעקה של גידות-המטרה והאמבולנסים הוסיפו להמולת-האימים. בעשרות מקומות שונים התנשאו דמויות מעל לראש ההמון, הכרזו בקול צרוד סיסמה על גדולת עבד אל-נאצר ותפארת אל-כוחתלי, אשר ההמון חזר עליה כתפילה.

קרייני שירות-השידור המצרי והסורי, שי הפכו צות מאוחד לכבוד המאורע, נדבקו בשכרון הכללי. כעבור דקות מעטות כבר היה קולם צרוד מרוב התרגשות. במשך שעות חזרו על אותן המלים, מבלי להרגיש שהם חוזרים על עצמם: "הוי עמי ערב... העם הסורי הנגהר... האומה המצרית עסורת-התהילה... יום הכבוד... עם אחד."

מדינות, כולל איחוד הצבא, הכלכלה, והדגל. בחירת נשיא אחד - שיהיה, בלי ספק, גמאל עבד אל-נאצר.

הקמת ממשלה בה יקבלו הסורים, המהווים כ-15% מכלל האוכלוסיה של ה-איחוד, שלישי ממשרות השרים.

שם המדינה החדשה: הרפובליקה-הערבית-המאוחדת (אל-גומהוריה אל-ערבייה אל-מותאחידה).

לאיש לא היה ספק כי הגשמתו של האיחוד בכל שטחי החיים תהיה במקרה הטוב ביותר תהליך ארוך וממושך. אולם הקפיצה הראשונה היתה מעשית ומציאותית. היא בישרה רעות לשאר מדינות המרחב.

"שואת פלסטין". דוברי האיחוד נמ געו מכל תעמולה אנטי-ישראלית. אלקחחילי לא הזכיר בגאווה את ישראל בכלל, ואילו עבד אל-נאצר הזכיר את "פלסטין" רק פעם אחת - כשאמר שהאיחוד ימנע בעתיד שואה. כמו שואת פלסטין.

מה גרם לאיחוד זה? לא לסוריה ולא

נשיאים עבד אל-נאצר וקוותלי, שוכ-רי-גמאלו שוכ-רי-גמאלו

למצרים היה צורך חיוני בו. לא לשם העברת אוכלוסין, לא לשם הבטחת השלטון על דרכי-הנפט, ולא לשם גיבוש עמדה משותפת נגד ברית בגדאד, לא היה האיחוד חיוני.

הכוח הממריץ היה עמוק יותר, ולא ב-מקרה בא דחוקא מסוריה. הוא נבע מעומק הגעגועים של התנועה הלאומית הערבית, שצמחה בעת ובעונה אחת עם הציונות, ושעיסתה היתה בסוריה ובלבנון. כמו התנועות הדומות באיטליה ובגרמניה במאה שעברה, היה האיחוד הערבי החדש איחוד למען משהו, יותר מאשר איחוד נגד משהו.

דרך האיחוד לא תהיה סוגה בשושנים, כוחות איריים יתגייסו כדי לשימו לאל, בעיקר עליי חתירה פנימית בסוריה. אולם אחרי יום השבת האחרון, שוב לא יהיו פני המרחב הערבי כפי שהיו יום אחד לפני כן.

התגובות

בה בשעה שקרייני קול חתרנים הצטרפו במיאורים נוגשים על מעמד הכרות האיחוד, השמיצו תחנות השידור המהפכיות האחרות את תגובותיהן הראשונות למאורע הגדול:

רדיו רמאללה פתח את שידורו בציטוט קטעים מתוך מאמר של דיילי סלגראף הלונדוני, המשבח את המלך חוסיין. את הידיעה על האיחוד מסר בכמה משפטים קצרים, כמאורע בלתי-חשוב, המשיך בשידור ההשמעות השיגרתיים על מנהיגי סוריה.

אנקרה ראתה באיחוד צעד המכחן נגד ברית בגדאד. קיוותה כי האיחוד עלול בכל זאת להפוך ברבות הימים מכשול לחדירה הסובייטית לסוריה, ומשם למרחב הערבי כולו.

קול ישראל התייחס לכל העניין כאל כוב משעשע בחוליית סיפורי אלה לילה ולילה, מסר על המאורע כידיעה משנית.

צבא אחיד, נשיא אחד... אוי יום מאושר... עצמאות... שיתרו..."

"חביב הערבים... בשעה שהאקס-טזה בכיכר השיחרור וברחוב סוליימאן של קאהיר הגיעה לשיאה, התכנסו מאות מכו בדים מחוץ לעיר המיליונים, בארמון קובה מוקף-הגנים. כאן היתה האווירה פחות היס-טרית, יותר היסטורית. היא היתה רצינית והגניית. ראשי מצרים וסוריה התכנסו כדי לחתום על מגילת-האיחוד של שתי-המדינות.

האוינו לדברי הגיבור הכביר, פרקליט הערבים, הנשיא שוכרי אל-קוותלי: קרא היושב ראש. הגבר בן ה-38, אחד מגיבורי תנועת-השיחרור הסורית בימי התורכים ר-האיש שניסה לשחא, לפני דור, להמליך את פייסל הראשון על סוריה הגדולה (כולל ארץ-ישראל), קם וקרא בקול רחיפאתוס, במשכו את ההכרות כמואזין בצריח המסגד: "יום גדול יום זה בתולדות האומה הערבית, יום גדול בחיים..."

שום דבר לא סימל את המהפכה בעולם הערבי כמו התבדל בין דברי אלקחחילי הקשיש לבין קולו של האיש הצעיר שדיבר אחריו. אחרי שהיושבראש הציג את "חביב הערבים, הנשיא גמאל עבד אל-נאצר" קם הקצין בן ה-40, והודיע בקולו הנמוך, חסר-הפאתוס ושופע-הבטחון כי היום הי מיוחד בא, וההיסטוריה הערבית יצאה שוב לדרך-המלך. לגבי מיליונים, היה זה קול הדור הערבי החדש.

דגל אחד. לא פחות סמלי לרוח הדור החדש היה אופי האיחוד. במשך שני דורות שילמו מנהיגי ערב מס-שפתיים לרעיון האיחוד, סילסלו מליצות נשגבות - ועשו את ההיפך. הפעם היתה זאת תכנית מעשית, צנועה יחסית. היא לא הבטיחה שום דבר שאי-אפשר לקיימו תוך חודשים מעטים. העידים העיקריים:

איחוד רשמי לאלתר של שתי הי

בי"ס לפקידות
מרכז נורים
רח"ט 12 ת"א
קורס מזורז לפקידות ולהנהלת חשבונות

מה טיב חיל האוויר המצרי? מדוע השתמש מקרבות סיני? כיצד מתאמים טייסי?

הנשרים של עבד אל-נאצר

גדוע אוויר המצרים, שהבינו כי אחת מנקודות התורפה העיקריות במערכת האווירית היא מחסור בנוער השקוע בשנייני תעופה מילדות, ניגשו עתה לתקן את המצב. הם פתחו קורסים לנערים, בדומה לאלה של גנרל-אוויר הישראלי. בתמונה: נערים מצריים מתאמנים בסירת-הצלה נגומי, כתרגיל בחינוך חטרוס-טייסי.

דווקא ללחום. סוף-סוף, לשם מה הוכנו ואומנו? אך לבסוף הוצאו המטוסים למקומות סתר בטוחים. גם בזה סידרנו את האנגלים. את מטוסינו הוצאנו בדקות הספורות שהיו בין התקפה אחת לשניה על שדות-התעופה שלנו. וכדי שהאנגלים לא ירגישו כי הם צפויים שלנו התעופפו, העמדנו דמי-מטוסים על המסלולים, וכל פעם שינינו את מצבם האנגלים היו בטוחים שהמטוסים אמיתיים.

המצרים נקטו בשיטות הטעיה נוספות. הם הציבו דמי-מטוסים בשדות-התעופה ה"עזובים, הפזורים במדבר, ירושת הצבא ה"בריטי. בלילה היינו מדליקים בהם אורות, ומדי פעם היינו משנים את מצב המטוסים. כך אילצו את האנגלים להפריש כוחות ניכרים לטפל בשדות מתים אלה.

★ ★ ★

אש מעץ תל-אביב

רדעתו של המפקד המצרי, הטייסיים המצריים הם בין הטובים ביותר בעולם. השתתפו במיפנים בינלאומיים רבים, ו"תמיד יצאו בתורנו ראשונים" התגאה, בהם ריאו על כנפי הדמיון.

אחרי הסיפורים על קרבות 1956, עבר המפקד בן ה-43 לזכרונותיו האישיים מקרבות 1948. הסתבר שהוא היה קברניטו של המטוס אשר הופל ליד בת-ים. "באחת ההתקפות שלנו על תל-אביב, התלקח אש במטוסי החלטי להגיע במהירות האפשרית אל הקוים שלנו בדרום. אך לפני שיכולתי להגשים את החלטי נאלצתי לנחות נחיתה אוגס לא רחוק מיפו, בתוך השטח היהודי."

במטוס היו, מלבד מחמוד, עוד חמישה אנשי-צוות, אשר חלק מהם נפצע בפעולה. "העמסנו את הפצועים על גבינו, והתרחקנו במהרה מן המקום. לא פעם וחלנו על הבטן והתחבאנו בחורשות. רק עם רדת ה"לילה יכולנו להמשיך את דרכנו אל הקוים, אליהם הגענו תוך שעתים בלבד."

בקרבות סיני-סואץ. מפקד חיל האוויר בעצ"מו, לוחא מוחמד סידקי מחמוד, סיכם את הפרשה במסיבת עיתונאים. תמונת מערכת האוויר של נובמבר-דצמבר 1956 כפי שהוא צייר אותה, היתה תמונה של נצחון מזהיר. "חיל האוויר ידע מן הרגע הראשון כי מתפתחת כאן מערכה גדולה. כבר ב-29 בינובמבר, כאשר החל הצבא הישראלי בפעולה בסניי, נכנסו מטוסינו לפעולה, והם גרמו אכזרות כבדות בציד ובאנשים לאויב. באר"ת יום התפתח קרב בין מטוסינו אנו ומ"טוסי האויב, מעל לשדה-התעופה קברית (באזור התעלה) אשר ממנו המריאו מטוסינו להתקפה. הקרב הסתיים 0:3 לטובתנו."

עד מהרה, לדברי הלוחא (רב'אלוף), הסי"תבר למצרים כי אין להם עסק עם חיל האוויר הישראלי בלבד. "מטוסי מיסטר צר"פתיים כיסו את פני השמש מעל מדבר סיני, על כן הסתפק חיל האוויר המצרי במתן כיסוי וסיוע ליחידות-היבשה המצריות המתקדמות. בלילות, גילה, היו יוצאים ה"מפציצים להפציץ את בסיסי האויב. ולמ"רות שהיינו מדינה אחת מול שלוש, נש"אר הנצחון בן-בריתנו גם כאשר החלו ה"אנגלים והצרפתים בהתקפות המרוכזות הג"ליות נגד בסיסינו."

★ ★ ★

הם סידרו את האנגלים

כאשר החלו ההתקפות האנגליות צרפתיות, הן באו ללא אזהרה וללא הפסקה. אולם חיל האוויר המצרי לא נתפס בתרדמה. להיפך: הוא היה מוכן לקבל את פני המתקפות. כיצד הצליח במשימה, זאת הסביר מפקדו: "ידענו שאין טעם להתמודד עם שתי מעצמות עולמיות. על כן קראתי לטייסיים ואמרתי להם: תפקידנו הראשון הוא לצאת חיים מן המערכה הבודנית הזאת. אבדן 50 טייסיים משלנו יפגע בנו יותר מאשר אבדן 500 טייסיים משלהם עשוי לפגוע באויבינו."

הטייסיים התמרמרו מעט, כי הם רצו

אחד הגילויים של קרבות סיני היה חוסר-יעילותו של חיל האוויר המצרי. "הנשרים של עבד אל-נאצר", אשר מכונת התעמולה של הרודן רוממה אותם עד לשחקים, כממזיחה הסובייטיים האימתניים, לא היוו כמעט שום הפרעה לצה"ל. מאוחר יותר הסביר גמאל עבד אל-נאצר את סיבת התחמקותם: כל טייס עולה 55 אלף לירות מצריות (300 אלף ל"ו) לחיל האוויר, הכשרתו נמשכת שנים רבות ולא קל למצוא לו תחליף בשורותיו של נוער חסר מפורת אווירית או טכנית. החודש, עת חגג חיל האוויר המצרי את יובל ה-25 להיווסדו, נשכחה הפרשה הזאת ושופרי הרימום שוב היו עסוקים בקישוטי נוצותיהם של הנשרים.

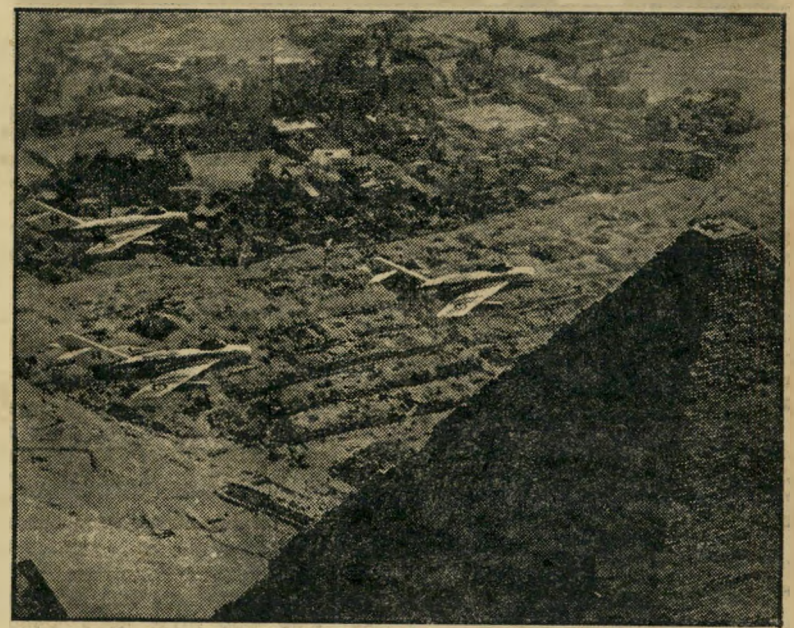
ושהיו גדושים מודעות-ברכה של חברות התעופה הזרות והברת של לחיל האוויר המצרי, סיפרו העתונים על התפתחות החיל, על הרוגיו בקרב ובאימונים, על האקדמיה הגדולה בבילביס, המכינה את טייסי המחר. בין השאר גילה אל-מוסאואר, כי אחד ה"חניכים בבילביס, בחור צעיר ויפה בשם חוסיין עבד אל-נאצר, אינו אלא אחיו של הנשיא גמאל עבד אל-נאצר. הוא גם גילה כי מדריכו של החניך עבד אל-נאצר לא ידע מהי זהות חניכו, התייחס אליו כאל חניך רגיל. "באקדמיה של בילביס", כתב אל-מוסאואר, "אין נותנים שום הקלות, ואין מתחשבים בייחוס החניך. הלימודים הם קשים וכל תל"מיד שאינו עומד בבחינות מוחזר לבית-הספר של קציני חיל היבשה. אפילו את אחר של גמאל עבד אל-נאצר, שלמד בבילביס לפני שנה, הוצא מן האקדמיה, כאשר הוברר כבלתי-מתאים לרמה הגבוהה."

הלימודים הנמשכים שלוש שנים, כוללים את מקצועות האוויר הטהורים — כמו טייס, ניווט, אלוט-אוויר, מכונאות-אוויר — בתר"ספת מקצועות גמדיים אחרים, כגון אנגלית ועברית. כל חניך חייב לעבור מאתיים שעות-טיסה באחד משני סוגי המטוסים של הבסיס: מטוס אימונים סילוני סובייטי יאק, ומטוס-בוכנה גמרווייה, המורכב במצרים.

★ ★ ★

שדושיאפם בקברית

את עיקר הפירסומות בעתונות קר"בל חיל האוויר המצרי דווקא על חלקו

המיגים והפירמידה שלושה מטוסי קרב מיג 15 טסים בגובה הנמוך משיגה של הפירמידה הגדולה ליד קהיר (מימין). מאז עיסקת הנשק עם ברית-המועצות, החליפו המצרים את סילונייהם הבריטיים ברוטיים.

שמקורה בדמשק. את מקומה בשידור ה"חדשות, תפסה הידיעה בפרק שלפני הודעה ארוכה ומשממת של שר המסחר והתעשייה, על סוכוי ייצוא השוקולד הישראלי.

מחרוזת

ביטול הכופר השבועון הקהירי אל-מוסאואר שאל

לפני 28 שנים העביר המטה הכללי המצרי הודעה בין יחידות הצבא הש"נ"ות: דרושים מועמדים לקורס הראשון לק"צינייטיים מצרים. כי זה עתה הסכימו ה"אנגלים, אחרי משאומתן ארוך מאד, להר"יך ארבעה מצרים בטייס, בבסיס חיל ה"תעופה באברוסחיר, באזור תעלת סואץ.

200 קצינים הגישו את מועמדותם. אר"בעת המאושרים שנבחרו מתוכם נבחנו בקפ"גנות יחירה, ונשלחו לאברוסחיר. משם, אחרי הרכה ראשונית, נשלחו ללונדון. כעבור שנתיים סימו את לימודיהם.

בין הארבעה היו הנוסך עבאס חלים, בן אחיו של מלך מצרים, ועבד אל-מונעם אל"מיקאטי, שהיה מפקד חיל האוויר המצרי. כאשר נשאל מה היה הרגע הקשה ביותר בקריירה שלו, גילה: "כאשר הורדתי מדר"גת סוך לסנך". היה זה ב-1936, עת חתמה מצרים בשמחה על חוזה עצמאותה עם ברי"טניה. "למרות כל גילויי הידידות, דרשתי שהפיקוד על חיל האוויר המצרי יוצא מידי קצינים אנגלים וינתן לנו, הקצינים המצ"ריים. כבר אז ניחש, כנראה, כי טייסי מצ"ריים יצטרכו ללחום בטייסי הוד מלכותה.

★ ★ ★

אחיו של הנשיא נפסק

באיזו מידה התאמת ניהושו של ה"מפקד לשעבר, המשמש עתה מנהל חב"רת התעופה האזרחית המצרית, סיפרו עתוני מצרים בעשרות מאמרים וזילומים. גבל"ינות מיוחדים, שהוקדשו למאורע הגדול,

עצמו: "הייתי הולך להיות מתוך בבורסת הכותנה. זה הרבה יותר בטוח. שם משחקים עם כסף, לא עם חיים". . . . הגנרל סאלאח, המפקד הצרפתי באלג'יריה, הודיע לפאריס כי הוא מודאג מן ההכנות של צבא המורדים להקים פלוגות מסייעות, מצויידות במרמאות כבדות ובמקלעים מ"טוניסיה וסוריה.

כמה אישים מצריים מה היו רוצים לעשות, אילו יכלו להתחיל את חייהם מחדש. תשובת ליווא (רב'אלוף) מוחמד חרב: "הייתי רוצה להיות שר הבטחון, רק כדי להעביר חוק של שירות צבאי חובה." במצרים קיימת עד כה האפשרות החוקית לשלם כופר כספי כדי להשתחרר משירות צבאי. . . . באותו משאל, השיב עורך השבועון

הכרוי אל-אטראש: "האיחוד הוא אסון לישי"ראל, וההוכחה לכך הם התככים שמפיץ קול ישראל נגד מצרים וסוריה."

המנהיג הדרוזי סולטאן אל"אטראש, אשר חוגים רשמיים בישראל ניסו לראות בו מדי פעם יריד נסתר של ישראל.

גלים קצרים
מטבע-חוץ על סרט

ברשימת היצואנים, מכניסי מטבע- החוץ, הופיע לאחרונה יצואן נוסף: קול ישראל, שהכניס בשנה האחרונה סכום של כמה מאות דולרים ממכירת סרטי שידור, שהוכנו לשרותי שידור בחוץ-לארץ. השנה מקחים להכנסה של אלפי דולרים. כמה עשרות תחנות שידור הזמינו למפרע תוכן ניות מוסיקאליות ותוכניות מלל בחמש שפות, שיודרו לרגל שנת העשור...
סדרת שידורים אחרת, שתכוסה בי משבע מקומי, עורכת חברת התיירות הי- ממשלתית החל מה-18 לפברואר, מעל גלי קול ציון לגולה. שידורים אלה, שישולמו מסעיף הפרסומת של חברת התיירות, ידריכו את התיירים הבאים לישראל בכל הקשור לתחבורה, אכסון ומקומות-ראחה...
פרי של חמש מאות ל"י הקציב קול ישראל לכתוב תסכית שנת העשור. בצורה זו מקחה קול ישראל למלא את מחסורו הי- כרוני בתסכיתים מקוריים.

תדרין

המשדרים המפורסמים מטה עלולים להיות בעלי ענין שינויים אפשריים.
● **תחרות הכדורגל על הגביע העולמי** (יום ד', 17.00, קול ישראל, בי-

חדשות
שירות-השיטור

קומץ האנשים, בעלי התקציב הממלכתי, הקורא לעצמו "שרות השיטור", הגיע הי- שבוע לשיא נוסף בפועלתו הכרוכה, הדומה יותר לשרות-השיטור של המחשבה הצי- בורית מאשר לשרות-הביטוי של מדינה.
מזה כמה חדשים הורגשה התנוונותו הי- מתגברת של שרות זה, הפועל כאילו כדי להוכיח כי אם אמנם לשקר אין רגליים, הרי יכולה להיות לו לשון ארוכה. השבוע הוציא קול ישראל את לשונו זו, כמו ילד רוגז, מול האיחוד המצריסורי (ראה במרחב). היתה זאת תגובתו הנאורה היחידה של השרות כלפי המאורע העתידי להיות הרהי- תוצאות לגבי עצם קיומה של ישראל.
חוכמת רבישנורר. בניגוד לשעות הי- ארוכות בהן גירד השרות בשבועות האחר- רונים את עצמי המאזין בריפום המחובל של הביטה, בתיאור (מסולף) של פסקדין הרוב במשפט קסטנר ובהסברת עמדת מפא"י במשבר הממשלתי, הוזכר האיחוד אירי- המשמעות כתקרית קטנה בשולי החדשות. המטרה: להרדים את האזרחים נוכח הי- מאורע המהווה מפלה מוחצת למדיניותה של ממשלת-ישראל לפני ואחרי מיבצע-סיני. שותפו בהתחכמות זו: רדיו רמאללה, שרמתו השכלית מתחרה עם זו של שדרני ירושלים. הדבר לא היה מוזר נוכח אישיותו של

המכירה המיוחדת הגדולה
20% הנחה
בכל המחלקות, מכל הסחורות המוכנות, אצל כל בתי החלבשה שלנו

תל-אביב: רחוב אלנבי 43
רחוב נחלת בנימין 39
ירושלים: רחוב יפו, בנין ג'נרלי
חיפה: מרכז מסחרי חדש
הדר: רחוב הרצל 28

אצל

למדו שפות!

מהר וביסודיות בבית-הספר לשפות, קדימה- תל-אביב, בן-יהודה 74, טלפון 20314

(א) אולפניות לאנגלית ללימוד מרוכז (2 שעות ביום) למתחילים ולמתקדמים וחוג לשיחה (Conversation) למשתלמים על- ידי מורים מאנגליה.

(ב) קורסים לעברית, אנגלית וצרפתית למבוגרים מכל דרגות הידיעות וקורס מיוחד לשיפור הכתיב העברי.

(ג) קבוצות לאנגלית לתלמידי בתי-ספר ג' ד' ה' ו' ח' יסודיות, ה' ז' ח' תיכוניות.

פרטים והרשמה: מ' 9-12 לפנה"צ — 9-3 בערב (פרט ליום ר')

ראשידור זינדר
חתי לנרדו

בי. סי. בגלים קצרים 14, 16, 19 סטרים) — דן פחטר וניסים קחיתי יעבירו את תיאור של משחק הגומלין ישראל-הולס, כפי שיערך על מגרש הכדורגל בקרדיף.

● **תשע ורבע** (יום ו', 21.15, גלי צה"ל) — שעת הבידור של גלי צה"ל, כפי שהיא מוגשת על-ידי מרים תמיר ויהודה פאריס. תסכית קצרצר, חידון בלשי, סי- פורו של תקליט.

● **סודו של מיסטר ג'י** (שבת, 11.30, קול ישראל) — עולם הבידור הי- אמריקאי, בתסכית לפי סיפורו של ארנסט להמן, מעובד בידי חנה בן ארי ומבוים בידי בעלה, אברהם ניניו.

● **חתונת הכסף** (יום ב', 21.30, קול ישראל) — סיפורו של חנוך ברטוב, מעובד בידי חנה בן ארי, מבוים בידי אברהם ניניו. חתונת הכסף של זוג פועלים במושבה.

המאזין הזהיר לא יפתח את תקלטו בש- עות ובתאריכים הנתונים מטה. שינויים לא מתקבלים על הועת.

● **האורח רוצה לדעת** (יום ד', 20.20, קול ישראל) — בעיות הקליטה בי- ישראל, כפי שהוקלטו בסמפוזיון בבית סוקולוב וכפי שהאורח חייב לדעת, לדעתם של העורכים.

● **כמערכות מדיניותנו** (יום ו', 20.00, קול ישראל) — הרצל ברנר, חיכ מפא"י, משוטט במערכות המדיניות. העולם כפי שהיה נראה, לו היה כפי שתבריו לדעה היו רוצים לראותו.

● **השבוע בקולנוע** (יום ב', 20.30, קול ישראל) — התשלום הכואב שחייבים קרייני קול ישראל לעורכת התוכנית, על כרטיסי החינם שסיפקה להם.

האיש המנצח על השרות: הארי זינדר, שקיבל את חינוכו העליון בשרות מערכת השנור של הסוכנות היהודית בארצות-הברית. לא היה דרוש רבישנורר כדי להבין שלא כדאי לקלקל את המגביות ואת שנת-העשור בידיעה חסרת-חשיבות כמו הק' מת צבא מאוחד משני עברי ישראל.

יחסי ציבור
שבועונומוניה

מנהלי שירות השידור חלמו תמיד על בטאון משלהם. לנגד עיני רוחם עמדה דוגמת ליטור, שבועון שרותי השידור הי- בריטיים. לא פעם ניסו גם הם להקים גשר של נייר בינם לבין המאזינים, אך תמיד שקע הגשר תחת מעמסת הגרעון הכספי. מחוסר תקציב נאלץ שירות השידור להגביל את נאומיו ותעמולתו לגלי האתר בלבד. עד אשר הוסיף להם שר האוצר 800 אלף ל"י בבת אחת. הכסף נגבה מציבור מחויקי מקלטי הרדיו, מבלי שאיש ישאל את דעתו על כך. צו, אשר חייב את 400 אלף בעלי המקלטים בארץ לשלם שתי לירות נוספות לשנה, הכניס לקול ישראל את הסכום הנכבד.

אם חשבו תמימים כי העושר הפתאומי יעזור לשיפור רמת השידורים, הרי טעו בתכלית. הכסף היה דרוש למשהו הרבה יותר קרוב ללב מנהלי השירות. השבוע הודיעו כי הם יוציאו דרשבועון, אשר ישא את דבר קול-ישראל ישר לבית האזרח. מחיר התענוג המפוקפק: 800 אלף ל"י לשנה, בתוספת המשכורת שתהיה דרושה למאות דורים נוספים, שיצטרפו לחלק את 400 אלף הטפסים של הבטאון.

מכירת סוד הצונה

חיסול המלאי
בנעלי חורף
במחירים נמוכים!
נעלי פאר
Peer Shoes

תל-אביב, רחוב דיזנגוף 97

מתאכום
כלי-כסף באחריות

כלי מטבח
מאלומיניום

וכלי שולחן
מצופי כסף

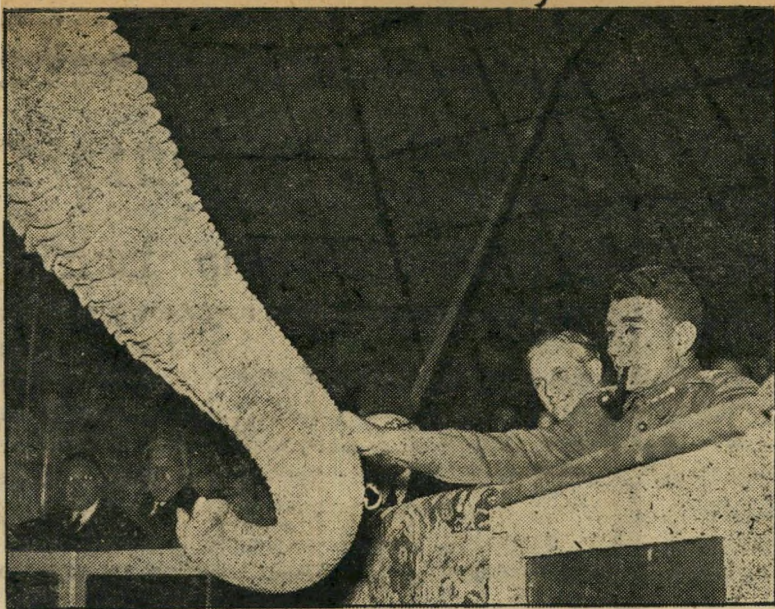
Metalum
THE SILVERWARE FOR YOU

שלושה על הראש

מיבצע ספורטאי טהור ביצע השבוע ראש הממשלה ושר הבטחון ד"ר בן-גוריון, בתל-אביב. אחד האנשים שהתכונן במיוחד לבואו של ראש הממשלה היה איש המעלית, שהצטנח והתלבש חגיגית כדי להסיע את ביגיי לקומה הרביעית של הבניין, שם נמציאים משרדי הועדה. אולם כשהוצע לביגיי לנסוע במעלית, שאל קצרות: "כמה קומות?" כשהשיבו לו: "ארבע", אמר: "את זה אני עוד יכול לעלות ברגל", והוא עלה... קדם למיבצע זה מיבצע ספורטאי אחר של ראש הממשלה. בשעת ראיון עם עיתונאי בריטי, הידוע בשם-העט שלו "קאסנדרה", ניסה ביגיי לשכנע את האורח מה גדולה ומפוארת תורת העמידה על הראש. העיתונאי הראה כי גם הוא יודע תורה זו, ניצב על ראשו גם הוא. באותו רגע נכנס לחדר שלישי של ראש הממשלה אלוף-משנה חיים בן-גוריון. הוא ליגלג במקצת על החכמה שבעמידה על הראש, הוכיח שגם הוא יודע לעשות זאת. וכך עמדו שלושה אנשים ב"שכבת ראש-הממשלה על הראש... זקן העתונאים במדינת ישראל, בן-ציון כ"ץ, שנפטר השבוע בשיבה טובה בגיל 83, שכב בשבועות שקדמו לפטירתו בבית-החולים ב"י לינסון במצב של חוסר-הכרה. הפעמון שניתן בידו כדי להזעיק את האחיות במקרה של צורך צילצל בלי הפסק, כיוון שמחוסר ידיעה מה הוא עושה, לחץ עליו כל הזמן. ימים מספר לפני פטירתו שכב בן-ציון כ"ץ כאילו ללא רוח-חיים. בנו, שהוועק במיוחד מארגונייה, ראה אותו במצב זה, חשב כי אביו מת, פרץ בבכי הזקן התעורר ושאל: "מה יש, מה קרה?"... בימים בהם ערך כ"ץ את עתון הזמן בולגה, נהג להביא ידיעות מיונה תחת הכותרת: "מאת סופרנו המיוחד נפץ" בדיקות מברלין היה כתוב: "מאת סופרנו מברלין בטט" רק אחרי ש"נסר העתון גילה כ"ץ כי נפץ הם ראשי התיבות של נ"י פריי פראטע, העתון היונאי בו עבד בימיו הרצל, ואילו בטט הם ראשי התיבות של העתון הברליני בריינר טאג בלאט, מהם נהג להעתיק את הידיעות... פתיחה אוריגינלית לנאום בכנסת היתה הי שבו לנאומו של ח"כ מ"ס יעקוב ריפתיין, בעת הדיון על חוק שירותי הכ"ב. אמר ריפתיין, שנאם בפני אולם כמעט ריק לגמרי מהבריבונסת: "חברי כנסת נכ"בדים ומועטים".

גם בלי שומר-ראש

בהתקפה החריפה ביותר על מחבלן יג"א (הסמבה) מוסינזון ועל מחזהו זרוק אותו נכלבים, יצא השבוע המשורר אבי רהם שלונסקי, בסימפוזיון שנערך ב"י מועדון צוותא בתל-אביב על הנושא "עתו" גים מסויימים ומחנות מסויימים". שלונסקי הציג לקבוצ את נושא היכוח בשם: "הי כלבת", אולם הצעתו לא התקבלה... אמר שלונסקי: "יש מחנות שהם קישש אבל עשויים בכשרון. על מחזה זה אי-אפשר גם להגיד שהוא עשוי בקיששיון... והו מחזה שהרתח את כולם, חוץ מאלה שי

נשיאים נגיב ושמועון בקרקס "מוראנו" כדאי ללדת

מחאו כפיים באופן מאוד גבוה... כל ה" מחזה ברוחו, מגמתו והזמנתו הסוציאלית, זהו "זבנג וגמרנו"... זוהי הסמבה במה" דורה של הביטה. אבל בעוד שבחמבה אין כהנות של מוסר-השכל, למרות שיש אחרות, כאן יש חמבה עם כהנות... במקום לכ" תוב מחזה נגד גנבים, נגד לוקח-שוחר ו" רודפי-בצע, כותבים מחזה נגד הלוחמים ב" שחיתות... זהו חזיון מראיג של התגייסות קסתי-הסופר בקלות-ראש לעניין החוטא ל" אמנות. וכל מה שחוטא לאמנות חוטא ל" אמת, למוסר, לאדיאה כי טט לאמנות הוא חטא בכל התחומים... ישב עם עליד הוליי בוד ונודעוץ שם נורא יגאל שלי... כפי שאמרו חז"ל: "אין זה ראוי לאכילת כלבי... הבמאי פיטר פריי, במאי זרוק אותו לכלבים, שהזמון להשתתף באותו סימפוזיון, ון, הסכים תחילה לבוא. אולם ביטל מאוחר יותר את הזמנתו. הסביר פריי בסלפון: "מה אתם רוצים, צריכים להתקיים גם... איש מעריב ד"ר דויד לאזר, שהשתתף בסימפוזיון, ון, נקט בבטחיים מעניין, הוא הביא עמו לאולם את בנו של המשורר י. צ. רימון, שעבד עם לאור במגזית ההתגייסות. דויד רימון, בן המשורה, ניתקל אף הוא בעבר דמו הציבורית בבעיית השחוק, אולם הוא מצא פתרון: הוא הציע לספקים לנכות את סכום השוחד ממחר הסחורה, ובצורה מקר" רית זו חסך כסף לציבור... במתחו ב" קורת על הלשון בה מדברים גיבורי ה" נכלבים, אמר ד"ר לאור: "זאת לא דראמה. זאת אופרטה! בא קצין-משרה, וקצין-מש" טרה של טר כנראה גמר איוה בית-סטר ואומר: "זה מריח עם הרבה שנים בית" סהר". האם ככה מדברים בשנת העשור?

לפל ולכל השאר

בין אלפי הסוגות של מיטען חי ודומם שהביא עמו לישראל קרקס מוראנו, היתה גם קופסה אדומה קטנה, עליה שמרה ג"י הלת הקרקס דויד מוראנו היסב. היה זה אלבום בו הודבקו צילומים מביקור הקרקס בקהיר, בהם נראה נשיא מצרים לשעבר מוחמד נגיב מלפא את אחד מ" פילי הקרקס, כשלידו יושב בהנאה אורח, הנשיא כמיל שמועון הלבנוני... רקד" גית ישראלית בלתי-ידועה ממוצא תימני, בשם שרה עמאן, שהופיעה זמן מה ב" קפה טברה בניו-יורק, הוזמנה להופיע בסרט של חברת אלייז ארטיסטס העוסק בבעיית הסמים המשכרים... תשובה כהלכה השיב קיי, באמצעות מכתב שנשלח למערכת אחד היומונים. באותו מכתב התאונן קורא בשם חז" על שידורים מזורים, בשעת השידור של שיעור המשנה. כתב חז"י: "המלמד הא" ליפנו בהלכות המתות כגון: כורכים צחארו בשתי מטפחות ומושכים בסורר זה לכאן וזה לכאן, כשרגליו בזבל עד שנחנק ופוחת את פיו ומשליכים לפיו גולת עופרת רותחת היודרת וחומרת בני מעיו ולאחר מכן מנה המלמד צורות של גילוי עריות וכדומה". אין אנו נוהגים סלקציה בלימוד המשנה כי הכל תורה היא ולימוד היא צריכה. וכבר אמרו: דבר ולא תצי דבר... לקראת שנת ה" עשור, בה יהיו החגיגות כדת ובה יעשו דברים שאינם נעשים בכל השנים, יתכן ותיאטרונו זירה יצג מחזה בשפה האנגלית. יהיה זה מחזה שנכתב על-ידי הרכליאל מירה אברך ונושאו קציני האו"ם. עם קשורה מירה בקשרים הווקים. כשנשאלה מירה, שלמרות היותה בוגרת הנגנטיה ה" צליה אינה מצטיינת ביותר בידיעת עברית, מדוע כתבה את המחזה באנגלית, השיבה: "כשכותבים על דמויות כלשהן, צריכים לכ" טוב בשפה שלהם".

בשורה לחובבי הוירג'יניה מעתה גם

פילטר נובלס

ת ע ר ז כ ת וירג'יניה מ י ז ה ד ת פילטר-מסנן וגם מסהר

20 סיגריות 660 פרומה

וירג'יניה 100% VIRGINIA

הלף

והיטים משובחים

הרהיטים בסגנון החדש ביו" תר כבר הופיעו בחנות המרהחת אושינמקי ברחוב הרצל 56. ספות נהדרות, מרוסדות בטעם עדין ובבד ריפוד מעולה וכצבע לפי טעמך. קומפלט חדר-אוכל נחמד. חדרי שינה נוחים. דוגמת מקוריות של מזנון בר-ספריה.

פקיד

בעל מכונית אופנוע ואופניים השתמש בתכשיר הפלא "פקיד" המונע פנצירים בנוגע להזמנות נא לפ" נות: טל. 62577, ת"א.

פסוקי השבוע

- ש"י האוצר לוי אשכול, בתשובה לשאלתה בכנסת: "מתן הסברים מדוע אנשים עוברים עבירות ומדוע הם עושים חטאים, זה כעין עידוד לעשות זאת."
- לוי אשכול, בתשובה לשאלתה אחרת בכנסת: "אין האוצר אחראי למה שמתפרסם בכל עתון שהוא כולל העתון דבר."
- ח"כ אהרונת העבודה משה ארם, בויכוח בכנסת על חוק ההשתלמות לעובדי המדינה: "אי-אפשר להתעלם מן העובדה שהשתלמות בחוץ-לארץ הפכה בארץ לענין אפידמי."
- ח"כ אהרונת העבודה נהום ניר, באותו ויכוח: "ההשתלמות בחוץ-לארץ היא דבר טוב מאוד, אבל תלוי מי נוסע לשם."
- הפרומסור מרטין בובר, בטקס האזכרה לר' בנימין: "בין כינויו של האלוהים לא מצאתי את התואר המנוצח. כי כדי שאלוהים יוכל לנצח דרושה לו מסירותם של רבים מסוגו של ר' בנימין."
- מורה הכפר הערבי בקעה אל גרביה זיקי קרמו, על עתון הסתדרות המורים הד חינוך: "זהו רק הה, בלי חינוך."
- שר הפנים ישראל ברייהודר, בתשובה לנאומו של ח"כ דוד הכהן על שירותי הכבאות בישראל: "הוא לא דיבר, הוא בער כל כך שחשתי שצריך להזמין כבאים."
- חבר מועצת עיריית תל-אביב יוסף ימבור, בשעת דיון במועצת העירייה, בו הסביר כי העירייה מניחה את שכונתיה הרומיות ומספחת את צפון העיר: "תל-אביב דומה לאדם ששובש פראק מצחוצה, ומתחתי לבנים מלוכלכים."
- הרמטכ"ל רביאלוף חיים לסקוב, בספרו על הפתעו כאשר מינהו בזמנו למפקד חיל האויר: "הייתי מופתע פחות, אילו מינו אותי לקצינת ח"ן ראשית."

הווי

אינטליגנט

בפתח תקוה, נכנס סוס רתום לעגלה אל תוך חלון ראשה של חנות ספרים, הפך את ארונות הספרים, נעצר רק אחרי שהעגלה נתקעה בתוך החלון.

★ ★ ★

קירבה מקצועית

בתל-אביב, הופיעו כמה אנשים באחד מאולמות בית סוקולוב כדי לשמוע הרצאה על המחזה זרוק אותו לכלבים, הבחינו רק במאוחר כי הם נמצאים בוועידת הוטרנרים שנערכה באותו בנין, ואשר בה דובר על כלבים ומחלת הכלבת.

★ ★ ★

"הכנים אתם לשער!"

ביפו, התעכב משחק הכדורגל בין קבוצות הכח תל-אביב ובני יהודה, אחרי ששני כלבים עלו על המגרש, הסתככו ברשת השער של קבוצת בני יהודה, הוצאו משם ככות, על זרועות השוטרים.

★ ★ ★

קלושמרל

בתל-אביב, נאלצו שוטרים להפריד בין שני צעירים, שנאבקו במוסד צבורי בתחנה המרכזית אחרי שאחד מהם השתמש בצעיפו של השני כמגבת, לנגב בו את ידיו.

★ ★ ★

קור כלבים

בפאנזל, ארצות הברית, הצליחו גנבים לצאת מאחד הבתים עם שלל של כסף רב, הכשירים ופרוזה, אחרי שנתנו לכלב השמירה כשן קפוא, אותו ניסה הכלב לשוא להמיס ולאכול, עד שאדוניו חזר הביתה כעבור חמש שעות.

★ ★ ★

שכר חליפין

בתל-אביב, הגישה צעירה תביעת פי"צוים לבית המשפט המחוזי, נגד צעיר שהפך את הבטחתו לשאתה לאשה, תבעה ממנו ארבעת אלפים ל"י, בטענה שכתוצאה מהבטחתו של הצעיר הפרה היא עצמה אירוסין עם צעיר אחר.

★ ★ ★

משפוטניק

בלונדון, אחרי שפרנק בורו נתבע לדין באשמת תגיה במקום אסור אך לא הור"פיץ בבית המשפט, הוא שלח לשופט מכתב התנצלות, בו הסביר: "מכיוון שהתנדבתי השבוע למסע לחלל ברקיסה או בירח מלאכותי, איני יכול לדעת אם אוכל להיות נוכח בבית המשפט."

★ ★ ★

שתיים-אפס

בחיפה, בעת המשחק בין קבוצת וואקר האוסטרית ומכבי חיפה, בעט המקשר השמאלי של הקבוצה האוסטרית כדור, שיצא את המגרש, התרומם מעל למגרש הכדורסל הסמוך למגרש הכדורגל, ועבר דרך אחד הסלים.

★ ★ ★

חקלאות ממוכנת

בכביש חיפה-תל-אביב, העמיד איכר מאחת ממושבות השרון את מכוניתו לרוחב הכביש, עצר את התנועה, חיפש במכוניות שנעצרו ארגוני עגבניות שנגנבו משדהו, נעצר עלידי שוטר תנועה שרשם לו דו"ח על מחסום בתנועה, סילקו מהמקום עוד לפני שהצליח למצוא את עגבניותיו הגנובות.

★ ★ ★

גלגל חוזר

בתל-אביב, הועמדו שלושה צעירים בני-טובים לדין באשמת גניבת מכוניות, שוחררו ברות עד להמשך משפטם, נתפסו באותו יום כשגיסו לגנוב מכונית.

★ ★ ★

אשה רגולה

באילינוי, ארצות הברית, זוכה הי' שבועון הגבר המודרני מאשמת חילול הדגל האמריקאי, אחרי שפירסם תמונת בחורה לבושה כובע, משקפיים ודגל הכוכבים והפסים, כשבית המשפט קבע כי לא היה במעשה זה עלבון לדגל הלאומי.

דין וחשבון לציבור

הישגי קרגל בשנת 1957

אנו שמחים להביא לידיעת הציבור את העובדות הבאות מתוך אמונה שימצא ענין בהן.

תעסוקה

עובדים — לפי חודש דצמבר 1957
(מועסקים באופן ישיר ובלתי ישיר)

918 —

מכירות

מכירות במטבע חוץ 31.12.57—1.1.57 \$2,800,000.00

חסכונות במטבע חוץ והחלפת המרים מיובאים \$2,000,000.00

ס"ה מכירות וחסכונות במטבע חוץ \$4,800,000.00

מכירת מטבע חוץ לאוצר \$ 800,000.00

ייצור

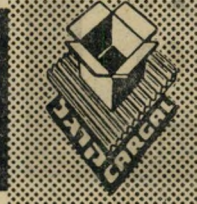
ס"ה — 100%

לחקלאות (יצוא ושוק מקומי — לא כולל מכירות של מיכלים לאריות פריהדר)

75% —

לתעשייה (כולל ייצוא, שוק מקומי וצרכי בטחון) כ" — 15%

להדרים (מכירות מיכלים לאריות פריהדר) כ" — 10%

חברת קרגל

מפעל יצוא המשרת יצואנים בישראל
אפריקה ואזור ים התיכון

שבוע אחרון לקבלת כרכי

העולם הזה

השבוע המסתיים ב-13 לפברואר הוא השבוע האחרון לקבלת כרכי "העולם הזה" לכריכה.

מחיר הכריכה הוא 3.00 ל"י, אותן מתבקשים הקוראים לשלם עם מסירת הכרך לכריכה. ארכיון "העולם הזה" מוכן להשלים כל גליון חסר, במחיר 500 פרוטה הגליון.

קוראים מחוץ לתל-אביב יכולים לשלוח את כרכיהם בדואר בתוספת המחאת-דואר שתכסה את דמי המשלוח חזרה ואת דמי הכריכה.

מועד קבלת הכרכים הוא בימים ראשון, שני וחמישי לשבוע בין השעות עשר עד אחת לפני הצהריים וחמש עד שבע אחר הצהריים.

חשוב לכל בני הנוער

זוגות צעירים רבים מחליטים את ההחלטה הגורלית ביותר בחייהם מבלי לבדוק תחילה מה הסיכויים שהם יישארו תמיד מאושרים ביחד. זוגות אחרים מתפוררים עוד לפני הנישואין בגלל סיבה פעוטה. לאלה וגם לאלה היה חסר דבר חשוב מאד: עצה טובה ויעוץ מומחה. ייתכן כי חייהם היו מאושרים הרבה יותר אילו פנו תחילה אל הכתובת הנכונה.

זכרו!
בכל השאלות הקשורות ביחסים שבינו לבינה, התאמת אופי, שאלות כלכליות או חברתיות —
הכתובת היא —
תחנת הייעוץ של האגודה לחינוך וייעוץ לנוער, תל-אביב, רחוב בלפור 14, בית שטראוס, בכל יום שלישי בין השעות שש עד שמונה אחר הצהריים, שם תקבל חינוך את העזרה והייעוץ לקראת עתיד מאושר.
ללא תשלום!
סודיות מוחלטת!

טעים, מזין - ולא משמין קרומין קרם קרייקר

אכתה דיוק ארותי

מתמונתך. שתהיה למעלה ממטר שמונים. כי זה גורא חשוב. בכלל, שתהיה אחד לעניין. היא דוקא לא כל כך גמוכה. שערה, נדמה לי, חום ועיניה כחולות בהירות. איכפת לי? באמת, לא נעים לדבר על יופי. מה יחשבו עליה? ואל תח- שוב שזה סתם: יש לה השכלה תיכונית.

★ ★ ★ הנרשא הוא התונה

מה דעתכן על זה? (1062/62)
"עלמות הקשיבו נא
הנושא הוא התונה
למושב צריכים לצאת
ואין עוד את מי לשאת."

שביעיה אנו מונים
רב גונים ומשונים
חסרות לנו גשים
כולנו מיואשים.

"מתוך השבעה היוצאים למושב, חמישה הם רחוקים. אנו פונים לכל בחורה שדם לה, ותנאי המושב גראים לה, להציע לנו את מועדותה. פנינו מועדות לאחד ממושבי כביש החוף, סמוך לנתניה."
"אנו חולמים על חתונה רבתי משותפת לחמישה זוגות, תוך כיסוי מלא של פירסומת וצלמי קולנוע."
אל הסתכלנה עלי ככה. לגבי דידי לא איכפת לי אם תמשכנה להיות רחוקות.

★ ★ ★
אשה שואלת את בעלה אם הוא במצב רוח טוב, כדי לדעת אם הוא במצב רוח טוב כדי להיות במצב רוח רע.

★ ★ ★ דווקא לא

(1062/63) דווקא לא אומרת שכולם אומרים שהיא נחמדה וזה. היא הגיעה למסקנה זו בכוחות עצמה. עברו עליה המון אביבים, חורפים וקייצים. היא בת 16. מה אתם יודעים, היא מתעניינת בהמון שטחים. אוהבת כסף, קול נוע וכל מה שאתה רוצה. גם ספורט וספרים. אתה הרי תליאביבי שחרחר וחתני, ואם באמת אין לך מה לעשות, אתה יכול אולי לכתוב אליה.

★ ★ ★ גליה

- מישהו הפיץ אמונה טפלה שאני משיבה על שאלות. אם יש דבר שאני שונאת לעשות, הרי זה בדיוק זה. ובכלל, האם אינני מכירה אותך מאיזה מכתב קודם? איך הורגים את הזמן, את שואלת?
- 1) צרפי המון מהדקי-משרד אחד לשני, לשרשרת ארוך כה. ככל שגדולה השרשרת, יותר זמן את הורגת;
 - 2) גשי לארון הספרים, הוציאי את כולם החוצה, החי זירי אותם למקומם כשאת פותחת כל ספר בעמוד 27;
 - 3) גשי לארון הספרים, הוציאי שוב את הספרים, פתחי הפעם בעמוד 45.
 - 4) רוצי מהר ככל האפשר לקצה החדר וחזרה. משונעת, מה קרה לך?
 - 5) מני את אצבעותיך והשמיטי כל אצבע שלישית;
 - 6) כתיבי מאה פעם: "יותר לא אשאל את רותי שאלות."

וכמובן שזה היה צריך לבוא: שתהיה חתיך.

★ ★ ★ לשעשע תינוקות

הוא עצוב מאד, רוצה להתכתב עם נצי- רה נאה כבת 20-22. יש לו לב זהב והוא אוהב לשעשע תינוקות ולמתוח מבוגרים. אל תספרי לאף אחד: הוא מלבסטי. וגם ב- (1062/60), בעצם.

★ ★ ★ לא נעים...

כתוב ל(1062/61), טובה היא רוצה אותך כמעט בלי חס- רונות. שתהיה משעשע במכתבים ועם המיון דם שיטפף

נערת השבוע

התלמיד משה דיין הצטרף השבוע לציבור הלומדים באוניברסיטה. עם חזילת אחרת, הקשישה ממנו בלימודים: בתו יעל. יולה, כיום סגן-משנה, היא דמות ידועה בירושלים, לא רק כתלמידה וכחזילת, אלא גם כנערת-חברה, הרוח החיה של נשפים בלתי-ספוריים. היא פופולרית ביותר בין אנשי הסגל הדיפלומטי, שבאחד מנשפיו הצליח צלם אלמוני להנציחה בתמונה מלבבת זו. אשר לשאר קורות יולה, הרי הן כתובות בדברי-הימים של מירה אברך.

נתבקשתי להואיל ולפרסם את הבא:
חברה בת 15 בחורים, ביניהם קצינים, צנחנים וסתם אזרחים, מבקשת את עזרת המיון החלש ביצירה של 15 בנות בגיל 17-19 כדי להעמיד על יסודותיה חברה סלונית מפו- רקת ועייפה. הבנות יכולות להיות בודדות או בקבוצות. כל בת שתיפנה, תיענה."
מי שרוצה, משום מה, שתכתוב לפי הכתובת: יעקב כהן, רחוב דעואל 5, תליאביב.

★ ★ ★ רבבות ישנם כמוהו

"אינני פייטר גדול", אומר (1062/58), "למרות שאני משרת ביחידה קרבית מובחרת, שאף חילל בצבא לא היה מתבייש בה."

"אינני גם מאתם טיפוסים קשוחים וזועמים, שהצבא הופך אותם מנערים הכרוכים אחר סינר אימם לחיות טרף, אנוכיים וציניים. אינני גם מלומד גדול. באוניברסיטה לא ביקרתי מימני, ואף לא חושב על כך. גמרתי רק 12 כיתות, ולכן מצטמצמת השכלתי כמה שכבר אפשר לעכל במשך 13 שנות לימודים."

"... אינני עירוני, ולכן החברה העירונית, לא שהיא שנאה עלי, אלא שהיא פשוט זרה לי, ואינני מכירה כלל. מה אני כן? כמעט כלום. לא מיוחד במינו. יליד הארץ, בן משק, כמו אלפים אחרים בני גילי. משרת בצה"ל, ומחכה ליום השיחרור לחזור למשק, לחיק הטבע, ולשדות אשר כה אוהב אני."

"נוסף על כל הצרות אני גם מאוד אוהב מוסיקה קלא- סית, ספרות, וכמובן ספורט וטיוולים... אין לי שום דרי- שות מחברתי למכתבים. רוצה אני רק שלא תהיה קפריסית יתר על המידה, לא מסובכת כמו שהרבה נערות מראות עצמן כלפי חוץ, צנועה וישרה. רצוי היה שגילה יסתובב בין 17-19."

★ ★ ★ לא עושה רושם

היא באמת רוצה לעבור על כל העניין במהירות. זה ש- אומרים עליה שהיא נאה. היא פשוט מקבלת את הדיון בצ- גיעות. (1062/59) היא חברותית מאד בדרך כלל, אוהבת לטייל בארץ בין שנת לימוד אחת לשנייה. אני מקמה שזה ברור לכם שהיא תלמידת שמינית. היא אמנם בחברה סלונית, אבל דוקא אוהבת התי של קיבוץ, מעדיפה ריקודי עם. אבל אל תחששו, היא דוקא רוקדת רוקנרול. אתה חושב שזה כל כך פשוט לכתוב אליה? קודם כל, עליך להיות בן 27-19, וחרוף. המילה חושי-המור, המופיעה במדור זה לעתים כה קרובות, לא עושה עליה (בצדק) רושם. לא איכפת לה אם לא יהיה לך. אבל שכן התעניין במוסיקה, חרדי, אם לא איכפת לך. יש לך פטיפון בבית?

כן, אני מסכים...
אסקוט טעייאה יותר
טובה יותר!

מסיבה זו יותר ויותר אנשים עוברים לאסקוט
אסקוט חברה לסגוריות בע"מ 15. A.

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים המשתתפים בעמוד זה יזכה מדי שבוע פרס של 10 ל"י. הזוכה השבוע הוא הקורא ב. ליצבישי, קבוצת גבים.

מלך המלכים

זהו סיפור של סבי, ואני חושב שהוא מגלם את כל חוכמת החיים: יום אחד יצא האריה לטייל ביערות, במצברות ירוה. הוא נטפל לגמר שעבר בסביבה: "מי הוא מלך היערות?" הנמר ענה בסחר: "אתה הוא המלך, הרי האריה!" אחר כך עצר האריה דוב גדול. "מי הוא מלך היערות?" שאל האריה. והדוב ענה: "אתה הוא מלך היערות, הרי האריה!" לבסוף פגש האריה פיל ושאל אותו: "מי הוא מלך היערות?" הפיל לא ענה. הוא רק לפת את חרפו סביב האריה, סובב אותו כמה פעמים באוויר, וחבט אותו בקרקע. האריה, רועד ומוזעזע, קם על רגליו ואמר: "אם אינך יודע את התשובה, זאת לא סיבה להתרגז". מחמוד פרזי, עכו

הערות-שוליים

מה משמעות הקמתה של הריפובליקה הערבית המאוחדת לגבי ישראל? ...

רע-יפובליקה.

מה תעשה עיריית ירושלים, אחרי שנתגלה כי קאקאו לתלמידים הוכן בכיור של אמבטיה? ...

אחרי קאקאו באמבטיה יימשך סדר תה וסימפטיה.

סגן המפקח הכללי עמוס בן-גוריון יהיה המדריך הראשי בבית-הספר החדש לקציני-משטרה בכירים...

עליכך אמרו חז"ל: טול "כורים" מבין עיניך...

האונייה הישראלית הרכנען התנגשה ליד החוף הבריטי עם אונייה ליברית...

עוד שלב בתוכנית ההתקרבות עם אפריקה?

סקר אסבתא!

קוד קורא

בימים טרופים אלה, בשעה הרתי-עולם, עת גורל האומה מונח על כפות ה' מאזניים, אנו פונים בזה אל הדור הצעיר בישראל:

עד מתי תהיו ארישים לגורל עמכם הלוחם על קיומו?

האם פסה רוח החלוציות בדורנו?

התבגרו במסורת המפוארת של בני העליה השנייה והשלישית, שנששו את בית אבותיהם והתחילו בחיים חדשים בארץ רחוקה?

האם לא תבושו לשבת בישראל, ול- אכול את הדולארים היקרים, שנאספו עלידי שליחינו ושנוררנו בועת-כפיהם ברחבי תבל?

חובתו של הצעיר הישראלי בשעה זו היא לצאת לחוף-ארץ ולפנות את מקומו לתמאי שנת-העשור, המתדפקים על שר- רינו, כאשר צרור הדולארים המוריקים בידיהם, עץ-חיים למי שיקחם מן המח- זיקים במ.

תחת להתבטל בשדות יורעאל, בבתי- הקפה של תל-אביב או בערבות הנגב, קומו וצאו לסיני ולקאראקאס, ליוהנס- בורג ולפאריס. בהקרבה חלוצית, בכושר- סבילות ובעוז-נפש אפשר לצבור שם, במרוצת השנים, בעסקים מעסיקים שונים, הון גדול של מטבע זר.

בצורה זו תוכלו להצטרף למחנה ה- גדול של תורמים, המקיימים את מדינת- ישראל בפעולתם המבורכת. ובבוא שנת תר-העשור, עת יתקבצו עשרי ישראל מארבע כנפות תבל כדי להביא את מני- חתם למדינה, תמנו גם אתם על שורות הגואלים.

או ימלא שחוק פינו וליבותינו רינה. עת לפעול!

ירוד נרד ויכול נוכל!

בית היורדים מישראל

אנף החלוץ והנוער

מאגדות ההתיישבות העובדת

הבעיה הקשה של הביצה הרכה

עוד מרחוק הרגשתי בכך. רק התישבתי ליד השולחן — וכבר כחן המגיש כלפי את רכבו, ובהסתערות-מצח זינק אלי: "קשה או רכה?" לא הספקתי לפצות פה, עד שזרק אלי מאחורי גבו: "אני נתן לך 15 דקות להחליט".

"אבל אתמול נתת לי 20 דקות", אני מתחנן לפניו ביאוש.

"אי אפשר, יש היום אורחים", וכבר הוא איננו, ואני נותרתי לבדי, להאבק עם בעיה כה עצומה.

נפל עלי פחדה של ארוחת-ערב. מי יתנני אותם ימים, שמראה קליפת-ביצה השביע את רעבוני, שנוצת תרנגולת סיפקה חלומות-ילדות על קופוזיץ. ועתה, כאשר אני חבר משק, הריני מתחבט ערב ערב בבציה: ביצה רכה או ביצה קשה — מה עדיף?

לאמיתו של דבר אוהב אני ביצה רכה — יש בה, הייתי אומר, משהו סוליד, אינטימי. ביצה רכה — הריהו כחומר ביד היוצר. צבעה הבלונדיני, המעורב לבן, מזכיר לי כוכבת הוליוודית חמודה הגשואה לזקן מעלה כרס וממון. חומה מזכיר לי... אותו דבר, בלי המיליונר. הגישה אליה כרוכה בקשיים: איך תחזיק אותה בידך בלי שתשטט, כיצד תקרב אותה אל פיך, כיצד תפתחנה ותבלענה כולה... אהו ביצה רכה רחית חלומות!... אבל תמיד, כשאתה מבקש אותה — תקבל קשה (מה שבטוח בטוח, אומרת המבשלת) או קרה (תבוא בזמן, אומר המגיש). ומה בכל זאת?

בין כה וכה חזר המגיש אלי ותבע: "נו... נו... נו...!"

"אה... אתה יודע מה? תן לי מה שאתה רוצה!"

"אני בכלל לא רוצה ביצה", ענה לי ופנה לדרכו, ללא שוב.

ושוב נותרתי לבדי עם בעיותי של קולומבוס. לא נחה דעתי, עד שפניתי לחברי המשק השונים, שיביעו הם דעתם בנידון:

דן א.: מבחינה בריאותית טובות שתיהן, רק בלי מיונו. מורה: יש לחלק את הבעיה לשתיים: (א) כשנגשנו לבצע החלטות ועדת הש- מונה, נתעוררה שאלה, שקשה לפתור אותה במסגרת מצומצמת וצריך לחלק אותה לעקר ולטפל, כלומר: מה צריך לעשות. הייתי אומר שההגדרה שניתנה כאן היא לא לגמרי בלתי נכונה...

דוביקי: השאלה היא כלכלית פשוטה. ביצה רכה עדיפה. החסכון שנוצר עלידי שימוש בה הוא: (א) בשטח הגפרורים; (ב) בשטח הגאון; (ג) בשטח הבריאות.

ניסן זיר: יש שלוש בעיות עקרוניות בקבוצה. פתרון יחסל משבר כלכלי בו אנו נתונים: (א) בעית הארגונים (יכולים לספק יום עבודה הכי גבוה במשק); (ב) בעית הסיגריות (אילו הדבר היה תלוי בי הייתי שורף את כולן); (ג) בעית הביצים (עדיפה ביצה קשה, בדיוק כשם שעדיף מטבע קשה).

כשנגשתי ושאלתי את פניקה לדעתה על בעית הביצים הקשות-רכות, הסתכלה בי רגע, אמרה: "פויז", פוצה בצחוק וברתה. למה?

ב. ליצבישי, קבוצת גבים

סודי! משומר!

אני מתפטר

מאת: הממונה על מנגנון החושך.

אל: הממונה על הממונה.

הנדון: התערבות בתי-המשפט בעבודתי.

א.נ.

די! אינני יכול יותר! אמנם התאפקתי עד כה, בגלל רגש של כבוד אל המשפט. אבל אחרי ששופטי בית-המשפט המחוזי בתל-אביב הכריזו פעמיים — במשפט אקשטיין ושות' ובמשפט חרותי — כי לא קיימת מחתרת בארץ, החלטתי ש- אינני יכול לשאת יותר את הולול המחפיר בעבודתי ואת הפגיעות החמורות ביושרי המקצועי.

אני מתפטר!

ואני שואל אותך: איך אפשר להת- ייחס כך לעבודתי המסורה? הנה, בי משך שנים, השקעתי את כל מרצי בגיוס אנשים כמו אקשטיין, זרניצקי ואלישוילי, על מנת למלא את שליחותי. האם השופטים חשבו לרגע כמה קשה למצוא אנשים כאלה, וכמה שיכנוע היה דרוש להניע אותם להצטרף? ואני כבר לא מדבר על רכבות הילרות מכספי משלם המסים שהוצאתי למטרה זו. אם לא היה איכפת להם עלי, הרי השופטים היו צריכים לפחות לחוס על כספי משלם המסים המסכן.

ואשר לעצם העניין: כיצד יכולתי לשבת בשקט שעה שמשמיצים אותי וקובעים שאין מחתרת בישראל? הרי החלטה זו כמוה כקביעה כי מעלתי באימון שניתן בי! אני נשבע בילקוט הכובים שכן קיימת מחתרת בישראל, ולא מחתרת אחת — עשרות מחתרות, עם סוכנים ותקציבים! אני יודע זאת ואני מוכן להישבע על כך! סוף-סוף אני בעצמי הקמתי אותן ושימחתי אותן!

על כן תבין בעצמך שלא נותרה לי ברירה אלא להתפטר.

המסונה

חמשיריק

היתה כנענית במכמורת
שלחמה בכבלי הממורת.
לבסוף, בת בליעל,
לעצמה מצאה בעל —
אך היא לא הסכה לעשתורת.

היה היה איש ברפיה
שגימנם עד בלי די בכל שיה.
"אכ-ב-בלתי", אמר,
"מנת בא-בא-בא-שר,
וגם אכא-בא-בא-בא-טיה."

מעשה בעלמה ממנטורה,
שהקפידה מאד על פריזורה.
עת ספר לאיריו
בסילסול קצת הפריו,
צעקה: "פויגארן, זו פויגורה?"

טעות לעולם צודקת

עם התעוררותה ממס-השינה. (הארץ) ש. גל, קרית מסלון

תודמת אלף לילה ולילה.

רוצה להכיר בחור עדין ממשפחה טובה. (ידיעות אחרונות)

דויד הררי, חדרה

ויפה שעה אחת קודם.

"בין הרגלים" — אשנב למתרחש בצבא. (ידיעות אחרונות)

אורי אלוני, תל-אביב

רק בדרגות הנמוכות.

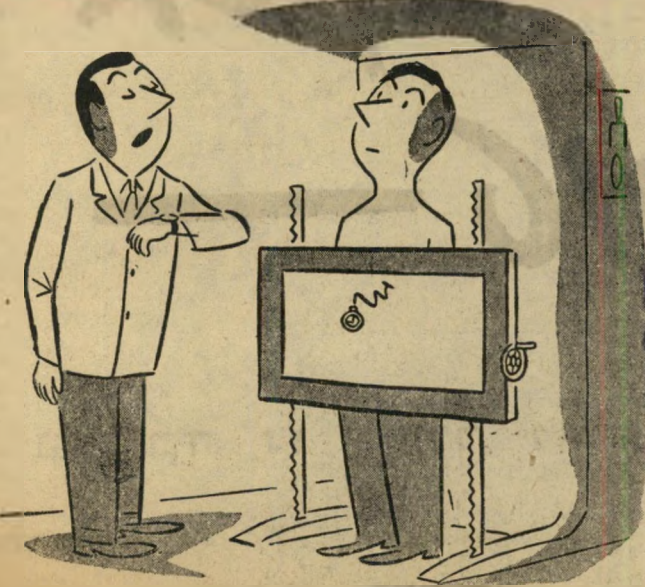
ביקש חיים כהן לרחות את החקירה השפטית. (העולם הזה)

אליק מג, חיפה

לא רצה לזרוק אותו לכבשים.

כתוצאה משיבוש-בוש בדפוס נתהפך כו היוצרות. (חדשות ספורט)

מרדכי דן, תל-אביב

הוואונו ווורד מדינה וור הוואוניה